

TELE **DZIENNIK POMORSKI** PROGRAM

Kolorowy dodatek telewizyjny

KWIDYN'96 - oddaj swój głos. Atrakcyjne nagrody czekają - str. 3

DNI KWIDZYNA
Jarmark Powiślański - str. 3

Promotor HURTOWNIA PŁYT WIOROWYCH

plyty wiórowe, pilśniowe MDF, obrzeża meblowe parapety, białe kuchenne panele boazerijne podłogi typu szwedzkiego okucia ciesielskie i meblowe silikon, pianki montażowe, impregnaty, drzwi PORTA frezy i pily FABA, drabiny drewno kominkowe, przycinanie płyt, transport

Starogard Gd., ul. Kościuski 114
☎ (066) 240-79 wew. 23, 250-21 wew. 148

KWIDZYŃSKI KURIER

DZIENNIK POMORSKI

TYGODNIK

ZAKŁAD KAMIENIARSKI

zaprasza

Kwidzyn, ul. Owczyna 4

- grobowce, nagrobki
- parapety
- okładziny schodowe

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK V • NR 20/254 • TEL. 79-30-59, TEL./FAX 79-22-64 • 16.05.1996 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 95 GR / 9 500 ZŁ

W cieniu służby zdrowia Kolumna Transportu Sanitarnego

Niewiele osób wie, że karetki pogotowia nie są własnością Zakładu Opieki Zdrowotnej, jakiegokolwiek przychodni czy Pogotowia Ratunkowego. Wszystkie karetki oraz pojazdy z krzeseł na drzwiach należą do Kolumny Transportu Sanitarnego.

Rejonowa Kolumna Transportu Sanitarnego w Kwidzynie ma swoją siedzibę przy ul. Chopina. Schowana za budynkiem Pogotowia Ratunkowego zatrudnia 43 osoby, z tego większość to kierowcy, 21 kierowców-karetek, 8 kierowców samochodów funkcyjnych i 2 kierowców samochodów dostawczych miesięcznie przejeżdżają ok 70 tys. kilometrów. Można więc powiedzieć, że kierowcy z KTS przejeżdżają w ciągu czterech tygodni dwukrotnie zamieję po jej równiu.

W cieniu służby zdrowia
Od 1982r. Rejonowa Kolumna Transportu Sanitarnego kieruje Mieczysław Pietraszek. Jak sam twierdzi, nie ma dla niego w Kolumnie tajemnic. Przeszedł wszystkie stopnie wjaęmnienia. Pracując od 1975 r. był byrgadzistą, później dyspozytorem, a wreszcie został kierownikiem. Uważa że Kolumna Transportu Sanitarnego, jedna z siedmiu w województwie elbląskim (w Elblągu znajduje się dyrekcja), obsługuje największy rejon - po

Kierownik Rejonowej Kolumny Transportu Sanitarnego w Kwidzynie Mieczysław Pietraszek
Foto: J.K.

Elblągu, sięgający aż do Kisielic, nie była nigdy doceniana. Pozostając w cieniu służby zdrowia zwykle była kojarzona jako jej część. Jednak tak naprawdę to Kolumna świadczy usługi dla ZOZ-u i Pogotowia oraz Terenowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej używając po-

jazdów. Dodatkowo obsługiwane są ośrodki zdrowia, jednak przy nich na stałe jest samochód z kierowcą. To jednak nie wszystkie usługi, jakie świadczy KTS.

W cieniu - str. 7

Śmierć pod kołami SZEŚCIOLATEK WBIEGŁ NA JEZDNIĘ

1 maja doszło do tragicznego wypadku na trasie Ulnowo - Falknowo (gm. Susz). 6-letni Mateusz K. wtargnął nagle na jezdnię i znalazł się pod kołami samochodu osobowego "Volks-wagen". Po przewiezieniu do szpitala w Iławie chłopiec zmarł.

Równie tragicznie mogli zakończyć się wypadek, jaki wydarzył się 2 maja w Kwidzynie na ul. 15 Sierpnia. Również 6-letni chłopiec został potrącony przez samochód osobowy. Na szczęście doznał jedynie lekkich obrażeń ciała.

Mówi się, że Polak mądry po szkodzi i wiele w tym powiedzeniu racji, bowiem z wielu niebezpieczeństw zdajemy sobie sprawę dopiero wtedy, gdy wydarzy się tragedia. Dlatego wraz z policją apelujemy o ostrożność i rozwagę. Pilnujmy nasze pociechy, które nie zawsze zdają sobie sprawę z niebezpieczeństwa. Wiosna i zbliżające się lato sprzyjają dłuższemu pobytowi naszych dzieci poza domem - dlatego baczmy na to, by były one bezpieczne podczas zabawy.

J.K.

Wielkie liczenie

13 czerwca na terenie całego kraju rozpocznie się wielkie liczenie wszystkich, co składa się na polskie polskie rolnictwo.

str. 9

Zamiast grobu Błogosławionej Doroty dwumetrowy mężczyzna

Fiaskiem zakończyły się kolejne poszukiwania w kwidzyńskiej katedrze grobu patronki diecezji elbląskiej Błogosławionej Doroty z Mątów. Archeolodzy przeprowadzili poszukiwania w miejscu, gdzie według hipotez powinien znajdować się grób Błogosławionej - w centralnym punkcie prezbiterium tzw. kościoła polskiego. Zamiast grobu Doroty znaleziono szkielet dwumetrowego mężczyzny.

Błogosławiona Dorota z Mątów przeżywała w kwidzyńskiej katedrze od 2 maja 1393 r. do śmierci - 25 czerwca 1394 r. Zamurowana została na własne życzenie po otrzymaniu pozwolenia kapituły pomezańskiej w celi, która znajduje się przy świątyni, gdzie zmarła w opinii świętości.

Do Kwidzyna, jeszcze za życia Błogosławionej, a szczególnie po jej zamknięciu się w celi, przy katedrze przybywały tłumy pątników, aby korzystać z jej zbawieniych rad i wskazywać. Przejawem szczególnej czułości pogrzeb Doroty ściągano na niebывale tłumy. Ciało Doroty, która jeszcze za życia

zaczęto uważać za świętą, pochowano obok grobów kanoników pomezanskich, biskupów pomezanskich i dwóch mistrzów krzyżackich, w pod-

ziemiach katedry. Uroczystości żałobne trwały 30 dni.

Zamiast Błogosławionej - str. 4

82-511 TYCHNOWO F.H.P. BALDRAM 27 WALMAR S.C.

PUNKTY SPRZEDAŻY:
HURTOWNIA BALDRAM 27 (k. Kwidzyna), tel. (055) 24-26 KWIDZYN, UL. GRUDZIADZKA, TEL. (055) 38-55 wew. 28 (była Jednostka Wąskowa)
SKLEP FIRMOWY: KWIDZYN, UL. KOŚCIUSZKI 28

HURT • DETAL • RĄTY **ATLAS**

w ciągłej sprzedaży:
• glazura • terakota
• gresy • boazeria
• wyposażenie łazienek

KLEJE DO GLAZURY

Ostatnim etapem prac jest ułożenie tynku szlachetnego. Firma Atlas proponuje dwa rodzaje tynków Atlas Cermit, cd.na str.16

SYNAK

SALON MEBLOWY

ZAPRASZA

82-500 KWIDZYN
ul. Toruńska 36,
tel. (055) 79-32-88 wew. 26

Super Konkurs

Kupując towar za kwotę powyżej 30 PLN (300.000) możesz stać się posiadaczem telewizora **GRUNDIG 29'**

KOMPUTERY OPTIMUS SA

AKCESORIA
DRUKARKI
PROGRAMY
GRY

Kwidzyn, ul. Targowa 11a, tel. (055) 79-72-45

P.P.U. „DESCO” Sp. z o.o.

informuje, że z dniem 6.05.96 zmieniamy naszą siedzibę na

Kwidzyn, ul. Toruńska 28
Tel. (055) 79-42-85
Fax (055) 79-70-48

Jednocześnie mamy przyjemność zakomunikować naszym klientom, że rozszerzamy naszą działalność o

HURTOWNIE ARTYKUŁÓW ELEKTROTECHNICZNYCH

„EL-CENTRUM” - „DESCO”

GOODYEAR

FIRMA USŁUGOWO - HANDLOWA KWIDZYN, ul. Toruńska 36, tel. (055) 79-21-11 wew.7

OPONY - SERWIS

SPRZEDAŻ SZEROKI ASORTYMENT NOWE I UŻYWANE NAPRAWA MONTAŻ UWYŻANIE

DO SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH, CIĘŻAROWYCH

Salony Komputerowe GRACOMM

Przedsiębiorstwo Handlowe 82-500 Kwidzyn, ul. Batalionów Chłopskich 25, tel. (055) 72-40

Kasy i drukarki fiskalne, autoryzowany serwis.

Firma GRACOMM zatrudni sprzedawcę programów i gier.

Wiedomeń: al. Batalionów Chłopskich 44 tel. 72-40

PC 486/Pentium

NASZYM ZDANIEM Hulaj dusza

Wolności zachętyliśmy się po troszę wszyscy, choć szybko okazało się, że dla niektórych jest ona nieco gorzka. Najwięcej zyskali na niej ludzie przedsiębiorczy i aktywni życiowo, choć też nie zawsze w pozytywnym sensie. Znakiem większej społeczeństwa jednak po starciu kłopoty i do tyłu jaskrawiej widoczna, że wyrażają się tu i ówdzie zaległości "klasy średniej" a nawet finansjery.

Tak się złożyło, że chyba najbardziej wygrywają na tej wolności ludzie młodzi, mimo że być może wcale tego nie odczuwają. Wchodząc w wiek dorosły dostrzegają głównie problem bezrobocia, ale tak naprawdę to tylko kwestia chęci. Można siedzieć na zasłoniu "kwinty", można poszukać pracy i w końcu ją znaleźć. No, ale nie nie robi się samo.

Pokolenie, które obecnie wchodzi w dorosłe życie, przeważnie tylko z opowiadani z czasów kartek, kolejejk, ograniczeń paszportowych, nie mówią już o polityce. Dla młodego człowieka brzmią to odpowiedzi podobnie jak te o stanie wojennym, o Sierpniu, o Ilwincie światowej i Meszkul. Takie gadanie "starych". Najważniejsze jest tu i teraz.

A tu i teraz Ameryka pcha się do wszystkich dziedzin naszego życia. Niestety zwłaszcza w negatywnym sensie i przede wszystkim wśród młodzieży. Rodzice, chcąc całymi dniami, chcą oddalić od dzieci ponurą wizję dawnej, siernieżnej epoki i kupują pociechemi żywności i rowery górskie za grubą pieniądzę. Szkoła nie ma środków na zorganizowanie jakiegokolwiek działalności pozalekcyjnej, a niekiedy wyjątku to tylko kłopot w morzu. Młodzież organizuje sobie zatem czas sama. Tak jak na filmach.

Telewizja uczy, że właściwie wieszkiego w życiu trzeba spróbować. A społeczeństwo - zreformowane politycznie - nie zmienia specjalnie obyczajów. Polacy dużo pała, dużo piją i lubią rozrabiać. Ot tak, dla utożsamienia z Amerykanami film dotyka jeszcze do tego narkotyki i swobodę seksualną. Zapominają jednak, że w Ameryce dzieci są od najmłodszych lat uczone, wychowywane i informowane o tym, że model życia "złoty młodzieży" z Beverly Hills albo gangów z biednej dzielnicy wielkiego miasta - to skrajności, pomiędzy którymi jest przyzwolone życie przeciętnego obywatela. Polskiej młodzieży nie ma kto tego powiedzieć.

Małolaty snują się po ulicach i parkach z papierosami w zębach, boprecież doradzi też pałą. W zacczadaniu nie szkania o powierzeni 40 m" dwoje palących rodziców potrafi zorganizować taką "komorę gazową", że nie potrzeba dżeków papierosów, żeby się napalić do woli. A pomimo istnienia jakieś tam przepisów, sprzedawcom papierosów nie przychodzi do głowy sprawdzanie wieku amatora dymu, dopóki płaci zryw gotówką.

Nigdy w naszym kraju nie brakowało "radosnych" facetów tarzających się po trawnikach w stanie upojenia alkoholowego czyli - co brzmi bardziej swobodnie - urzniętych. Od chrzcina po stypę nie ma możliwości zorganizowania imprezy, na której nie byłoby alkoholu. Toteż młody człowiek stwierdza, że skoro można o każdej porze wszędzie kupić alkohol, a bez niego nie ma zabawy - winośnek jest oczywisty. W większości punktów sprzedaży widnieją napisy o ograniczeniu wieku klienta, ale handlowcy dochodzą wiadomości, że byle małolat umiał mówić, to lepiej żeby kupił niż u konkurencji. No i jest ubaw, w mieszkaniu już w knajpie, moze na laweczce w parku, a potem trzaska jeszcze porozrabiać, żeby naprawdę było weselo i tradycji stało się zadość.

Byłe słoneczko przyzrygało niego, a ciepłe wieczory nastrojały miło i romantycznie, wahały porokujących nastroje nastolatków przemieszane wszędzie i wszędy. Nie ostoi się zeden czysty kawalek ściany, spokojnie stojący koss na śmielni ani cała lawka. Dopiero po północy zmęczone latorośle znikają w swych domagach, by rano wstać do szkoły (albo i nie). Ponieważ najczęściej nie obejmuje ich kodeks karny, policja nie objawia zainteresowania małolatami, chyba że już kogoś zabił albo okradną. Ale żeby - jak niegdyś bywało - ktoś się zdziwił, co robi 16-latek na ulicy po godzinie 22.00 a nawet później, to już odpada. Przecież jest wolność, no?!

Ciekawe, że w Stanach Zjednoczonych, które od z górą 200 lat uchodzą za wzorzec swobod obywatelskiej, młody człowiek nie mający 21 lat, znajdujący się poza domem o godz. 22.00 jest zatrzymywany przez policję. Nie widuje też do żadnej nocnej knajpy pod garzą utraty licencji przez właściciela. Tego już nie znamy w wolnej - aż do przesyady - Polsce.

Eksplozja motoryzacji dała ludziom możliwość posiadania czterech kółek, choćby na nich poruszał się rządy wrak. A przecież sporo jest nowych, szybkich wozów, które "wyciągają" nawet 200 km/h. Młodzieży chętnie potyczają ze cacka od rodziców, żeby pospanować przed telewizyjnymi kumpami. Młodzieńcza fantazja, pisk opon, pęd powietrza... inieco mniej umiejętności. A zresztą, jako obywateli ograniczenia praktyki i pieniężnego przejazdu? Ich rodzice często podobnie traktują kodeks drogowy.

Wolność, swoboda, luz... zadnych ograniczeń, byle nie strasować biednej młodzieży. Trzeba uwolnić zaciężnych rodziców od trudnego obowiązku wychowywania dzieci. Trzeba zarabiac pieniądze na używkach i produkcji gadżetów, sprzętu i filmów dla młodzieży. Doradnie, to sama zmartdaje. A jak nie?

Redakcja

Zaszczepią przeciwko wścieklicznie

W czerwcu i w maju - jak poinformował nas lekarz rejonowy weterynary Józef Świótko - na terenie podkwidzyńskich gmin będą przeprowadzone obowiązkowe szczepienia psów przeciwko wścieklicznie.

Na terenie gminy Ryjewo szczepienia przeprowadzi w

dniah 13-20 maja. Kisielice - 6-10 maja, Susz - 8-31 maja, Gardeja - 18 maja -25 czerwca, Prabuty - 6-15 maja, Sadlinki - 6-13 maja, gmina Kwidzyn - 1-11 czerwca, miasto Kwidzyn - 13-18 maja.

Koszt szczepienia wynosi 7 zł.

a w Kwidzynie będzie można jednocześnie uiszczyć podatek od posiadanych psów, który wynosi 15 zł.

Według J. Świótko, właściciele powinni zaszczepić przeciwko wścieklicznie psy, które wyhodowały, ac

Komisja rolno a terenach zielonych

Komisja mienia komunalnego i rolnictwa Rady Gminy Kwidzyn 6 maja zajmowała się sprawą urządzania terenów zielonych na terenie gminy. Tereny zielone jak widać nie są tylko domem miasta, ale również gmin. Zagospodarowanie się zwłaszcza tereny przy szkołach i innych budynkach użytku publicznego.

Komisja mienia komunalnego i rolnictwa wysłuchała też sprawozdania z działalności sekcji EXPOM w Nowym Dworze Kwidzyńskim. Jak wiadomo to właśnie w komisjach podejmuje się wszystkie ustalenia i wypracowuje uchwały, które ostatecznie trafiają na obrady sesji.

J.K.

Gmina Kwidzyn - sesja pod koniec maja

Na 29 maja zaplanowano sesję Rady Gminy Kwidzyn. Jak poinformowano nas w Urzędzie Gminy, dokładny porządek obrad nie jest jeszcze znany. Wiadomo, że poruszona zostanie kwestia bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy. Przedstawiciel Komendy Rejonowej "Policji w Kwidzynie" przedstawi stan bezpieczeństwa w gminie. Kolejnym punktem będzie sytuacja związana z bezrobociem. Radni usłuchają sprawozdania przedstawicieli Rejonowego Urzędu Pracy

na temat bezrobocia. Poruszona też zostanie sprawa spisu rolnego, który odbędzie się w czerwcu bieżącego roku. Już teraz wiadomo, że ankietarzy będą mieli do wypełnienia ok. 240 pozycji. Spis rolny będzie zatem dość szczegółowy. Na sesji zostanie przedstawione sprawozdanie z działalności Towarzystwa Turystyczno-Rejonowego LWA. Jak wiadomo, oprócz Kwidzyna, Prabut, gminy Gardeja także gmina Kwidzyn jest członkiem tego Towarzystwa.

J.K.

KANONIK WIERZCHEM

W ostatnim czasie odbyły się w podkwidzyńskich Tychnowach już po raz szósty zawody jeździeckie w stokach przez przeszkody, których organizatorami są: proboszcz miejscowej parafii p. w. św. Jerzego - ksiądz kanonik Henryk Rawski, wielki znawca, miłośnik i hodowca koni oraz zastępster diecezjalny rolników ksiądz kanonik Czesław Drezdka.

W zawodach, mimo niesprzyjającej aury, wystartowało kilkunastu jeźdźców z czterech klubów jeździeckich: Kwidzyn-Mi-

losna, Nowa Wioska k. Kwidzyna, Rakowice Grudzińskie. Wśród nich był Jacek Zagor - laureat plebiscytu "Dziennika Baltyckiego" na 10 najlepszych sportowców województwa wielkopolskiego i kanonik Henryk Rawski.

Ostatecznie w konkursie zwyciężył Mieczysław Zagor przed Łukaszem Jończykiem i Jakiem Zagorem. Wszyscy są reprezentantami Państwowego Sładniwni Ogierów w Kwidzynie-Miłosne.

ac

Jak maj to na ślimaki!

Mimo że od ubiegłego roku ślimaki winniczni znajdują się pod ochroną, to w maju minister ochrony środowiska pozwala na ich zbieranie. Jednak nie każdego ślimaka możemy zamieszczać do punktu skupu, gdyż swoje zezwolenie na czasowe zdjęcie ochrony prawnej ze ślimaka winnicznika ministerstwo ograniczyło do egzemplarzy o średnicy powyżej 30

mm! Ograniczenia dotyczą też miejsc zbierania. Zgodnie z rozporządzeniem wojewody wielkopolskiego winniczniki można zbierać wyłącznie poza obszarami chronionymi czyli rezerwatami przyrody, parkami krajoznawczymi i otulinami oraz obszarami chronionego krajoznawstwa.

Zanim ktoś zdecyduje się na wycieczkę udziału w polowaniu na Helix pomatia czyli ślimaka win-

niczka musimy zaznaczyć się z zasięgiem terenów, gdzie również w maju ślimak znajduje się pod ochroną.

Informacja ten temat można zasięgnąć w Wojewódzkim Zarządzie Parków Krajoznawczych i Obszarów Chronionego Krajoznawstwa w Elblągu lub w każdym urzędzie miasta bądź gminy.

ac

Więś tańczy i śpiewa

W ostatnim czasie w Sztumie odbyły się XIII Wojewódzkie Prezentacje Zespołów Wiejskich. Organizatorami imprezy byli: Sztumski Ośrodek Kultury, Wojewódzki Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych z Malborka, Wojewódzki Ośrodek Kultury z Elbląga i Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Starym Polu.

W prezentacjach uczestniczyło kilkanaście zespołów. Rejon kwidzyński reprezentowały zespoły z gmin Kwidzyn: KALINA i JANOWIACY ZNAD WISŁY z Janowa, WESOŁA GROMADKA z Tychnowa oraz MAREZIANKI z Marezy. Kwidzyńskie zespoły

powróciły z imprezy z nagrodami. Wyróżnienie w kategorii zespołów śpiewających otrzymały zespoły KALINA i WESOŁA GROMADKA. Ten ostatni zespół otrzymał także nagrodę przewodniczącego WZROIOR w Malborku. Za 30-letnią aktywną działalność

nagrodę otrzymał MAREZIANKI. JANOWIACY ZNAD WISŁY. Zespół śpiewaczy KALINA został wytypowany do udziału w ogólnopolskim przeglądzie zespołów wiejskich, który odbędzie się w Kielcach.

graf

- boazeria PCV zewnętrzna i wewnętrzna
- listwy PCV wykończeniowe
- panele boazerijne drewnopodobne i listwy wykończeniowe
- blaty kuchenne
- parapety z PCV
- wanny z hydromasażem
- wanny na wykładzie
- kabiny prysznicowe, parowania na wannę
- filtry wodne mechaniczne, węglowe
- ogrzewacze przepływowe wody Siemens, Blawar, Dafi
- grzejniki CO łazienkowe, aluminiowe, elektryczne, olejowe
- wentylatory biurowe obrotowe
- terakota, glazura, gresy, elewacje
- miski ustępowe wiszące, kompaktki

MEBLE OGRODOWE

Punkty sprzedaży Hurtownia „Walmar”
Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22
(teren byłej Jednostki Wojskowej)
tel. (055) 79-62-39; tel. (055) 79-39-55 wew. 26
Baldram 27 k. Kwidzyna, tel. (055) 79-24-26

Przedsiębiorstwo Prywatne
Elżbieta Kępcowska
82-500 Kwidzyn, ul. Owcza 37
tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę)

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE
samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wyrotki skrzynkowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Przewożą materiały suchych: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

TYDZIEŃ W KWIDZYNIE

KRONIKA POLICYJNA

Włamanie w Żebrówce
30 kwietnia w Żebrówce włamano się do sklepu spożywczo-przemysłowego, z którego skradziono różne napoje alkoholowe, słodycze i papierosy. Straty wyniosły 2 000 zł.

Ukradziono motorower
2 maja z garażu przy ul. Zuchów w Świdwinie ukradziono motorower „Kwidzyn Enduro” o wartości 1 200 zł.

Próba włamania
1 maja w Kwidzynie na ul. Fredry policjanci zatrzymali 43-letniego Adama K. w trakcie włamania się do kiosku „Ruch”.

Potrącenie 6-latka
2 maja na ul. 15 Sierpnia samochód „Lancia” potrącił 6-letniego chłopca, który doznał lekkich obrażeń ciała.

Na złodzieja czapka gore?
W nocy z 30 kwietnia na 1 maja policjanci zauważyli na ulicy 18-letniego Damiana B. Mężczyzna prowadził rower przy składach. Na widok policjantów porzucił go nagle. Policjanci zatrzymali mężczyznę. Trwają czynności dochodzeniowe.

Złodzieje w Cyganach
8 maja w Cyganach (gm. Gardeja) włamano się do sklepu spożywczo-przemysłowego, skąd skradziono m.in. alkohol, słodycze, proszki, konserwy oraz papierosy o łącznej wartości 3 500 zł. Poszkodowany to GS „Sch” Gardeja.

Policjanci byli szybsi
W nocy z 1 na 2 maja w bezpośrednim pościgu policjanci ujęli dwóch sprawców, usiłujących wcześniej włamać się do samochodu zaparkowanego na ul. Mickiewicza w Kwidzynie. Zatrzymani to Mariusz G. Jarosław K. z Gardi.

Zniszczył i ukradł
9 maja dokonano zniszczeń w barze „Pwosiz” przy ul. Hallera w Kwidzynie. Sprawcy ukradli piwo. Suma strat wyniosła 2 000 zł.

STRAŻ POŻARNA

8 maja w miejscowości Czarna Woda (gm. Susz) palono się pozostawione wozu zapalono o godz. 22.50. Dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej ugasiły pożar 10 minut po północy. Świat na szczęście nie było, a przyczyną przyczyną było podpalenie.

8 maja w Mareszcu (gm. Kwidzyn) palono się trzciną przy jeziorze Polskiego Związku Wędkarskiego. Pożar ugasiła jedna jednostka ratowniczo-gaśnicza. Spaleniulo 5 arów trzciny. Strażacy zdolni uratować znajdującą się w odległości ok. 20 m od pożaru stodołę. Przyczyną przyczyną było podpalenie.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 46 dzieci; dziewczynek - 27, chłopców - 19.

Śluby: w minionym tygodniu ślubów nie było.

Zgony: Edward Sachanowicz

Barbara Witryk
Ludwik Bluma
Józef Szutowicz
Salonna Kerner
Zuzanna Gliwa
Dorota Suron
Wiktoria Jastrzębska
Anna Gurzyńska

Uwaga na rowery górskie

W związku z licznymi kradzieżami rowerów górskich policja apeluje o lepsze ich zabezpieczenie i nie przechowywanie w źle chronionych pomieszczeniach. Należy pamiętać, że pinwica, garz czy jakkolwiek przydomowa szopka nie jest przeszkodą dla złodzieja, a zwykłe słabe klódy są wręcz zachętą do próby włamania.

cenne przedmioty usunąć zwłaszcza z piwnic, do których często składają włamywacze. Warto posłuchać tych rad, szczególnie przed sezonem urlopowym "zapotrzebowanie" na rowery górskie i sprzęt wędkarski, często przechowywane w piwnicach, u zdielni wzrasta. Jedynym sposobem jest zabezpieczenie złodzieja, co też radzi uczynić policja.

J.K.

HANDEL * ZAMIANA * OBRÓT NIERUCHOMOŚCI

FIRMA „G & C”

Spółka z o.o. w Kwidzynie
ul. Chopina 21, tel./fax (055) 79-40-32

Redakcja
Kuriera Kwidzyńskiego
82-500 Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. (055) 79-30-59
przyjmuje reklamy
i ogłoszenia do dziennika

RZECZPOSPOLITA

PRABUTY Niemcy zwalczą bezrobocie?

Prabuty w sierpniu 1994 r. podpisały układ partnerski pomiędzy urzędem niemieckiego miasta Tolkensal, któremu podlegają meklemburskie gminy Burow, Gultz, Gnekow, Golchen, Klempenchow, Bartow, Werder, Siedenbollentin, Grapzow i Girschow. Układ ten przynosił powoli spójdziewanie korzyści.

W marcu w Prabutach gościli Mekslemburcy, którzy zaproszowali samorządowi lokalnemu pomoc w opracowaniu planów restrukturyzacji i praktycznej gospodarki oraz kierunków jej rozwoju.

W kwietniu delegacja samorządu gminnego Prabut ogłosiła Mekslemburgi-Przedpomorzu. Towarzyszył jej przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego w Elblą-

gu. Jak poinformował nas burmistrz Prabut Marek Stanisławski, wizyta w Niemczech zaowocowała podpisaniem porozumienia, w którym strona niemiecka planuje utworzenie w najbliższym czasie szeregu spółek na wzór inkubatora przedsiębiorczości, które ukierunkowane będą na tworzenie nowych miejsc pracy, walkę z bezrobociem, rozwój zatrudnienia oraz doskonalenie zawodowe. Przedsięwzięcie ma na razie roboczą nazwę "Stowarzyszenie dla tworzenia miejsc pracy społecznie użytecznej". Strona niemiecka, a konkretnie firma Handelsagentur będzie nadzorowała wcielanie przygotowanego przez niemieckich ekspertów (grupy roboczej) z Prabut, przy pomocy finansowej rządu niemieckiego

ac

FEROX
ul. Broniewskiego 68
Kwidzyn, tel./fax 79-72-54

- WYKRYWACZE GAZÓW
- SYSTEMY ALARMOWE
- SYGNALIZACJA POŻARÓW
- TELEWIZJA DOZOROWA
- CENTRALE TELEF., FAXY
- GB RADIO - AKCESORIA
- AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA
- ATESTY & CERTYFIKATY

Przedsiębiorstwo Prywatne
Elżbieta Kępcowska
82-500 Kwidzyn, ul. Owcza 37
tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę)

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE
samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wyrotki skrzynkowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Przewożą materiały suchych: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

KWIDYN '96 - Plebiscyt na Człowieka Roku ZAGŁOSUJ I WYGRAJ

Każdy z Czytelników może wziąć udział w przyznawaniu nagród KWIDYNA 96 w Plebiscycie na Człowieka Roku.

Do końca maja Czytelnicy "KK" będą mogli oddawać swe głosy za pomocą drukowanych poniżej kuponów

Na tych z Państwa, którzy zechcą oddać swe głosy w Plebiscycie czeka wiele atrakcyjnych nagród. Wśród nagród są: radiomagnetofon Philips z kompaktami i pilotem, radiomagnetofon, walkmany, radia itp. Spośród Czytelników, którzy oddadną zwycięzców w poszczególnych kategoriach, wylosujemy tych, którzy otrzymają nagrody główne - niespodzianki.

Oto lista osób nominowanych w poszczególnych kategoriach (nazwiska zamieszczamy w kolejności zgłoszeń)

polityka	sport	W każdej z dziedzin mogą Państwo podać tylko jedno o nazwisku. Błędnie wypełnione kupony nie będą brane pod uwagę.
1 Leszek Czarnobaj	1. Włodzimierz Prociak	Kupon należy nakleić na kartę pocztową lub pocztówkę i wysłać na adres redakcji lub przynieść osobiście. Kupony przysyłane w kopertach nie będą brane pod uwagę przy liczeniu głosów i losowaniu nagród.
2 Józef Łukasik	2 Marian Wodzisławski	Na wypełnione przez Państwa kupony czekamy do 31 maja 1996 r. włącznie.
		Zapraszamy do udziału w głosowaniu - atrakcyjne nagrody czekają.

3. Jerzy Kozdroń	3. Bogdan Szybkowski	3. Bogdan Szybkowski
4. Andrzej Wypych	4. Bogdan Zamośny	4. Bogdan Zamośny
5. Roman Bera	5. Marek Woronowicz	5. Marek Woronowicz
	6. Maciej Czajka	6. Maciej Czajka
	7. Janusz Świder	7. Janusz Świder
		8. Piotr Wiśniewski
		9. Elżbieta Margulewicz
		10. Elżbieta Margulewicz
		11. Elżbieta Margulewicz
		12. Elżbieta Margulewicz
		13. Elżbieta Margulewicz
		14. Elżbieta Margulewicz
		15. Elżbieta Margulewicz
		16. Elżbieta Margulewicz
		17. Elżbieta Margulewicz
		18. Elżbieta Margulewicz
		19. Elżbieta Margulewicz
		20. Elżbieta Margulewicz

Imię i nazwisko osoby głosującej.....
Adres:.....
Oddaj swój głos na następujące osoby w poszczególnych kategoriach:
polityka.....
biznes.....
sport.....
kultura.....

Redakcja

Lasy pod topór - makulatura do śmietnika?

Prezes International Paper Kwidzyn S.A. Bronisław Wozniczko w wywiadzie udzielonym "KK" w grudniu ubiegłego roku na pytanie dotyczące makulatury powiedział m.in.: "(...) W roku 1995 zużyliśmy ok. 50 tys. ton makulatury, z tego ok. 80% to makulatura krajowa. Marzyłoby się, aby jej było 100%. Niestety spóźniecie papieru w Polsce jest zbyt niskie i odzyskiwanie surowców wtórnych pozostawia też wiele do życzenia, więc musimy makulaturę importować."

W tym roku będziemy mieli ok. 100 tys. ton makulatury, z tego ok. 80% to makulatura krajowa. Marzyłoby się, aby jej było 100%. Niestety spóźniecie papieru w Polsce jest zbyt niskie i odzyskiwanie surowców wtórnych pozostawia też wiele do życzenia, więc musimy makulaturę importować."

makulaturę, uratujesz jedno drzewo? Będzie to kosztować między bajki. Kto obecnie zechce wozić setki kilogramów, aby uzyskać za nie kilka groszy?

trudnościami ze sprzedaży zgromadzonej na placach makulatury. Celulozownie i papiernie, w tym najbliższe nam - w Kwidzynie i w Świeciu, przyjmują tylko ograniczone ilości. International Paper Kwidzyn S.A. przyjmując tylko gazetowy Świecie wstrzymano odbiór makulatury, przyjmują ją tylko z tych punktów skupu, z którymi wcześniej miało

Na placu zalega około 150 ton makulatury.

Foto: J. K. uratować punkty skupu?

Obecnie ceny makulatury powodują, że nie opłaca się jej zbierać. Skończą się najprawdopodobniej prowadzone gdzieś niedługo akcje szkolne czy harcerskie, a hasło, które jeszcze z okazji Dnia Ziemi lansowała jedna z klas I Liceum Ogólnokształcącego "Jak zgromadzić

Jeden ze starych bywałych punktu skupu mówi: "To kupa. Za 100 kg gazet dostałem 17 zł. Kiedyś usiłowaliśmy makulaturę dorobić do jakiegoś niedźwiedzia. Obecnie przy tych cenach to się zupełnie nie opłaca".
Już od grudnia ubiegłego roku skupy borykały się z olbrzymimi

Co może uratować makulaturę przed śmietnikami, a lasy przed toporami? Nieoficjalnie mówi się, że rząd zamierza zwiększyć do 7% cło na papier sprowadzany z zagranicy, prawdopodobnie już w połowie roku - od 1 lipca.

Ryccerze zapraszają do Sztumu W KWIDZYŃNIE: „STARY NIEDŹWIEDŹ MOCNO ŚPI...”

W roku ubiegłym na sztumskim, pokrzyżackim zamku powstało Bractwo Ryccerzy Ziemi Sztumskiej. Wielkim Mistrzem Bractwa jest Arkadiusz Dzikowski. Co roku organizowane są imprezy i - jak twierdzi Wielki Mistrz - od maja do połowy października Bractwo bierze udział w innych imprezach ryccerskich, organizowanych na prawie wszystkich - no, może z wyjątkiem zamku w Kwidzynie - zamkach w Polsce.

W dniach 18-19 maja Bractwo Ryccerzy Ziemi Sztumskiej zaprasza na zamek w Sztumie, gdzie odbędzie się DNI KULTURY RYCCERSKIEJ. W tym okresie odbędzie się m.in.: turniej łuczniczy (główną nagrodą będzie luk angielski), turniej kusznicy, inscenizacja historyczna z pokazem ryccerskich walk pieszych na miecze, topory, korbacje itp. Dla tych, którzy nie znoszą widoku broczonej z ryccerskich trzewi kwi organizatorzy proponują turniej szachowy i możliwość zmierzenia swoich sił w szermierki z luku bądź kuszy.

19 maja odbędzie się turniej występy poszczególnymi drużynami. Imprezie będą towarzyszyć występy zespołów mających w swoim repertuarze muzykę dworską, średnio-wieczną oraz zespoły muzyki folk.
6-7 lipca w Nowem nad Wiśłą

czyli na drugim brzegu rzeki (miejmy nadzieję, że będą kursowały już promy) odbędzie się organizowany przez sztumskich ryccerzy, ZJAZD RYCCERSTWA PÓMORSKIEGO. W imprezie wezmą udział drużyny ryccerskie z północnej Polski. Odbędzie się m.in. pokaz zdobywania zamku w Nowem podczas wojny trzydziestoletniej, który - oddając głos prawdzie historycznej - został zdobyty dopiero przez Krzyżaków w ostatniej dzień wojny, w roku 1461.
13-14 lipca, w rocznicę bitwy grunwaldzkiej i śmierci Wielkiego Sztumnego Zakonu Krzyżackiego Arnolda von Schwarzenburga, który miał siedzibę na zamku w

Czy w kwidzyńskim zamku odbędzie się kiedyś turniej ryccerski?

- okna PCV i drewniane (Wołomin)
- drzwi tłoczone
- stolarka aluminiowa
- bramy garażowe
- rolety i rolozasłony
- siding- elewacje
- sufity podwieszane
- panele boazeryjne
- podłogi szwedzkie

P.H.U. LUNAR
Kwidzyn- Górki, tel. (055) 79-63-31

Hurtownia Materiałów Budowlanych

ALFA

ul. Żwirowa 4, tel. 36-80, 32-27
Poleca szeroki asortyment materiałów budowlanych i instalacyjnych

od poniedziałku do piątku 8.00-16.00
sobota 8.00-14.00

Jarmark Powiślański Festyny, występy, gwiazdy i disco polo

Mimo że DNI KWIDZYŃNA odbędzie się tradycyjnie na przełomie maja i czerwca, już obecnie trwają intensywne prace opracowywania jest, zapieły prawie na ostatni guzik cykl imprez kulturalnych i sportowych, które w tych dniach będą miały miejsce.
Według informacji dyrektora Kwidzyńskiego Centrum Kultury Mieczysława Dzikowskiego, już 22 maja w kwidzyńskiej katedrze odbędzie się koncert chórów. Wystąpią chóry z Niemiec, chór "Harfa" z Malborka, a zapewne nie zabraknie też chóru miejscowego z Kwidzyna, który prowadzi Anna Głogowska-Firlej.
27 maja w kwidzyńskim teatrze zostanie wystawiony spektakl "Nonsense - śmiejąc się grzeszysz" w znakomitej obsadzie, m.in. Lidia Korsakówna, Barbara Dziekan, Danuta Błażejczyk, Krystyna Sienkiewicz i Denisa Dejerowa.
29 maja uczniowie i LO

wystawią przygotowaną pod kierunkiem polonistki Ireny Pułitarzkiej spektakl według dramatu Williama Szekspira "Rokoszenie żonowic".
W dniach 23-28 maja będą miały miejsce występy artystyczne zorganizowane przez dzieci i młodzież kwidzyńskich "podstawówek", nr 5, 6 i 8.
Podczas Dni Kwidzyna prezentować się będą też zespoły i grupy z miast zaprzyjanych - Olofstrom i Celle, a także kwidzyńskie zespoły teatralne, folklorystyczne, artystyczne, instrumentalne i wokalne.
Gwiazdą tegorocznych Dni Kwidzyna czy według oficjalnego nazewnictwa Jarmarku Powiślańskiego będą zespoły BAJMI i DANED. Dla fanów "muzyki disco polo wystąpi zespół "Bayerfull", mimo że kwidzyńscy wielbieli i zapewne nie tylko woleliby występ zespołu "Top One", aby móc wspólnie wyspiewać jak radosne alleluja

największy przebieg tej "kolorowej" grupy z ostatnich listopadowych dni... Część prawdziwych mężczyzn zapewne chętnie wdziałaby na scenie przed teatrem Shazze, oczywiście bez Normana i tak roznieglizowaną jak dawniej bywało... Niestety, będą musieli zadowolili się grupą "Bayerfull".
Tradycyjnie w salach ZSZ nr 2 odbędzie się przegląd dorobku gospodarczego kwidzyńskich i okolicznych firm.
Z okazji Dni Kwidzyna muzeum zamkowe przygotowuje cykl imprez prezentujących folklor żywiecki. W ramach tych prezentacji będą stoiska z góralskimi pamiątkami, wystawy i występy zespołów ludowych z tamtego regionu.
W tym samym czasie, na pokrzyżackich zamkach w Sztumie, Gniewie, Malborku, a nawet w Dzierzgoniu odbędzie się turniej ryccerski... ac

Klub Terapeutyczny

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Kwidzynie informuje, że w budynku siostr elżbietanek przy ul. Kopernika 42 uruchamia Klub Terapeutyczny dla osób z upośledzeniem umysłowym.
Członkowie Klubu Terapeutycznego będą mogli rozwijać swoje zainteresowania oraz umiejętności życia codziennego wspólnie z wolontariuszami Stowarzyszenia.

Zapraszamy szczególnie te osoby, które dotąd nie miały okazji do aktywności towarzyskiej, twórczej, rozrywkowej.
Członkowie Stowarzyszenia udzielają szczegó

łowych informacji oraz przyjmują zapisy do Klubu w dniach 21 i 22 maja w godz. 15.00-17.00 w budynku siostr elżbietanek przy ul. Kopernika 42 (dawnie przedszkole woj-skowe).

- POKRYCIA DACHOWE -
BLACHODACHÓWKI I TRAPEZ T18-T20-T35-T55
MOŻESZ KUPIĆ W HURTOWNI STALI
„STAL BUD” sp. z o.o.
KWIDZYN, UL. TORUŃSKA 36, TEL. 21-11 WEW.24

Ulżyć rodzicom

W końcu kwietnia w Częstochowie na Jasnej Górze odbyła się III ogólnopolska konferencja „Polityka prodrodzina samorządu terytorialnego”. Tematem szczególnościami było miejsce rodziny w finansach publicznych.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele samorządu kwidzyńskiego Bożena Kwiatkowska - inspektor ds. przeciwdziałania patologiom społecznym i organizacja pozarządowych w UM Kwidzyn oraz przewodniczący nie tak dawno utworzonej Rady ds. Rodziny Rady Miejskiej w Kwidzynie Marek Sitnicki.

Organizatorzy konferencji Liga Krajowa i Stowarzyszenie Rodzin Katolickich przy współudziale Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” i Konfederacji Pracodawców Polskich.

Zdaniem B. Kwiatkowskiej, obecnie obowiązujący system

podatkowy ma wybitnie antyrodziny charakter. Sposób rozliczeń preferuje bowiem rodziny rozbite, niepełne, dyskryminujące, których podobny los nie dotknął. B. Kwiatkowska zaznacza jednak, że nie ma nic przeciwko rodzinom ciężko doświadczonym przez los. Dlatego jednak w przypadku rozvodu każdy z rodziców ma prawo rozliczyć swe dochody razem z dziećmi, zaś w sytuacji, kiedy rodzina jest normalna takiej możliwości nie ma? - pytali zebrani na konferencji w Częstochowie. Dlatego z żaden sposób nie uwzględnia się faktu wychowania i kształcenia dzieci? System zasadów rodzinnych to karykatura pomocy państwa adresowanej do rodzin. NSZZ „Solidarność” przedstawiła podczas konferencji projekt tzw. ulgi rodzinnej w polskim prawie podatkowym.

ac

Zarobić kosztem pracowników

Czy w nowo powstających małych i nie tylko zakładach respektuje się obowiązujące przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa pracy? Temat ten jest bardzo czołowym przedmiotem zainteresowania inspektorów pracy.

Wyniki kontroli są raczej przygnębiające. W nowo powstających zakładach narusza się elementarne zasady bhp, a pojęcie prawa pracy prawie nie istnieje.

Nagminnym zjawiskiem było dopuszczanie pracowników do pracy bez zawarcia umów o pracę na piśmie. Bardzo często pracownicy zatrudniani są na umowy-zlecenia. Zatrudnieni w ten sposób często nie zdają sobie sprawy z takich następstw umów-zleceń jak nie wliczanie tego okresu zatrudnienia do uprawnień emerytalnych, pozabawienia urlopu itp.

Bardzo często właściciele nowo powstałych zakładów pracy rozwiązywali umowę o pracę bez zachowania formy pisemnej i bez zachowania przewidzianego prawem okresu wypowiedzenia. Kończyło się to na stwierdzeniu: „Od jutra pan (-) u mnie już nie pracuje!”.

W prawie połowie kontrolowanych zakładów inspektorzy ujawniają, że ich właściciele nie wydawali wliczającym pracownikom świadectw pracy bądź świadectwa te były nieprawidłowo sporządzane. Poza tym nie prowadzono żadnej ewidencji czasu pracy, udzielanych urlopów. W ogólnej dokumentacji była bardzo często fragmentaryczna lub w ogóle nie istniała.

Nie będzie cienia przesady w stwierdzeniu, że w wielu małych zakładach pracy igra się z życiem i zdrowiem zatrudnionych. Najczęściej podczas kontroli powtarzał się brak ochrony osobistych przy pracy na wysokościach, co też było przyczyną wielu wypadków, w

tych ze skutkiem śmiertelnym. Podkreślić przy tym należy, że wiele wypadków nie było zgłaszanych, nie sporządzało się dokumentacji powypadkowej itp.

Eksploatacja technicznie niesprawnych bądź bez osłon i zabezpieczeń maszyn kolejno dowód beztroski i braku wyobraźni pracodawców. W wielu przypadkach tylko dzięki kontroli i natychmiastowej interwencji inspektorów pracy zdołano zapobiec nieszczęściu.

Kolejną sprawą nieistniejącą w większości zakładów są nowo powstałe instytucje typu fundusz socjalny. Utrzymujący się stan rzeczy wynika z bardzo wielu przyczyn. Zdaniem inspektorów pracy, osoby podejmujące działalność gospodarczą nie mają elementarnej wiedzy w zakresie prawa pracy. Ponadto otwierając interes nastawiają się na osiągnięcie w jak najkrótszym czasie zysków kosztem zatrudnionych tam pracowników. Istniejąca zaś na rynku pracy sytuacja niejednokrotnie zmusza bezrobotnych do przyjmowania warunków pracy sprzecznych z obowiązującymi, w ostatnim czasie zniewolowanymi, przepisami.

Wszystkie ujawnione nieprawidłowości, niekiedy graniczące z przestępstwem, dokonywane przez „klasę” nowych pracodawców, powinny skłaniać do głębszej refleksji. Czy transformacja gospodarcza, która jest konieczna, musi pociągać tyle ofiar i dokonywać się w atmosferze bezprawia?

ca

Zamiast grobu Błogosławionej Doroty dwumetrowy mężczyzna

Sława świętości za życia zamienia się po śmierci Doroty w jej kult. Wierni przybywający do jej grobu mieli nadzieję za jej pośrednictwem otrzymać potrzebne łaski. Grób jej był nawiedzany przez pielgrzymów z Polski, Niemiec, Litwy, Łotwy, Czech i wielu innych krajów. Wierni składali przy nim wota, prosili o relikwie z szat, które nosiła, postania, kamieni, po których chodziła. Z powodu ciągłego napływu pielgrzymów biskup pomezanski Jan Mnich i kanonicy pomezanscy po czterech miesiącach od pogrzebu - 30 października 1394 r. - postanowili przenieść ciało Doroty do krypty w katedrze.

Po śmierci Błogosławionej Doroty wraz ze wzrostem jej czci zaczęły napływać zgłoszenia o wysłuchanie za jej pośrednictwem prób. Spisywali je kanonicy pomezanscy, a niektóre protokoły cudów z lat 1395-1396 zachowały się. Kanonik Keston zeznał podczas procesu kanonizacyjnego, rozpoczętego w początkach XV stulecia, że w jego posiadaniu znajdowało się sześć ksiąg z zapisanymi cudami.

Od 1403 r. krypta, gdzie spoczywało ciało Błogosławionej, zaczęło zwać kaplicą Błogosławionej Doroty. W tym też roku biskup pomezanski Jan Mnich kazał wykonać kustodium, w którym przechowywano by relikwie Doroty oraz ozdobną kratę. Dlatego w tym miejscu należałoby zadać pytanie: czy powinniśmy szukać grobu Błogosławionej czy kustodium, gdzie zostały złożone jej doświadczone szczątki?

Kustodium wykonano w około 10 lat po śmierci Doroty. Jej szczątki nie były złożone w ziemi, lecz w trumnie w kaplicy. To mogło przyspieszyć procesy niszczenia zwłok. Czy to też nie

było przyczyną złożenia relikwii - należałoby zapytać jakich - szczątków czy relicwii? - do ozdobnego, zapewne nie drewnianego kustodium.

W pierwszej ćwierci XVI w. dają się zauważyć pierwsze oznaki zmniejszenia kultu. Zakazano m.in. pielgrzymek do grobu Doroty, w a 1544 r. na polecenie ówczesnego kwidzyńskiego biskupa protestanckiego Paulusa Speratusa usunięto ozdoby kraty przy grobie i wszelkie ślady kultu.

Z początkiem XVII stulecia staraniem królów polskich Zygmunta III i Władysława IV (obaj z dynastii Wazów) oraz księży jezuitów, głównie Fryderyka Szembeka, rozpoczęto poszukiwania ciała Błogosławionej, aby móc je przenieść w „katolickie środki”. Poszukiwania zakończyły się jednak fiaskiem. W 500. rocznicę śmierci, w 1894 r., z inicjatywą biskupa warmińskiego Andrzeja Thiela poszukiwania zostały wznowione. Zainteresowanie postacią Błogosławionej wzrosło też ze strony wiernych i historyków. Poszukiwania były kontynuowane przez niemieckich historyków w okresie międzywojennym.

Obecne poszukiwania to inicjatywa prepozyta kaplicy pomezanskiej Wojciecha Krupa. W kwietniu w centralnej części tzw. kościoła polskiego podniesiono płytę epitafijną, pod którą natrafiono na zniszczoną drewnianą trumnę, w której znajdował się zawinięty w jedwabny materiał szkielet, jak się później okazało - mężczyzny. Szkielet ten został przebadany przez dr. Andrzeja Florowskiego z Zakładu Antropologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Szkielet pochodzi najprawdopodobniej z XVIII stulecia i należał do ponad 2-metrowego mężczyzny w wieku 45-55 lat i obwodzie czaszki ok.

60 cm. Pomiędzy materiałami odnaleziono wapno, co może sugerować, że mężczyzna zmarł w czasie epidemii, która panowała w Kwidzynie i okolicach w latach 1709-1711 i dlatego użyto - jak to było w tych czasach stosowane - wapna do dezynfekcji zamulowanych.

Ksiądz kanonik W. Kruk rozpatruje jeszcze jedną hipotezę: mężczyzna ten zmarł poza Kwidzynie i w ten sposób na czas przewożenia zwłok zabezpieczono je. Ale musiałyby być to ktoś bardzo znaczny, skoro zdecydowano się na transport zwłok i pochówek w centralnym miejscu świątyni. Dziwić może w tym kontekście to, że ten słusznego wzrostu mężczyzna nie miał na sobie żadnych ozdób, a nosił je nawet w formie pierścieni superintendencji kościoła protestanckiego. Odkryty grób nie wyglądał na naruszony.

Dalsze pytania, które cisną się: dlaczego w pierwszych dekadach XVIII w., tuż po wycieku w Kwidzynie króla Prus i cara Piotra I Wielkiego, który zwiędział podziemia zasypano - czyżby chowano tam zadumionych? Czy zatem jest grób i szczątki Błogosławionej Doroty?

Ksiądz kanonik uważa, że teraz należałoby szukać na obszarze całego prezbiterium tzw. kościoła polskiego. Ale to wymaga bardzo znacznych nakładów finansowych. Katedra ma jednak na razie ważniejsze potrzeby - remont kaplicy Grobenów, zabytkowych konfesyjonałów (są w kiepskim stanie).

Gdzie jest grób Błogosławionej? Na rozwiązanie tej zagadki będziemy musieli zatem jeszcze trochę poczekać.

Andrzej Chmielewski

Rada pracuje dla rodziny

Rada ds. Rodziny kierowana przez radcę w Miejskiego Porozumienia Wyborczego Marka Sitnickiego, wzięła się ostro do pracy. Jak zapewnił nas przewodniczący M. Sitnicki, podjęto szereg działań zmierzających do przygotowania raportu o kwidzyńskiej rodzinie. Zarówno on, jak i wszyscy członkowie Rady pracują społecznie i nie pobierają żadnych pieniędzy z tytułu pracy na rzecz Rady. Pieniądze, które otrzymała ewentualnie Rada będą przeznaczone na np. wydrukowanie raportu itp. Obecnie członkowie nie pobierają żadnych diet.

W całym kraju funkcjonuje już wiele tego typu rad ds. rodziny. Ich działalność jest dość zróżnicowana. Niektóre działają przy burmistrzach i prezydentach miast, inne przy radach miejskich.

Przyjmujemy, że opracowywany raport o rodzinie kwidzyńskiej ma zbadać sytuację demograficzną, zdrowotną, działania różnych instytucji wobec rodziny, a nawet politykę oświatową. Raport będzie wzorowany na doświadczeniach podobnej rady działającej w województwie gdańskim.

J.K.

Konkurs literacki RADOŚĆ PISANIA

Szkoła Podstawowa nr 8 w Kwidzynie ogłasza Konkurs Literacki pod nazwą „Radość Pisanie”. Podobnie jak w roku ubiegłym, w konkursie mogą wzięść udział uczniowie klas VI-VIII szkół podstawowych i uczniowie szkół średnich.

Konkurs odbędzie się w dwóch kategoriach: poezji (zestaw 5 wierszy) i prozy (opowiadanie lub inna forma literacka do 3 stron papieru podanego). Tematyka prac jest dowolna.

Prace należy złożyć w dwóch kopertach do 20 maja 1996 r. w sekretariacie SP 8 w Kwidzynie, ul. Kamienna 18. Jedna koperta ma zawierać teksty, druga dane uczestnika (imię i nazwisko, szkoła, klasa, adres domowy). Obie koperty mają być oznaczone tym samym godłem.

Organizatorzy zapewniają laureatom wartościowe nagrody. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi w drugiej dekadzie czerwca.

Zachęcamy do udziału w konkursie.

Organizatorzy

Zmagania po niemiecku

Juz po raz drugi odbył się w II Liceum Ogólnokształcącym w Elblągu Wojewódzki Konkurs Języka Niemieckiego dla szkół podstawowych. Organizatorem konkursu jest Jan Krupa -

doradca metodyczny dla nauczycieli języka niemieckiego. W konkursie wzięło udział 26 uczniów z 8 szkół podstawowych województwa elbąskiego.

Po dwóch konkursowych częściach: pisemnej - testu i ustnej - odpowiedź na 3 pytania i wylosowany przez siebie temat, jury wyłoniło 11 laureatów. Wśród najlepszych to bardzo wysokim,

trzecim miejscem znalazł się Wójt LEWANDOWSKI - uczeń Danuty Piotrowskiej z SP 8 w Kwidzynie.

Zdaniem J. Krupy, poziom konkursu był bardzo wysoki, uczestnicy bardzo często prze-

bywają w Niemczech, mają doskonały akcent.

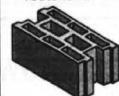
Laureaci konkursu otrzymali prawo wstępu bez egzaminów do wybranej przez siebie szkoły średniej.

ac

M.Leier Wytwórnia Materiałów Budowlanych

Polecamy wszystkie materiały budowlane do wybudowania stanu surowego budynku.

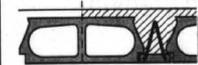
Pustaki keramzytowe i betonowe

Pustak MONOLIT z ociepleniem

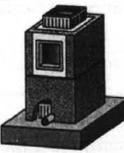
Nadproża nad drzwi i okna

Strop gęstożebrowy

Dachówka cementowa

Kominy

Korzystne ceny - RABATY - Transport i rozładunek materiałów do 40 km od Malborka bezpłatny.

Zapraszamy

82-200 Malbork, Al. Wojska Polskiego 92, tel.: (055) 72-32-12, 72-34-03, fax: (055) 72-50-01

ZARZĄD MIASTA KWIDZYŃA ogłasza przetarg nieograniczony (cząstkowy) na zakup:

1. płytek chodnikowych 35x35 cm (ok. 2500 sztuk)
2. płytek chodnikowych 50x50 cm (ok. 2500 sztuk)
3. obrzeży chodnikowych dl. 75 cm (ok. 2800 sztuk)
4. betonu B-10 i B-12 (ok. 90 m³)
5. piasku budowlanego (ok. 2120 ton)

Odbiór wszystkich materiałów (poza pozycją 5) z terenu Kwidzyna zapewni Zamawiający, spoza miasta materiały dostarcza Oferent.

Termin odbioru ww. materiałów - sukcesywnie do 15.11.96 r.

Oferent może składać na wszystkie pozycje, bądź wybrane.

Oferenta musi zawierać:

1. cenę jednostkową - bez VAT (poz. 1, 2, 3 cena 1 sztuki; poz. 4 - cena 1 m³; poz. 5 - cena 1 tony),
 2. oświadczenie zgodne z art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych,
 3. krótką charakterystykę Oferenta.
- Oferentę oznaczoną „materiały budowlane” należy składać w terminie do 23.03.96r. do godz. 14.00 w sekretariacie Urzędu Miejskiego, ul. Warszawska 19.
- Otwarcie i rozpatrzenie ofert nastąpi w dniu 24.05.96r. o godz. 10.00 w U.M. p. nr 7. Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr tel. (055) 79-42-31 wew. 340 lub 348, fax 79 20-23.

INFORMATOR MEDYCZNY	
GABINETY CHIRURGICZNE	lek. med. Jerzy Palak choroby wewnętrzne Kwidzyn, ul. Kochanowskiego 42 od poniedziałku do piątku 16.00-17.30 wizyty domowe tel. 41-13
lek. med. Wojciech Kowalczyk - tel. 45-03 specjalista chirurg Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 29 (PKO I p.) wtorki - 16.00-17.00 czwartki - 16.00-17.00	lek. med. Stanisław Pietrzak specjalista medycyny przemysłowej Kwidzyn, ul. Targowa 7 (Dom bl. Doroty) poniedziałek, piątek 16.00-17.00
lek. med. Zdzisław Żywicki - tel. 21-61 specjalista chirurg Kwidzyn, ul. Staszica 5 poniedziałki - 16.00-18.00 środy - 16.00-18.00	lek. med. Stanisław Stawek specjalista chorób wewnętrznych Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 29 (PKO I p.) wtorki - 16.00-17.00 piątki - 16.00-17.00
GABINETY DERMATOLOGICZNE	lek. med. Tomasz Stasiuk internista wizyty domowe: tel. 69-63 (sekretarka automatyczna)
lek. med. Hanna Horyd - tel. 42-76 specjalista dermatolog-wenerolog Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 29 (PKO I p.) wtorki - 16.00-17.00 środy - 16.00-17.00 Kwidzyn, ul. Krolowej Jadwigi 9 czwartki - 17.00-18.00	lek. med. Waldemar Templin tel. 48-30 specjalista kardiolog-internista Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 45 I p. pok. 9 tel. 22-36 wew. 226 wtorki - 16.00-17.30 czwartki - 16.00-17.30 możliwość telefonicznego uzgodnienia wizyty tel. 47-98 codziennie w godz. 8.00-9.30
GABINETY GINEKOLOGICZNE	GABINETY LARYNGOLOGICZNE
lek. med. Józef Kozłowski Kwidzyn, ul. Willowa 27 - tel. 45-81 wtorki - 16.30-17.30 środy - 16.30-17.30 czwartki - 16.30-17.30	lek. med. Jarosław Turoń Kwidzyn, ul. Kościuszki 7 m. 1 poniedziałki - 17.00-18.00 wtorki - 16.00-18.00; środy - 18.00-19.00; czwartki - 17.00-18.00; piątki - 16.00-18.00 Prabuty środa - 16.00-17.00
lek. med. Edmund Nowak Kwidzyn, ul. Korczaka 7 - tel. 25-98 wtorki - 16.00-18.00 piątki - 16.00-18.00	lek. med. Alina Stasiuk otolaryngolog wizyty domowe - tel. 69-63 (sekretarka automatyczna)
lek. med. Leszek Plewiński - tel. 72-50 Kwidzyn, ul. Warszawska 1A poniedziałki - 18.00-19.00 środy - 15.30-17.00 Prabuty poniedziałki - 16.00-18.00, czwartki - 16.00-18.00	lek. med. Grzegorz Myszowski otolaryngolog Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 22 wejście od ul. Chopina poniedziałki 16.00-18.00
lek. med. Jolanta Turoń - tel. 30-94 Kwidzyn, ul. Kościuszki 7 m. 1 poniedziałki - 16.00-17.00 czwartki - 16.00-17.00	lek. med. Barbara Przedwojska-Szwarc specjalista chorób płuc i alergicznych Kwidzyn - pawilon przyszpitalny wtorki 16.30 Prabuty - Przychodnia Rejonowa poniedziałki 16.00 wizyty domowe tel. 78-23-38
lek. med. Artur Wronski Kwidzyn, ul. Braterswa Narodów 40D (siedziba PZU „Na zycie”) wtorki - 16.00-18.00 czwartki - 16.00-18.00	GABINETY NEUROLOGICZNE
lek. med. Edward Zielinski - tel. 39-42 Kwidzyn, ul. Toruńska 8 m. 1 poniedziałki - 16.00-18.00 środy - 16.00-18.00	lek. med. Regina Szotkiewicz specjalista neurolog Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 22 wejście od ul. Chopina wtorki, środy, II i IV piątek miesiąca 14.00-18.00
GABINETY INTERNISTYCZNE	lek. med. Elżbieta Żak-Maciejewska tel. 42-39 specjalista neurolog Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 29 (PKO I p.) poniedziałki 16.00-18.00 czwartki 16.00-18.00
lek. med. Jacek Chojnowski tel. domowy 62-14 internista Kwidzyn, ul. Orla 24 - tel. 35-05 poniedziałki - 16.30-17.30 czwartki - 16.30-17.30 +wizyty domowe	GABINETY ORTOPEDYCZNE
Lek. med. Mieczysław Grocholewski specjalista reumatolog-internista wizyty domowe tel. 37-41 wew. 250	dr n. med. Zbigniew Fesser specjalista chirurgii urazowej i ortopedii Kwidzyn, ul. Broniewskiego 3 piątki - 15.00-19.00
lek. med. Helena Koroluk tel. 31-31 specjalista reumatolog-internista Kwidzyn, ul. Podgórna 9 poniedziałki 16.00-17.00 wtorki - 16.00-17.00 środy - 16.00-17.00 czwartki 16.00-17.00	lek. med. Jacek Szostakowski specjalista ortopedii i chirurgii urazowej Starszy asystent Kliniki Ortopedii Akademii Medycznej w Gdańsku Kwidzyn, ul. Kościuszki 10/3 tel. 25-50 poniedziałki 16.00-17.00 Zakres porad: dysplazja i wrodzone zwichnięcia stawów biodrowych, złamania i zwichnięcia kości i stawów, bóle krzyża, wady postawy Mój adres domowy: 80-155 Gdańsk, ul. Wrocławska 21 tel. 32-69-78
lek. med. Jolanta Mielniczak tel. 43-69 internista specjalista chorób zakaźnych Kwidzyn, ul. Warszawska 1 poniedziałki - 16.30-17.30 piątki - 16.30-17.30	GABINETY OKULISTYCZNE
	lek. med. Barbara Dziurkowska tel. 32-77 specjalista chorób oczu Kwidzyn, ul. Warszawska 5 wtorki - 15.30-17.00; czwartki - 15.30-17.00
	lek. med. Maria Kowalczyk tel. 45-03 Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 29 (PKO I p.) poniedziałki - 16.00-17.00 środy - 16.00-17.00 piątki - 16.00-17.00 -wizyty domowe
	lek. med. Regina Pietrzak lek. okulista Kwidzyn, ul. Targowa 7 (Dom bl. Doroty) poniedziałek i piątek 16.00 - 17.00
	GABINETY PEDIATRYCZNE PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE
	lek. med. Czesława Jaremkó tel. 45-05 pediatra
	lek. med. Irena Karpowicz specjalista chorób dziecięcych Kwidzyn, ul. Targowa 7 (Dom bl. Doroty) wtorki 16.00-17.00 czwartki 16.00-17.00
	lek. med. Paweł Maciejewski tel. 42-39 pediatra Kwidzyn, ul. Korczaka 12B/2
	lek. med. Jerzy Malinowski tel. 22-62 specjalista chorób dziecięcych
	lek. med. Danuta Sachanowicz tel. 27-54 specjalista chorób dziecięcych
	GABINETY PSYCHIATRYCZNE
	lek. med. Janusz Szapert specjalista psychiatra Kwidzyn, ul. Warszawska 1 wtorki 16.00 - 18.00 czwartki 16.00 - 18.00 + wizyty domowe tel. 69-69
	GABINETY STOMATOLOGICZNE
	lek. stom. Jacek Bolałek Kwidzyn, ul. Krańcowa 17 rejestracja telefoniczna: tel. 47-14
	lek. stom. Krystyna Krajewska tel. 33-97 Kwidzyn, ul. Ziemowita 7 (os. Piastowskie - „kanadyki”) poniedziałki 17.00-19.00 środy 17.00-19.00 piątki 17.00-19.00
	lek. stom. Andrzej Melkowski chirurg stomatologiczny Kwidzyn, ul. Kościuszki 6/2 wtorki i czwartki 13.00 - 15.00; 18.00 - 20.00 rejestracja telefoniczna 32-05
	lek. stom. Prawdżik-Malec tel. 29-59 Kwidzyn, ul. Sikorskiego 7 wtorki 17.00 - 19.00 czwartki 17.00 - 19.00
	lek. stom. Ałtyn Andrzej Kwidzyn, ul. Zeromskiego 62 tel. 41-36
	lek. stom. Zenon Sachanowicz tel. 27-54 Kwidzyn, ul. Odrowskiego 7 poniedziałki 16.00 - 18.00; środy 16.00 - 18.00 Kwidzyn, ul. Grunwaldzka 50 C wtorki 16.00 - 18.00 czwartki 16.00 - 18.00
	GABINETY UROLOGICZNE
	lek. med. Mirosław Górski tel. 36-48 specjalista urolog Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 29 (PKO I p.) poniedziałki - 15.30-17.00; czwartki - 15.30-17.00
	GABINETY USG
	lek. med. Małgorzata Pytel tel. 47-14 specjalista radiodiagnosta Kwidzyn, ul. Krańcowa 17 wtorki - 15.00-18.00 piątki - 15.00-18.00 soboty - 9.00-10.30
	GABINETY REHABILITACYJNE
	mgr Bożena Mikus fizjoterapeuta Sylwia Śmigielka tel. 31-42 po 16.00 Kwidzyn, ul. Podgórna 5 poniedziałki, środy, piątki 16.00-18.00
	Jak burmistrz z rzemieślnikami Unia Wolności była organizatorem spotkania rzemieślników z władzami miasta, które odbyło się 6 maja w sali kameralnej Kwidzyńskiego Centrum Kultury. Przedsmak dyskusji rzemieślników z burmistrzem miasta Jerzym Godziemkiem mieliśmy już na spotkaniu sprawozdawczo-wyborczym Cechu Rzemiosł Różnych w Kwidzynie. Władze samorządowe Kwidzyna wykazują ostatnio dużą aktywność, aby zachęcić i przekonać rzemieślników do prowadzonej przez siebie polityki finansowo-gospodarczej. Przykładem jest spotkanie w marcu, podczas którego burmistrz zachęcał do wzięcia udziału w przetargu na boksy handlowe przy ul. Żopemika (na terenie byłej jednostki wojskowej). Rzemieślnicy mieli sporo zastrzeżeń, głównie jeśli chodzi o politykę związaną z czynszami itp. Częste spotkanie Zarządu Miasta z przedstawicielami rzemiosła zapewne pozwolą wypracować wspólną płaszczyznę w wielu kwestiach. J.K.
	RUSZYŁ PROM Jak poinformował nas zastępca dyrektora Zarządu Dróg w Kwidzynie Włodzimierz Krupa, 14 maja ruszyła w Janowie żegluga promowa. Prom kursuje w godz. 6.00-19.30. Promy w okolicach Kwidzyna przewożą przez Wisłę na raz 3-4 samochody oraz 30 osób. Wista w tych miejscach, na 883 i 888 kilometrze biegu, ma szerokość ok. 300 m. W ciągu sezonu, o ile nie ma przerw spowodowanych niskim stanem wód, promy pokonują ponad 400 km każdy, przewożąc kilka tysięcy samochodów i kilkadziesiąt tysięcy pasażerów. Tegoroczne utrzymanie wiślanych promów to wydatek 110 tys. zł. (ac)

czas na bezpieczną butlę

Wiosna to czas porządków i zmian, które mają ulepszyć nasze życie. Dobra butla na gaz zwiększa poczucie komfortu w domu. Nasze butle stworzyliśmy dla ludzi najbardziej wymagających. Dla tych, którzy wybierają najlepsze rzeczy, bo chcą czuć się w swoim domu bezpiecznie.

Niebieska butla Shell GAS, w odróżnieniu od czerwonej, ma zawór bezpieczeństwa zaopatrzonego w ogranicznik przepływu. Zapobiega on ulatnianiu się gazu z butli w przypadku awarii. Ma także plombę gwarancyjną, poświadczającą, że butla zawiera właściwą ilość gazu.

Każda butla przechodzi podczas napełniania w rozlewni Shell GAS podwójną kontrolę wagową, a także kontrolę szczelności elektronicznym nosem. Każda nowo wyprodukowana niebieska butla Shell GAS posiada, oprócz polskiego atestu, uznawanego na całym świecie atestu bezpieczeństwa Lloyd'a. Dzięki temu mamy dodatkową pewność, że nasza butla jest bezpieczna.

Niebieskie butle Shell GAS są dostępne w licznych punktach wymiany oraz u autoryzowanych dystrybutorów Shell GAS:

GAZOLINA
Kwidzyn
tel.: 055-794 032

W cieniu służby zdrowia KOLUMNA TRANSPORTU SANITARNEGO

Karetki i samochody funkcyjne oraz dostawcze obsługują przychodnie w Kwidzynie, wyjazdy do chorych itp. Stałym zajęciem kierowców karetek jest wozenie chorych na dializę do Elbląga i Ilawy.

Kolumna prowadzi też warsztaty, służące nie tylko do naprawiania własnych samochodów, ale także świadczące usługi mieszkańcom miasta. W warsztatach można dokonywać różnych napraw, ale trzeba dostarczyć własne części. Usługi świadczone w warsztatach KTS pozwalają na wypracowanie własnych środków finansowych, które są przeznaczane m.in. na zakup samochodów. Nie ma jednak ich zbyt wiele.

Kierowca karetki

Pracując systemie 12 na 24 czyli 12 godzin pracy/24 godziny wolnego. Kierowcy karetek to osoby z wieloletnim stażem. Zanim kierowca zasiądzie za kierownicą karetki, musi dość długo pojeździć samochodem dostawczym czy funkcyjnym. Dopiero po dłuższym stażu może prowadzić karetkę. Kierownik Rejonowej Kolumny Transportu Sanitarnego w Kwidzynie Mieczysław Pietraszek przyznaje, że zawód to trudny i niebezpieczny. Nie zawsze karetkę inni kierowcy ustępują miejsce. Bywają również wypadki, jak chociażby ostatnio w Koniewałdzie. Jednak w tym roku zaden wypadek nie wydarzył się z winy kierowcy karetki. Mimo dość trudnej pracy zaden kierowców nie zrezygnował jeszcze z prowadzenia karetki.

Zarabają średnio 5-6 mln. st. zł - kierowcy samochodów funkcyjnych i dostawczych 4-5 mln. st. zł. Według M. Pietraszki nie są to zarobki duże, ale tak to już los "budetówki".

"Nie należy narzekać"

Kierownik RKTŚ uważa, że nie należy zbyt narzekać. Udało się bowiem przekształcić Kolumnę Transportu Sanitarne-

tego w sprawnie działającą jednostkę ze zgraną załogą. Mimo niebyt wysokich zarobków liczy się miejsce pracy. Poza tym udało się pozyskać duzo nowego sprzętu. Najstarsza karetka wyprodukowana została w 1991 r. Jedynie niektóre samochody dostawcze i funkcyjne mają po 8 lat. Dwie nowe karetki marki Polonez zakupił w 1994 r. International Paper Kwidzyn S.A. Wyposażenie dla KTS przychodzi z różnych stron. Trzeba jednak o to zabiegać. Bez ludzi dobrej woli byłoby trudno - twierdzi M. Pietraszek. Wspierają Kolumnę samorządy. Przykładem są samorządy Kisielic i gminy Kwidzyn, które sfinansowały zakup samochodów dla ośrodków zdrowia, czy ostatnio samorząd goni. W każdym miesiącu ponad 200 i oleju przekazuje Kolumnie "Modex".

Zdaniem M. Pietraszki, bez ludzi dobrej woli, którzy zgadzają się czekać z płatnościami, często nie byłoby możliwości funkcjonowania Kolumny. Jednak nigdy nie zdarzyło się, aby karetka nie była ustawiona pod szpital czy pogotowie ratunkowe. Sześć karetek jest do dyspozycji w dzień, natomiast cztery w nocy.

M. Pietraszek podkreśla, że mimo iż pracownicy RKTŚ zwykle są niezauważani, to w razie potrzeby można liczyć na wszystkich i mobilizacja załogi jest bardzo duża. "My zapewnimy transport (wzajemnie świadczenie usług na wysokim poziomie)" - mówi kierownik Kolumny.

Zapewne w przyszłości struktura organizacyjna Kolumny Transportu Sanitarnego w województwie elbląskim się zmieni. Będą może RKTŚ w Kwidzynie trafi w ręce samorządu. Pewnie się jednak, że nie zmieniają się ludzie, którzy w kwidzyńskiej placówce przeszli trudny okres przemian społecznych i gospodarczych i potrafili stawić czoło tym przemianom, co dzisiaj jest sztuką nietrawną, nawet w "budetówce".

Jacke Kluczowski

Kolumna dla Gardei

Rejonowa Kolumna Transportu Sanitarnego w Kwidzynie, reprezentowana przez kierownika Mieczysława Pietraszka, we wtorek 30 kwietnia przekazała samochód marki Polonez władzom samorządowym gminy Gardeja. Pojazd będzie samochodem funkcyjnym wykorzystywanym przez Gminny Ośrodek Zdrowia niedawno oddany do użytku.

Wójt Wacław Szramowski odbiera kluczyki od nowego samochodu dla Ośrodka Zdrowia

Foto. J.K.

Samochód dla Gminnego Ośrodka Zdrowia w Gardeli

Dłuuugie chodniki

Poraz kolejny przedstawiamy przykład z uchwały budżetowej, na podstawie którego możemy mieć wątpliwości co do znajomości przez kwidzyńskich radców kwidzyńskich ulic.

Błędów w uchwale, najważniejszej w ciągu roku, jest wiele więcej. A mogłoby się zdawać, że powinna być ona bezbłędna. Ciekawe, co na przedstawiane przez nas fakty odpowie komisja rewizyjna Rady Miejskiej?

Przypomnijmy, że w ramach błędów w tej uchwale pisaliśmy o ul. Rolniczej - w uchwale "ul. Rolnej" i o Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Kochanowskiego.

Dzisiaj poruszamy sprawę bardzo długich, obecnie modernizowanych chodników.

W uchwale budżetowej na stronie dotyczącej "ulic, placów, mostów i chodników" w załączniku nr 1 możemy przeczytać między innymi: "Nazwa zadania - chodniki". Sprawa dotyczy chodników, które mają być w tym roku wyremontowane: odcinek "ul. Staszica (od Grudza do T.M.R.)" i "ul. Mickiewicza (od Grudza do Brzechwy)".

Skrót GRUDZ jest dołączony do jednej kwidzyńskiej ulicy, doktorek z Mickiewicza i Staszica jest dosyć długa droga - GRUDZ i Kładziej. Co

oznacza skrót T.M.R. to też rebus dla dociekliwych. A może taką nazwę będzie nosił dotychczasowy Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa po przejęciu go przez samorząd?

Seria błędów w uchwale budżetowej na tym się nie kończy. Liczymy jednak, że pozostałe błędy zostaną poprawione i w końcu zostanie podjęta uchwała "o bezbłędnej uchwale", oczywiście na wniosek komisji rewizyjnej, a nie dziennikarzy, którzy przecież nie przygotowują uchwał i nie pobierają wcale nie tak małych diet!

gież

Leśny krajobraz po zimie i pożarach

Długa i mroźna zima sprawiła, że w lasach administrowanych przez Nadleśnictwo Kwidzyn, obejmujących ponad 900 tys. ha, padło kilkanaście saren i młode dziki. Z wiosną przyszła niespytana dotychczas liczba pożarów.

Zdaniem Jadwigi Krystkiewicz, specjalisty ds. ochrony lasu i owiec w Nadleśnictwie, sarny padły nie z powodu braku pożywienia lecz wody. Surowa zima okazała się także niekorzystna dla młodych dzików. Mioty dzików odbywają się najczęściej w lutym. W tym okresie były największe śniegi i dochodzące nawet do 30 stopni C poniżej zera mrozy. To spowodowało, że młodziutki warchaki nie miały od razu ginęły.

Zima tak surowa, niespytana od lat, oznaczała dla zwierząt surową selekcję - twierdzi Jadwiga Krystkiewicz. Myśliwiz kolei uważają, że była zbyt głęboka.

Najlepiej zime zniosły dorosłe dziki i byki-jelenie. Długa zima spowodowała też, że dzikie gęsi, które przyjeżdżały zgodnie z kalendarzem biologicznym w marcu przez pewien okres musiały zerować na chłopskich polach, głównie w rzepaku i pszenicy, gdyż tradycyjne miejsca ich postoju m.in. jezioro Lwieńcic i Gaudy były zamrożone. Myśliwiz jednak w tych przypadkach nie zwracają rólnikom za szkody poczynione przez dzikie gęsi, bowiem nie ma takiego przepisu.

W roku ubiegłym osiem kół łowieckich, funkcjonujących na terenie lasów Nadleśnictwa Kwidzyn i samo Nadleśnictwo, wypłaciło rólnikom za szkody wyrządzone przez zwierzynę płową bądź czarną ponad 137 tys. zł.

Policzli zwierzęta

Według spisu, prowadzonego tradycyjnie do końca marca przez Nadleśnictwo Kwidzyn, na terenie lasów Nadleśnictwa żyje ponad 9,5 tys. zwierząt: jeleni, danieli, saren leśnych i polnych, borsuków, jenotów, wilków, dzików, lisów, zajączków, bażantów i kuropatw, ponad są także bobry i wydry. W podkwidzyńskich lasach białym jest m. 6 losi (wśród nich 2 byki, 3 kłepy i 1 łoszak), 168 jeleni (w tym 85 łani), 166

danieli, 964 sarny leśne, 2 008 sztuk sarny polnej, 10 borsuków, 10 jenotów, 247 dzików, 2,5 wilków, 308 lisów, 2 984 zajączki, 311 bażantów i 138 kuropatw. Dane są oczywiście szacunkowe.

Do odstrzału

W tym roku myśliwi przewidzieli do zabicia: 3 losie, 113 jeleni, 107 danieli, 655 saren leśnych, 903 sarny polne (to te z ładnymi oczami), 6 borsuków, 7 jenotów, 319 dzików i 228 lisów, a także kilkadziesiąt i ponad 1 000 różnych kaczek.

Płona lasy

O ile surowa zima dotknęła głównie zwierząt, to niespytanie ciepła i sucha wiosna spowodowała niespytany od lat liczbę pożarów. Ich przyczyna to przede wszystkim stosowanie przez rólników swego rodzaju "pestycydów" - wypalanie łąk, pól i pastwisk.

Dotychczas na terenie Nadleśnictwa Kwidzyn odnotowano 25 pożarów, w wyniku których spłonęło ok. 50 hektarów lasów, a strąconotowane są w milionach złotych.

Największy dotychczas pożar odnotowano w leśnictwie Jakubowo (gm. Mikolajki Pomorskie) - spłonęło ponad 10 ha starego (od 17 do ponad 100 lat) lasu.

Duży pożar, który pochłonął ponad 3 ha lasu miał miejsce w leśnictwie Jelenki (gm. Gardeja) i w podkwidzyńskim Kamionce.

Najwięcej pożarów odnotowano w miejscowości Osno (gm. Kwidzyn). Kilka pożarów, jak chociażby w leśnictwach Lisowo i Sarnowo w gminie Ryjewo, które miały miejsce w samym środku lasu, to ewidentne podpalenia.

Właścność to efekt wypalenia, brak nieostrożności ze zabawy dziećmi. Leśnicy za pośrednictwem "KK" apelują do wszystkich przebywających w "leśnie" o zachowanie szczególnej ostrożności w obchodzeniu się z ogniem i o trochę wyobraźni.

W Nadleśnictwie Kwidzyn codziennie w godzinach 7.00-19.00 pełnią sę dyżury. Gdy zauważysz w lesie ogień, zadzwoń nr 37-78 i niezwłocznie powiadom Straż Pożarną - telefon alarmowy 998.

Andrzej Chmielewski

SERWIS I SPRZEDAŻ NOWYCH SAMOCHODÓW FIRMY

Przeglądy gwarancyjne
Naprawy
MONTAŻ autoalarmów do wszystkich typów pojazdów
Sprzedaż radioodtworaczy samochodowych "PHILIPS" oraz głośników - MONTAŻ GRATIS
Wymiana oleju

RENAULT

AUTO KOMIS - GOTÓWKA LUB NA RATY

FIRMA: Roman Rybicki, ul. Malborska 112, tel. (055) 79-31-06

Stadnina Koni
Nowa Wioska Sp. z o.o.
82-515 Wandowo
ogłasza
pretarg nieograniczony
na sprzedaż:

		cena wywoławcza
1. Ciągnik Ursus C-355	r. prod. 1974	2 000 zł
2. Ciągnik Ursus C-360	r. prod. 1976	2 500 zł
3. Ciągnik Ursus C-330	r. prod. 1974	3 000 zł
4. Prasa rolująca Z-230	r. prod. 1986	3 000 zł
5. Prasa rolująca Z-230	r. prod. 1984	1 500 zł
6. Rozsiewacz	r. prod. 1982	500 zł

nawozów RCW-3

Pretarg odbędzie się w dniu 23.05.1996 r. o godz. 10.00 w siedzibie przedsiębiorstwa. Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do godz. 9.00.

Wadium przepada na rzecz sprzedającego w przypadku, gdy żaden z uczestników licytacji nie zaofertuje ceny nabycia równej co najmniej cenie wywoławczej.

Zapłaty dokonuje nabywca w dniu przetargu. Przedsiębiorstwo jest podatnikiem VAT.

Zastrzegamy sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Oferowany sprzęt można oglądać w dni robocze w godz. 8.00-14.00.

PHILIPS CONSUMER ELECTRONICS INDUSTRIES POLAND Sp. z o.o.

As result of our dynamic growth we are looking for suitable candidates for the position of:
HUMEN RESOURCES MANAGER

The perfect candidate should:

- * be fluent in English (both written and spoken)
 - * have a university degree and experience in HR Department
 - * have sound knowledge of labour law
 - * have good communication and interpersonal skills
- Responsibilities:**
- * organizing and managing the Personnel Department (recruitment and selection, trainings, employee relations, counselling etc.)

We offer:

- * challenging job and opportunity to get experience in the worldwide company
 - * possibility of professional growth
 - * attractive remuneration according to qualification
- If you are interested please send your CV and application letter to the following address:

PCE Industries Poland Sp. z o.o.
Dział Kadr, ul. Lotnicza 2
82-500 Kwidzyn
tel.(05579) 4261-3 wew. 302

Zarząd Miejski
w Kwidzynie
ogłasza
drugi publiczny przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż budynku magazynowego, przeznaczonego do adaptacji, położonego w Kwidzynie przy ul. Kopernika, na działce geod. 310/16 o pow. 1543 m².

Pretarg odbędzie się 28 maja 1996 r. o godz. 10.00 w sali nr 6 Urzędu Miejskiego.
Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 352 538 zł.
Wadium w wysokości 35250 zł (czek potwierdzony) należy złożyć w kasie urzędu - pokój nr 30 najpóźniej na godzinę przed przetargiem. Nieruchomość zostanie udostępniona wszystkim zainteresowanym w dniu 24.05.96 r. w godz. od 10.00 do 11.00.
Komisja przetargowa zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.
Dodatkowych informacji udzielają pracownicy tutejszego urzędu - pokój nr 50, tel. 42-31 wew. 317.

KURIER ROLNICZY

WIELKIE LICZENIE. Powszechny spis rolny 1996 r.

13 czerwca na terenie całego kraju rozpocznie się wielkie liczenie wsielkiego, co składa się na polskie rolnictwo.

Powszechny spis rolny, którego celem jest zebranie kompleksowych danych o wszystkich jednostkach funkcyjnych i prowadzących działalność w rolnictwie to ogromna praca, którą na terenie gminy Kwidzyn wykona 33 odpowiednio przeszkolonych rachmistrzów. Aby ułatwić im pracę gminę Kwidzyn podzielono na 33 obwody spisowe. Po dokonaniu spisu znana będzie

liczba oraz rodzaje gospodarstw, a także sposób użytkowania ziemi, stani struktura zwierząt gospodarskich, wyposażenie gospodarstw rolnych, stan melioracji, telefonizacji, a nawet zadłużenie gospodarstw.

Dane są poufne
To czego najbardziej boją się rolnicy, to ewentualne wykorzystanie danych do innych celów niż tylko statystyczne. Zdaniem organizatorów spisu taka możliwość nie istnieje, a na rachmistrzów, którzy spiszą całą gospodarkę dorobek ciąży obowiązek zachowania ta-

jemnicy statystycznej. Osoby przeprowadzające spis składają pisemne przyrzeczenie, które warto przytoczyć: "Przyrzekam, że będę wykonywał swoje prace na rzecz statystyki publicznej z całą rzetelnością, zgodnie z etyką statystyka, a poznane w czasie ich wykonywania dane jednostkowe zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich".

Szczególną uwagę zwrócono na przechowywanie danych spisu powszechnego, aby nie dostały się w ręce osób niepowołanych. Niedotrzymanie tajemnicy pociąga za sobą dość dotkliwe skutki prawne. Dokonujący spisu liczą, że wszystkie te zabezpieczenia i przyrzeczenia wzbudzą zaufanie rolników i nie nastąpią ich negatywnie do spisu.

Obowiązek mówienia
Rachmistrz nie może postrząsnąć piem lub prostru zignorować. Na każdym ciężu obowiązek udzielenia możliwości ścisłych i zgodnych z prawdą odpowiedzi, tak aby wszystkie rubryki kwestionariusza zostały wypełnione. W razie, gdy w czasie spisu nie będzie użytkownika gospodarstwa czy właściciela zwierząt gospodarskich, informacji udzielić mogą inne osoby (tylko pełnoletnie, znajdujące się w gospodarstwie).

Na terenie gminy Kwidzyn rachmistrzami zostały osoby, które w większości są znane mieszkańcom. Są to bowiem

pracownicy Urzędu Gminy, Ośrodka Doradztwa Rolniczego czy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin.

Kogo i co spisują
Spisem powszechnym zostaną objęte gospodarstwa i działki rolne, właściciele nie zwierząt gospodarskich nie posiadający użytków rolnych (lub posiadający użytki rolne o powierzchni poniżej 0,10 ha), osoby prawne oraz jednostki nie mające osobowości prawnej, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie upraw rolnych, chów i hodowla zwierząt, działalność usługowa związana z uprząm rolnymi oraz chowem i hodowlą zwierząt. Wyjątek stanowi tylko działalność weterynaryjna. Poza tym spisem zostanie objęta gospodarka łowiecka, hodowla i pozyskiwanie zwierząt łownych, łącznie z pokrewną działalnością usługową. Spis obejmie również tych, którzy niezależnie od działalności podstawowej są użytkownikami użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha.

Dokonujący spisu będą musieli wypełnić 8-stronicowy kwestionariusz, w którym znajduje się siedem głównych działów. Pierwszy dotyczy użytkowania gruntów w gospodarstwie. Będzie trzeba podać m.in. ilość gruntów, w tym odłogi i ugory, sady, laki pastwiska itp. Drugi dział to powierzchnia zasiewów. W

tych działach spisywana będzie m.in. powierzchnia zasiewów pszenicy, w tym ozimej i jarej, ziemniaku, tytoniu itp. Kolejny dział to zwierzęta gospodarskie. Policzone zostaną cały żywy inwentarz, łącznie z pszczołami (oczywiście nie pojedyncze pasieki, ale liczba pszczoł w pszczelach pni). Oczywiście zwierzęta gospodarskie podlegające liczeniu to kury, gęsi i zwierzęta futerkowe. Następnym działem to budynki i cała infrastruktura oraz wyposażenie techniczne. Spisywane będą m.in. obory, chlewnie, garaże, stajnie, wiaty, a nawet tunele foliowe.

Rachmistrzom trzeba będzie podać datę budowy np. obory czy wiaty, a także - ile to miało miejsce - datę modernizacji. Policzone zostaną siłosi zbożowe, paszowe itp. Działy piąty, szósty i siódmy wzbudzają największą kontrowersję. W dziale piątym spisane będą wybrane wydatki w gospodarstwie, m.in. trzeba będzie podać wydatki na przemieszczenie gospodarstwa w okresie od 1 lipca 1995 do 12 czerwca 1996 r. na zakup ziemi, ciągników, dzierżawę, a nawet spłatę kredytów i pożyczek. Główny Urząd Statystyczny zapewnia, że nie są to dane do urzędu skarbowego.

Organizatorzy spisu w gminie Kwidzyn liczą na współpracę mieszkańców i zapewnienie, że dane te nie będą wykorzystywane do żadnych innych celów niż statystyczne.

Dział przedostatni dotyczy zatrudnienia. Rachmistrzom trzeba będzie podać liczbę pracowników najemnych, stałych itp.

Wreszcie dział siódmy, w którym osoby prowadzące spis opiszą działalność prowadzoną w gospodarstwie. Spis obejmie m.in. działalność rolniczą i leśną, rybacko i rybołówstwo, handel itp.

Wracając do indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich, nie posiadających użytków rolnych (lub posiadających użytki o powierzchni mniejszej niż 0,10 ha) czyli osób prywatnych, które posiadają bydło, trzodę chlewną, konie, owce, kozy, drob, zwierzęta futerkowe oraz pszczele pnie, spis będzie przeprowadzony, jeśli będą posiadali co najmniej 1 sztukę bydła, 5 sztuk trzody chlewniej albo 1 lochę, 3 sztuki owiec bądź kóz, 1 konia, 30 sztuk drobiu, 5 sztuk samic zwierząt futerkowych (w tym królików) oraz co najmniej 1 pień pszczoły. Oczywiście, co należy podkreślić, nie trzeba o to wszystko się martwić, gdyż osoby dokonujące spisu doskonale orientują się, o co należy pytać.

Kto może spisywać?
Spisu nie może dokonywać przypadkowa osoba. Wszystkie osoby uprawnione do dokonania spisu będą posiadały legitymację z pieczęcią Głównego Urzędu Statystycznego oraz aktualnym

zdjęciem. Legitymacja będzie ważna na czas spisu czyli od 13 do 25 czerwca. Nie należy nikogo wyszczuć bez uprzedniego wylegitymowania. Zresztą osoby spisujące będą miały legitymację w widocznym miejscu. Pozwoli to na uniknięcie nie tylko niepotrzebnych dopisków, ale i ewentualnych kradzieży lub lustracji gospodarstw przez złodziei.

Powtórka ze spisu
Po zebraniu wszystkich danych materiały spisowe trafią do Urzędu Gminy, gdzie zostaną sprawdzone pod kątem kompletnego wypełnienia poszczególnych rubryk, zestawień itp. Zestawienie zbiorcze z terenu gminy musi być dostarczone do urzędu statystycznego do 17 lipca br. Po skompletowaniu wszystkich danych przez GUS komputer wypłynie gospodarstwa, w których dokonany zostanie powtórnie spis w celu uniknięcia błędów i sprawdzenia, czy naniesione dane były rzetelne.

Przed czerwowym spisem rolnym w każdej miejscowości zostaną wyszereżowane odpowiedzi obywateli - jak zapewniają przygotowujący w gminie Kwidzyn - informacja o jego rozpoczęciu dotrze do każdego mieszkańca. Osoby, które będą przeprowadzały spis, liczą na życzliwość i cierpliwość mieszkańców.

J.K.

Zespół do wyborów Izba Rolnicza w przygotowaniu

Niedawno pisaliśmy o próbie tworzenia izb rolniczych, do których będą mogli należeć wszyscy płatnicy podatków rolnych. O powołaniu izby rolniczej w powiatowym etykum zadecydują wybory, których termin wyznaczono na wrzesień br. Aby izba powstała, w wyborach musi wziąć udział więcej niż 20% płatników podatku rolnego, natomiast krajowa izba rolnicza powstanie wtedy, gdy na terenie Polski zostanie ich utworzonych więcej niż 50%.

W gminie Kwidzyn powołano już gminny zespół ds. przeprowadzenia pierwszych wyborów do walnego zgromadzenia eblskiej izby rolniczej. Przewodniczącym zespołu został Henryk Zep, który w Urzędzie Gminy pełni funkcję inspektora ds. rolnictwa i inicjatyw gospodarczych. Zastępcą został radny Jerzy Tumilowicz - zastępca przewodniczącego Rady Gminy Kwidzyn.

Zespół zajął się opracowaniem harmonogramu prac związanych z przeprowadzeniem wyborów na terenie gminy. Poza tym będzie popularyzował

ideę izb rolniczych. Jak już informowaliśmy, o izbach rolniczych krąży różne opinie. Niektórzy uważają, że nie tyle chodzi o tworzenie samorządu rolniczego, a jedynie o "wyciągnięcie" od rolników składek. Jednak to wybory pokażą, czy izby rolnicze są potrzebne czy nie. Zwolennicy ich powstania twierdzą, że mogą one skonsolidować środowiska rolnicze. Inni natomiast uważają, że to rozwiązanie nie rozwiązuje problemów, których jak wiadomo na wsi nie brakuje.

J.K.

Zakład Kamieniarski

82-500 Kwidzyn, ul. Owczka 4
poleca:

- ◆ grobowce
- ◆ nagrobki granitowe w cenach nagrobków lastrykowych już od 800,00 zł
- ◆ płyty surowe i polerowane (krajowe i zachodnie)
- ◆ parapety
- ◆ okładziny schodowe
- ◆ docinanie glazury i terakoty

Zanim zamówisz usługę w innym zakładzie, przyjdź, zobacz jak to się robi u nas.

Zapraszamy

2000

„Boglass”

82-500 Kwidzyn, ul. Owczka 4

oferuje:

- okna, drzwi z PCV i aluminium w cenach fabrycznych,
- demontaż, montaż stolarki,
- rolety antywłamaniowe, okna dachowe.

Jeśli zamówisz powyżej 5 okien wraz z montażem, parapet granitowy lub marmurowy gratis. Na wykonanie usługi 5-letnia gwarancja.

2001

PHUP,,PETRA” GDAŃSK

Kochańczyk + żona

STACJA PALIW RAKOWIEC CAŁODOBOWA

Polecamy najniższe ceny i rabaty dla stałych odbiorców

ZAPRASZAMY

Hurtownia Środków Ochrony Roślin „Agro-Siec”

Kwidzyn, ul. Zielna 2,
tel. 23-71, tel. kom. 090515944

zaprasza
do zakupów po starych cenach:

- * środków ochrony roślin
- * nawozów mineralnych
- * nawozów do dolistnego dokarmiania roślin
- * sznurka

Oferujemy szeroki asortyment towarów, fachowe doradztwo, szybką obsługę klienta z możliwością dostawy towaru na miejsce.

Zapraszamy do naszej hurtowni

2000

Zakład

Handlowo - Usługowy "TAR-MAL"

NIP 584-035-68-36

"TAR-MAL"

oddz. Malbork
ul. Toruńska
tel. 36-06 wew. 8

80-177 Gdansk
ul. Macierzankowa 16
tel. 47-56-75

oddz. Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. (055) 79-39-98

oddz. Tczew
pl. Hallera 6
tel. 31-64-34

oferuje:

- ✦ tarcice obrzynana, krawędziarki, krokwiec,
- ✦ drzwi meblowe,
- ✦ deski podłogowe, mozaikę i parkiet,
- ✦ sklejki i płyty,
- ✦ boazerię
- ✦ listwy wykończeniowe (duży wybór),
- ✦ lakiery, farby,
- ✦ boazerię panelową itp.

82-200 Malbork
ul. Wojska Polskiego 81
tel. cent. 72-33-47
tel./fax 72-38-22
tel. magazyn 72-80-82

INTERTOP

OFERUJE:

- blachy, pręty, kształtowniki i rury
- woskie rury i złączki do instalacji wodociągowych i co systemu COPRAX (możliwość montażu u klienta)
- drut spawalniczy, elektrody i artykuły szrubowe od M4 do M20
- pustaki, styropian, rynnny z blach ocynkowanych i francuskie rynnny z PCV firmy NICOLL
- wełnę mineralną i materiały izolacyjne firmy ROCKWOOL
- silikon, makroflex i pinotex
- gazy techniczne firmy LINDE (możliwość dowozu do klienta)
- usługi ślusarsko-spawalnicze
- nogi do pojemników i pojemniki metalowe UIC wg DIN 15-155
- zaginarki ślusarskie do blach
- obrabarki wielonarzędziowe stołowe do obróbki drewna z przystawkami: strugarską, frezerską i tokarską nagrodzone SREBRNYM MEDALEM na Światowej Wystawie w Brukseli.

PPHU
„PRODOM”
KWIDZYN-MAREZA
UL. DŁUGA 5
tel./fax (055) 79-40-83

SPRZEDAŻ
I DOKŁADZ

- OKNA PCV
 - DRZWI Z DREWNA
 - BRAMY GARAZOWE „HORMANN”
 - SCHODY
 - SZAFY WŁÓKNOWE „KOMANDOR”
 - ŻALUZJE I ROLETY
- SPRZEDAŻ
RATALNA
ZAPRASZAMY
OD 8.00 DO 17.00

KRUK KRUKOWI ... Rozbiórka na Grunwaldzkiej 21

Przy ul. Grunwaldzkiej 21 rozebrano płoty przydomowych ogródków. Teraz każdy może tutaj wejść i niszczyć. Foto: J. K.

Pracownicy Zakładu Gospodarki Mieszaniowej w asyście Straży Miejskiej i gospodarza miasta 26 kwietnia

dokonał rozbiórki - ich zdaniem nieestetycznego - plotu przy ul. Grunwaldzkiej 21.

Upomnienna, że plot jest nieestetyczny mieszkańcy tego budynku otrzymali już jesienią ubiegłego roku. W piątkowe popołudnie 26 kwietnia została wykonana na nieszczęśliwych płotach wcześniej zapowiadana egzekucja.

W domu przy ul. Grunwaldzkiej 21 mieszkają w większości ludzie w podsztywnym wieku, którzy od lat na ogrodzonym plotami terenie z tyłu budynku mieli niewielkie ogródki. Tuż przed egzekucją zdolał oblaścić i zagospo-

darować teren. Następnym etapem miała być wyzajca plotu. To też tłumaczyli egzekutorom, którzy okazali się bezwzględni - ploty rozebrano!

Dziwić może taka stanowczość pracowników ZGM, którzy jednak wykonywali to co zlecił wyżej szef miasta - Michał Leszczyński. Szkoda, że gospodarz miasta nie zwrócił przy okazji bytności na ul. Grunwaldzkiej 21 uwagi na sąsiedni plot - w stanie bardziej niż nieestetycznym. Grunwaldzka 22? Nieestety, brzydota tego plotu ze znanych zapewne sobie względów umknęła uwadze gospodarza miasta i Straży Miejskiej.

Niestetycznych, obskurnych plotów miejsc, gdzie jest balagan podwórek gdzie w zupelnym

nieładzie składowane są najróżniejsze rzeczy, w naszym mieście jest bez liku. Niestety, umykają one uwadze odpowiedzialnych za estetykę i porządek.

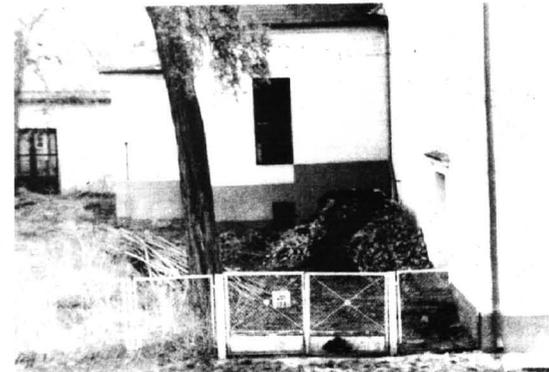
W ostatnim czasie Czytelnicy zwrócili nam uwagę na kilkuletni, najdelikatniej mówiąc, balagan na

ul. Tęczowej, na zapleczu byłego kina "Tęcza" i spółdzielni "Nasza Praca".

Na koniec pytania, które mejmy nadzieję nie będą retoryczne: kiedy w końcu zostanie uporządkowany i przyzwyczajony ogródzony teren budowy na skrzyżowaniu ulic Wschodniej i

Mickiewicza? Kiedy z tej ulicy zniknie przepokop? Dlaczego widzi się tylko niektóre miejsca? Można odnieść wrażenie, że tylko te, które chce się widzieć. Czy to na jakiś związek z przysłowiem "Kruk krukowi oka nie wykole"? mm

A TYMCZASEM PRZY UL. TĘCZOWEJ?

Za byłym kinem „Tęcza” balagan, którego gospodarz miasta chyba nie zauważa. Foto: J. K.

Zapleczce kina „Tęcza” nie wygląda zachęcająco - sterty gruzu, gałęzi, śmieci.

Odbiecnie ta furka prowadzi do nikąd, a kosztowała zapewne sporo pracy pieniędzy. Foto: J. K.

Tych plotów gospodarz miasta zdaje się nie zauważać. Foto: J. K.

SKANDALE Fachowcy - wandale

Stan naszych dróg jest już sam w sobie skandaliczny, ale do tego przyzwyczajaliśmy się już i nikogo to nie dziwi. Oczywiście jest, że wieleolichniedba nie da się odrobić łatwo ani szybko. Odpowiednie służby i instytucje nie mają dość środków, mordercząca rozwinęła się w tempie lawinowym, a pogoda jakos nie chce oszczędzać nawierzchni. Jednym słowem - trudno.

Nasz naród niestety przywykł do prowizorki, siarniężności i dziażdostwa. Poczuć estetyki realizujemy w zaciszu domowym, a ułóżmy sa, jakie są. A jednak tu i ówdzie remonty osiągają już rozmiary budzące nadzieję. Nowy asfalt, nowy chodnik, eleganckie linie i pasy na drodze, a obok - latarnie, kosze, klombniki, nowe elewacje budynków. Pięknie! Ale do czasu.

Za Gomułki czy za Gierka gazety rozpiswały się o wielkich inwestycjach socjalizmu. Najpierw było huczne otwarcie z udziałem pierwszego sekretarza i towarzyszy przed terminem. Potem wędzły koparki, wchodziły ekipy i ryły to wszystko, bo okazało się, że chcą przekroczyć plan, nie polozono jakiego tam rury czy kabla.

Wydawaloby się, że epoka minęła. Notak, ale pozostali ludzie i ich przyzwyczajenia. Jak to wygląda, kiedy ulica jest gładka, równa i ładna. Więc najpierw szybko - asfalcik, chodniczek, klombik, jest cacy, ludzie chwalą, medale, rąsja, bużka, goździk... A potem przychodzi faceci z piłą, młotem, łopatką... rzną, kruszą, rują ten świeży asfalt i pieczołowicie odkładają na bok wyrwane kostki chodnika.

No, ale przecież rurę trzeba jakoś położyć, kabel pociągnąć, zawór wymienić. Tego nikt nie neguje, jednak ekipy ryjące w świetlikach ulicach mają chyba inne technologie niż te układające nawierzchnie. Zostają doły, rowy, garby i znowu jest postaremu, swojsko czyli byle jak. A może to nie drogowicy i budowlancy, tylko mechanicy samochodowi od zawsze? Amortyzatory i resorowrobacją robotę? Nie, ale spróbować przejechać się ulicą Chopina czy Kosciuszki, przejść się Braterstwa Narodów czy Słowiańska. Podobno to centrum miasta. Świadczyłoby o tym prace remontowe, które zapewne wielkim kosztem rozpoczęto właśnie tam. Było pięknie. Potem przyszły ekipy i znowu jest normalnie.

JAD

Sprostowanie

Czytelnicy zwrócili nam uwagę na dość poważny błąd, jakim było podanie w ubiegłym tygodniu daty 1 maja jako wejścia w życie przepisów ustawy zmieniającej kodeks pracy.

Oczywiście Czytelnicy mieli rację, bowiem większość przepisów kodeksu pracy wchodzi w życie nie 1 maja, a 2 czerwca, za co przepraszamy. Jednocześnie dziękujemy naszym Czytelnikom za pilne śledzenie publikacji i wykrywanie błędów. Postaramy się, aby w przyszłości tak poważne błędy nie powtórzyły się.

Redakcja

ZNP protestuje

Zgodnie z uchwałą ogólnopolskiego i okręgowego komitetu protestacyjnego Związku Nauczycielstwa Polskiego w dniach 29 kwietnia - 6 maja odbyła się akcja protestacyjna ZNP w szkołach i placówkach wychowawczych województwa elbląskiego. Akcją polegała na oflagowaniu sztandarami związkowymi szkół, oplakatowaniu i informacji o przyczynach protestu.

wyżypłaca dla nauczycieli. Potem ci sami poslowie - związkowcy ZNP - jednogłośnie poparli ten antyosobisty budżet. Teraz przeciwko temu protestują!

W państwowym budżecie w tym roku przekazano na oświatę najmniej pieniędzy w Europie. Dużo, dużo poniżej procentów planowanego dochodu brutto

ZNP nie godzi się na malejący w budżecie państwa udział wydatków na oświatę, czego skutkiem jest ubożenie szkół i nauczycieli. Przypominamy, że od ponad trzech tygodni protestuje budżetowa "Solidarność". Protest związkowców ZNP może niektórych dziwić. ZNP ma w Sejmie 32 posłów, którzy pracowali nad uchwałą budżetową i widzieli jeszcze w fazie projektowej, że pieniądze na oświatę jest coraz mniej, że rząd nie zamierza dotychczas umowy dotyczącej lipcowej pod-

Zapraszamy do nowo otwartego sklepu

PEMEX
Kwidzyn, ul. 15 Sierpnia 25
W sprzedaży:
- konfekcja damska
- konfekcja męska

Sklep czynny w godzinach 10⁰⁰-18⁰⁰, sobota 10⁰⁰-14⁰⁰

ROWERY
HURT-DETAL
ATRAKCYJNE CENY
RATY 10.00-20.00

Malbork, ul. Mikołajczyka 8 (Nowa Wieś)
tel. 72-70-23

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-HANDLOWE

ELWIT
83-110 Tczew, ul. Za Dworcem 7
tel./fax (0-69) 31 05 78, tel. 31 39 59

PEŁEN ZAKRES
USŁUG ELEKTROENERGETYCZNYCH

- < linie energetyczne
- < stacje TRAF0
- < Instalacje elektryczne
- < pomiary ochronne

HURTOWNIA MATERIAŁÓW ELEKTRYCZNYCH

- < osprzęt instalacyjny i elektryczny
- < przepływowo ogrzewacze wody
- < oprawy oświetleniowe
- < przewody i kable
- < baterie Philips
- < grzejniki
- < narzędzia
- < słupki

PRODUKCJA

- < rozdzielnie elektryczne
- < podłoża SPRZĘTOWE
- < baterie i kable
- < koparki < dźwig

Promocja przewodów i kabli

KRZESŁA KRZESŁA KRZESŁA

ergonomiczne, bezpieczne, funkcjonalne atrakcyjne, wygodne, kolory i ceny

WYBIERZ ... I SIADZ WYGODNIE

Furnel
Elbląg, ul. Piławska 1
tel. (055) 34-00-22, 34-08-41,
fax: (055) 34-24-73

CENY NIŻSZE PRZY ZAKUPIE POWYŻEJ 50 SZTUK

duży wybór wyposażenia jakości

MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 72-51-28

sprowadź hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej opony użytkowe i bioterokowane do samochodów ciężarowych wulkanizacja i komputerowe wyważenie kół

Oferujemy duży wybór opon (różne rozmiary)

ZAPRASZAMY W GODZ. OD 9.00 DO 18.00

SPORT SPORT SPORT SPORT

SPORTOWY WEEKEND

PIŁKA NOŻNA III LIGA POMORZE 18.05.96 (sobota) godz. 16.00 POLONIA Elbląg - RODŁO Kwidzyn...

PIŁKA RĘCZNA III LIGA MIEJSKA 18.05.96 (sobota) godz. 11.00 MTS Kwidzyn - AZS II Bydgoszcz...

REKREACJA BADMINTON 17.05.96 (piątek) LIGA MIEJSKA Od godz. 18.30 grają: FIRMA RYBICKI I - FIRMA

Pojechali i załatwili FINAŁ MP KADETÓW W KWIDZYŃNIE!

Nie na darmo pojechali do Warszawy kierownik zespołu koszykarzy kadetów MTS...

Z Haczykiem w Herbie

Długi majowy weekend za nami. Nie był on jednak - z racji niezbyt ładnej pogody (poza 3 maja) zbyt udany...

Na kwidzyńskim zamku O PUCHAR BURMISTRZA W BRYDŻA

W najbliższą niedzielę, w sali wystaw kwidzyńskiego Muzeum Zamkowego, odbędzie się coroczny turniej par brydża sportowego o Puchar Burmistrza Kwidzyna...

KRÓTKO O WSZYSTKIM

TYTUŁY W KWIDZYŃNIE W nowej kwidzyńskiej hali rozegrano finały mistrzostw sportu w kategorii MTS-u...

LIGI MIEJSKIE Pełną parą trwają rozgrywki ligi miejskich w badmintonie i piłce ręcznej...

DUO - BASKET Z okazji "3 MAJA" na placu przy kwidzyńskim stadionie rozegrano turniej "DUO - BASKET"...

Pod patronatem KURIERA ANGLIA '96 W KWIDZYŃNIE Już w najbliższą sobotę (początek godz. 9.00) rozpoczynają się na kwidzyńskim stadionie miejskim...

III LIGA POMORZE

UDANY REWANŻ PIŁKARZY RODŁA

RODŁO Kwidzyn - KASZUBIA Kościerzyna 4:0 (2:0) 1:0 Lange (15), 2:0 Cetnarowicz (głowa - 34), 3:0 Majewski (67), 4:0 Majewski (78) Sędziował: Zelek z Bydgoszczy...

Majewskiego, który jeszcze dwukrotnie pokonał dobrego bramkarza gości Marka Wysockiego. Przed wyższą porażką uchroniła gosi półtętna ulewa...

Table with 2 columns: Rank, Name, Goals. Lists players like Zatoka, Blękitni, Olimpia, Zulia, Pomezianka, Tolkmicko, Unia, Powiśle, Powiśle ST, Powiśle Dz, Powiśle, Powiśle, Powiśle, Powiśle, Powiśle, Powiśle.

STACJA DIAGNOSTYCZNA P.P.H. TOR-PAL Spółka z o.o.

PRZEGLĄDY REJESTRACYJNE POJAZDÓW OSOBOWYCH I CIĘŻAROWYCH, CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH, PRZYCZEP, POJAZDÓW DO PRZEWOZU MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH. DIAGNOSTYKA I NAPRAWA POJAZDÓW PEŁNA GAMA OLEI SHELL.

HURTOWNIA PATRONACKA "Magda" oferuje: folie termokurczliwe, opakowania stretch, ogrodowe, budowlane, lasy samoprzylepne, wyże ogrodowe, techniczne, ciśnieńowe, paliwo.

ZOSTAŃ STERNIKIEM MOTOROWYMN! Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe organizuje KURS NA STOPIEN STERNIKA MOTOROWEGO.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwislanskiego

Nr 20 (161) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 16.05.1996 r.

SPECJALNA STREFA WE FROMBORKU?

Być może w bieżącym roku powstanie we Fromborku specjalna strefa ekonomiczna. Władze lokalne złożyły w Wydziale Polityki Regionalnej Urzędu Wojewódzkiego wniosek o uwzględnienie gminy Frombork przy ustalaniu i zarządzaniu specjalnych stref ekonomicznych.

Oprócz Fromborka jeszcze trzy gminy z województwa elbląskiego starają się o SSE na swoim terenie (Elbląg, Pasłęk i gmina Braniewo, która wiąże nadzieje z przejściem granicznym w Grzechotkach). Na ewentualne miejsce przyszłej strefy władze samorządowe wyznaczyły okolice Drownowa, gdzie istnieje przemysł drzewny - firma "Drewnax" i torfownia.

- Wszystko wiąże się z rozpoczęciem budowy autostrady do przyszłego przejścia granicznego w Grzechotkach - mówi burmistrz Fromborka Wiktor Ślipko. - Rzeczywiście, otworzyłyby się wtedy szansa na aktywizację społeczeństwa i całej gminy.

SECESJA W KOŚCIERZYNIE

Wzorem innych miast, także Kościerzyna będzie miała bardziej niż dotychczas reprezentacyjny Rynek, którego plany odrestaurowania, przebudowy i reorganizacji ruchu od kilkunastu dni są w dyspozycji Zarządu Miasta. Rynek na stać się rzeczywistą wizytówką Kościerzyny. Projekt renowacji w połowie kwietnia zatwierdził wojewódzki konserwator zabytków. Wygląd rynku ma nawiązywać do secesyjnego stylu kamienic, których elewacje mają przyjąć kolory pastelowe. Tu i ówdzie trzeba będzie przebudować niektóre części budynku tak, by odpowiadały jednolitemu projektowi, bowiem niektóre kamieniczki w wyniku licznych przeróbek na przestrzeni wielu lat zatraciły swój pierwotny wygląd. W projekcie uwzględniono wszystkie zewnętrzne detale poczynając od ornamentów, a na kształcie okien i drzwi kończąc. Po renowacji zniknie dowolność w zewnętrznej wystroju skłapowych wystaw.

Aby realizacja projektu doszła do skutku przy maksymalnej społecznej aprobacie Zarząd Miasta będzie rozmawiał z właścicielami kamienic, gdyż to oni będą ponosić koszty renowacji. Jak powiedział burmistrz Zdzisław Czucha władzom zależy, aby Kościerzyna, która jest uboga w zabytki, miała starówkę z prawdziwego zdarzenia.

RÓWNOUPRAWNIENI...

8 marca, w obchodzony do dzisiaj Międzynarodowym Dniu Kobiet, kobiety urzędniczek zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie otrzymały prezent w postaci gotówki w wysokości 50 zł brutto z funduszu socjalnego. Ale żeby urzędniczki - samorządowcy nie czuły się wyróżnione, więc prezenty z okazji 3 Maja w wysokości 50 zł brutto otrzymali... mężczyźni - urzędniczek zatrudnieni w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie.

Przedsiębiorstwo Handlowe

Bi-Top Łódź

Bi-Top otwiera Bi-Top

PUNKT SPRZEDAŻY NAWÓZÓW MINERALNYCH

Przedstawicielstwa: Tczew, ul. Głowackiego 2

(dawna STW)

tel. (069) 31-06-05

Malbork, ul. Boczna 11

tel. (055) 35-62-34

JUŻ W SPRZEDAŻY
SALETRA AMONOWA

Bi-Top

Zapraszamy do współpracy

FIRMA HANDLOWA
HURTOWNIA
ELEKTRYCZNO-TECHNICZNA

83-110 Tczew, ul. Jagiellońska 55*

tel. (069) 31-18-04 - dział zbytu

tel./fax (069) 31-18-96 - sekretariat

Polecamy w **CENACH PRODUCENTA**

- Art. spawalnicze - elektrody, węże, reduktory, spawarki
- Węże ogrodowe, techniczne, specjalne
- Sznurek do pras - kupuj teraz, nie czekaj na wyższe ceny!

PRZEDSTAWICIELSTWO PRODUCENTA

* wyjazd główną bramą byłego UNIMORU

„Odór gnijących ryb ostrzega przed zarazą, robimy wszystko, aby zostały odtowione” - niepokoją się w Starogardzie
„Od smrodu... jeszcze nikt nie umarł” - obstaje przy swojej przedcywilizacyjnej filozofii dyrekcja Sanepidu w Tczewie

JAD SPŁYWA MOTŁAWĄ

Jezioro Zdunskie. Piękne wrazenie...

Juz w pierwszy wtorek po Wielkanocy zaczęli alarmować nasi czytelnicy: jeziorami dorzecza Motławy, przez Szpegawsk, Zduny, Młynki, Rokitki do Gdańska płynie cuchnąca woda. Tak jak gdyby wszyscy okoliczni gospodarze z gmin kościerskiej, starogardzkiej, tczewskiej jednocześnie spuszczili do jezior przepelnione szamba.

Po kolejnych kilku dniach - kolejne alarmy. W jeziorach pojawiły się olbrzymie ilości martwych ryb. Nikt nie wiedział, czy smród od jadowitej wody czy też odór brał się od gnijących ryb. W każdym razie czuć je było - i jest! - nawet na kilkaset metrów od zbiorników wodnych.

Sytuacja stała się niepokojąca, gdyż na terenie dorzecza Motławy zlokalizowanych jest wiele indywidualnych i publicznych ujęć wody. Juz ten sam intensywny odór - jak poinformował lekarz wojewódzki, doktor Tadeusz Podczarski - może spowodować liczne reakcje aler-

... i niepokojąca rzeczywistość

Firma Handlowo-Usługowa s.c.

Mebel do
sklepow, biur i gastronomii

Tylko SŁOŃ poda Ci dłoń

W związku z likwidacją
naszego sklepu
w Tczewie

zapraszamy
naszych klientów do
Gdańska - Wrzeszcza

ul. Słowackiego 3 róg ul. Grunwaldzkiej
tel. (058) 48-35-35, 48-32-74, 41-55-41

Dla mieszkańców
Tczewa i okolic
rabat 5%

do końca maja zapewniamy bezpłatny transport
przy zakupach powyżej 3 000 zł

GDAŃSK-WRZESZCZ
ul. Słowackiego 3
tel. (058) 41 55 41
(meble biurowe)

ELBŁĄG
ul. Zw. Jaszczurczego 17
tel./fax (058) 33 61 33
filia

GRUDZIĄDZ
ul. Brodziłowa 3
tel./fax (051) 23 531
filia

OTULINY NA RURY
MATY IZOLACYJNE
RURY STALOWE
RURY POWLEKANE
DO GAZU

GRZEJNIKI PURMO

INSBUD - WYBRZEŻE

Gdynia, ul. Hutnicza 16
tel./fax (058) 23-35-61 wew. 12,32
Wejherowo, ul. Graniczna 1
tel. (058) 72-15-58

giczne, a nawet pozornie nie związane z tymi chorobami - epidemiologiczne zagrożenie zarazy. W pierwszej kolejności już w poświęcony wtorek zgłosiliśmy się w starogardzkim Sanepidzie

cd. na str. 2

Czy po 70 latach znów ujrzysz światło
dienne sztandar pomorskiego Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Katolickiej Męskiej

PIWNICZNE ŻYCIE SYMBOLU

Dziś, w siódmym roku odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest odwagą mówienie o takim choćby fakcie, że jeszcze parę lat temu władcy PRL, dla swoich politycznych celów, posuwali się nawet do ukrywania wspólnych polskich tradycji mieszkańców Pomorza i Wolnego Miasta Gdańska, jeśli chodziły się one z komunistycznymi celami propagandowymi. Przemieszczane przez całe dziesięciolecie mogą całkowicie ulec zapomnieniu, a temu trzeba zapobiec bez względu na kolejne zmiany ustrojowe, trendy czy mody. Wszak: "odcięcie od swych korzeni i tradycji narody - giną."

Jednym z takich skwapliwie kasowanych przejawów pomorskich tradycji jest zakazana przez długie lata historia sztandaru Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Katolickiej Męskiej, w Gdańsku, promieniującego aż po Słupsk, Toruń i Mławę. Stowarzyszenie powstało w roku 1926, a na swoim sztandarze jego członkowie napisali właśnie "w Gdańsku", nie zaś - jak to określili międzynarodowy statut - "w Wolnym Mieście Gdańsku", podkreślając tym samym jego nierozłączność z Macierzą. Ze sztandarem tym defilowali przez miasto w czasie polskich świąt, a przecież było to już po przewrocie majowym i na niewiele lat przed agresją hitlerowską, poprzedzoną eskalacją nienawiści do wszystkiego co w Gdańsku było polskie.

cd. na str. 2

BYDGOSKA
FABRYKA KABLI

OFERUJE

KABLE I PRZEWODY
W CENACH FABRYCZNYCH

W AUTORYZOWANEJ
HURTOWNI
ELEKTROTECHNICZNEJ

Gdańsk, ul. Załogowa 17
tel. 46-41-91, 46-41-92

Gdynia, ul. Hutnicza 24
tel. 23-02-23, 23-50-23

INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE • PUBLICYSTYKA

JAD SPŁYWA MOTŁAWĄ

cd. ze str. 1

Pani dyrektor stacji w Starogardzie Gdańskim - Jolanta Staniszevska, wprowadzie na początku zaproponowała nam, aby informację o zagrożeniu złożyć na piśmie, ale zaraz potem uznała, że sytuacja wydaje się na tyle niepokojąca, a dziennikarz wiarygodny, żeby uwzględnić zgłoszenie telefoniczne. Obiecano nam natychmiastowe przystąpienie do zbadania sprawy.

W stacji Sanepidu w Tczewie przez trzy kolejne dni... nie miał kto przyjąć od nas zgłoszenia!

Jakas pani obsługująca telefon z numerem dyrektora wciąż odsyłała nas do jakiejś pani Makowskiej, której jednak wciąż nie było w pracy. Czwartego dnia ta jakas pani odbierająca telefon z numerem dyrektora Sanepidu - kiedy wciąż nie było w pracy pani Makowskiej - zgodziła się zapisać treść zgłoszenia i przekazać je dyrektorowi Henrykowi Brzezińskiemu.

Niezbyt jednak ufaliśmy obietnicom urzędniczek, więc po trzech kolejnych dniach zadzwoniłmy ponownie, pytając o to, jakie są losy naszej informacji o gnijących rybach. Niestety, nikt o niczym nie wiedział ani pani Kamińska z laboratorium, ani pani Szczukowska, które miały przynajmniej dość odwagi osobistej, by podać swoje nazwiska.

Pani Makowskiej, jak zwykle, nie było. Poszła na urlop. Na cały miesiąc maj. Nikomu nie zostawiła żadnych pilnych spraw do załatwienia. Dla dyrektora Brzezińskiego sprawa była widocznie zbyt blaha, aby się nią zainteresować osobiście.

Poprosiliśmy więc, aby panie z Sanepidu może jednak nadały sprawie właściwy bieg. Niby obiecały, ale nie bardzo, bo nie były od tych spraw. Prosimy, by jeszcze dzwonić i dowiadywać się...

Tymczasem w Starogardzie Gd., faktycznie przystąpiono do dzieła.

Już nazajutrz po naszym zgłoszeniu, pracownicy Sanepidu wspólnie z przedstawicielami Urzędu Gminy, sprawdzili stan motławskich jezior na terenie objętym odpowiedzialnością starogardzkiego Sanepidu.

Pobrano i odreki analizowano próbki wodom in. z jeziora w Szępskawcu. Okazało się, że intensywny odor - przynajmniej w przypadku tych dwóch jezior - nie jest, na szczęście, spowodowany wyciekami z szamb. W wodzie nie stwierdzono bowiem bakterii typu coli.

Jednakże nie oznacza to bynajmniej, że zagrożenia zarazą nie ma. Wprost przeciwnie, starogardzki Sanepid stwierdził bowiem zarazem gwałtowne pogorszenie się stanu wód, spowodowanych olbrzymią zawartością bakterii gnijnych, których będzie przybywać! Powodem są

wielkie ilości śniętych ryb - prawdopodobnie wskutek długotrwałego zamrznięcia jezior.

Zarazem jednak pracownicy Sanepidu w Starogardzie zastrzegają się, że ich ocena wody dotyczy tylko wycinka jezior motławskich, bowiem w dalszym ich biegu - już na terenie tczewskiego rejonu sanitarnego - przyczyną szkienia wody mogą być całkiem inne.

Składają wiadomo, na przykład, o karygodnym przymykaniu oka przez tczewski Sanepid na fakt niewłaściwego budowania szamb na osiedlu Górki w Tczewie. Kto wie, czy te ścieki nie przenikają już do wód podziemnych, i dalej - do Rokitek i Motławy.

Niepojęte że znów spróbowałmy zgłosić w tczewskim Sanepidzie. Niestety, przez kolejne dwa dni nie było tam nikogo, kto zechciałby w ogóle rozmawiać na temat zagrożenia. "Jad już pewnie spłynął do morza, nie ma więc już zagrożenia" - "pocieszyła" nas jakas pani...

Tymczasem, Sanepid starogardzki spowodował, że odłowu zgnitych ryb podjęli się członkowie związku wędkarskiego - dziurawcy jezior. Niestety, nie mają oni ani tu temu odpowiednich środków, ani fachowej wiedzy, jak się do tego zabrać. Władze gminy rozważają więc możliwość sięgnięcia po specjalne środki, gdyby sytuacja nie uległa poprawie.

Na terenie podległym Sanepidowi w Tczewie - wciąż nikt nie wie.

Dyrektor Strzemecki z Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gdańsku już kilka lat temu mrugał znacząco okiem, kiedy mówił dziennikarzowi o "dziwnym pojmowaniu swoich powinności" przez dyrektora stacji Sanepidu w Tczewie, Henryka Brzezińskiego.

Miała to być odpowiedź na pytanie, dlaczego rejon tczewski od lat "przoduje" w województwie w ilości epidemii "choroby brudnych rąk", czyli zółtaczki, w ilości szczerów i różnego rodzaju robactwa roznoszącego choroby.

Do sztabmucha swego rodzaju anegdota o dyr. Brzezińskim chyba na trwałe wpisala się jego odpowiedź na skargę jednego z mieszkańców na postępującą degradację osiedla, iż - w dosłownym omówieniu - "od smrodu jeszcze nikt nie umarł"...

Tak naprawdę, to dla nas i dla naszych czytelników anegdota ta nie jest zbyt śmieszna. Nawet wcale.

Jak bowiem można przyrównać oko na fakt niekompetencji dyrektora Sanepidu w Tczewie, którego "dziwne pojmowanie powinności" już poniekąd doprowadziło do trwałej degradacji sanitarnej podległego mu rejonu, a w każdej chwili grozi przeoczeniem objawów kolejnych zagrożeń dla zdrowia jak życia mieszkańców?

Stanisław Gryzmała

PIWNICZNE ŻYCIE SYMBOLU

cd. ze str. 1

Standary nam łopocą, szumią, furczą nad głowami. Standary narodowe, kościelne, żalobne, standary buntu i klęski, walki i zwycięstwa. Kochamy bardzo standary - te dawne i bardziej współczesne, w których cieniu obnosimy własną dumę, urazy i fobie. Nie różniły się pod tym względem od narodów mniej bitnych i mniej tragicznie doświadczonych. Może właśnie dlatego tak chętnie stajemy pod nimi, często nie patrząc nawet, czemu ten sztandar służy.

Różni nas może od innych to, że niektórzy sztandarami nadajemy się świętosi, a innym odmiarnym racji bytu.

Pod tym względem pora przystąpić do istoty sprawy. Chodzi o sztandar Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Katolickiej Męskiej w Gdańsku, Stowarzyszenia, powstałego 22 czerwca 1926 roku. Warto zaznaczyć, że na tym sztandarze widnieje miejsce jego służebnej roli "w Gdańsku". Tak, jak byśmy to napisali dzisiaj, a nie "w Wolnym Mieście Gdańsku", jak je określał ówczesny status międzynarodowy. A przecież był to rok przewrotu majowego, trzęsącego lat przed brońką agresją niemiecką do tu miasto.

Jest to więc niezaprzeczalny dowód, że Polacy gdańscy nigdy nie odłączyli go od Macierzy. Przeciwnie uważali to miasto za część własnej

mian następujący, ozdobny dokument:

"Obywatelom Konradom Witkowskiemu z Gdańska, doceniając jego obywatelskie zaangażowanie, wyręczające się w przechowaniu przez cały czas okupacji niemieckiej sztandaru Stow. Młodz. Kat. Męskiej w Gdańsku, ufundowanego dn. 22 VI 1926 r. nadając niniejszy Dyplom Uznania." To wszystko.

Ocalał z zawstuszczonej wojennej Antoni Potrykus - były chorąży sztandaru - w swoich wspomnieniach pisze: "Nasz sztandar został przez pana Witkowskiego przechowany na strychu, nad mieszkaniem Zwartów i tam przetrwał aż do końca wojny. Po wyzwoleniu mieszkańca Witkowskiego, skąd został latem 1945 zabrany przez wicewojewodę, pana Okęckiego. Od tego czasu sztandar zaginął bez wieści".

Ale sztandar ten nie zaginął! Pisał o tym do wojewody gdańskiego, generała Mieczysława Cygana przed dziesięciu laty Brunon Zwarra:

"Poszukiwałem ten sztandar w ciągu dwóch powojennych lat, a znalazłem go przypadkowo w gdańskim Ratuszu. Jak można się przekonać, sztandar ten jest w fatalnym stanie, że dobitnie świadczy o skandalicznym jego traktowaniu przez odpowiedzialnych za to ludzi. Zamiast te wyjątkowo pamiątkę potraktować z należytym szacunkiem i zawiesić go w Ratuszu na honorowym miejscu, doprowadzono go do takiego zniszczenia.

Na uwagę, że zachowanie tego sztandaru ludzie narazili nawet życie, usłyszał od generała Ludowego Wojska Polskiego odpowiedź... "No, to co?"

I tu zwracam się do pana panie generale, którzy złożyli niegdyś przysięgę pod podobnym sztandarem, jednym z wielu wiszących w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, na których widnieje napis: Bóg i Ojczyzna z tym zapytaniem: ile zaley w taki sposób z naszym sztandarem postępować? Wątpię, gdyż pozostal pan swemu sztandarowi wierny. A my? Nie mieliśmy wprawdzie broni, by nie wierności zadokumentować, lecz potwierdziłmy naszą postawą i licznym uczestnictwem, że pozostaliśmy naszymu sztandarowi wierni" - napisał więc Zwarra.

Wojewoda odpisał:

"Sztandar, o którym mowa w piśmie i pana niezmiernie wartościowej pracy, istotnie znajduje się w zbiorach Muzeum Historii Miasta Gdańska. W roku 1984 został on przekazany do wyspecjalizowanej pracowni i poddany konserwacji. Pozostałe sprawy ekspozycji. Jak mnie poinformowano, wartość historyczna obiektu (w połączeniu ze stopniem uszkodzenia (kaniny), wymagałaby specjalnych, co do wilgotności powietrza, temperatury, stopnia naswietlenia itp. warunków wystawienniczych, w chwili obecnej niemożliwych do spełnienia. Dlatego zdaniem muzealistów musi być on przechowywany w szczególnej troską bez możliwości dłuższego ekspozycjonowania. Myślę, że powinniśmy zaufać specjalistom. Nie widziałbym podstaw do kwestionowania ani ich umiejętności zawodowych, ani uczciwości obywatelskiej.

Konfrontacja tak dwóch pism i obiektywnych faktów od razu musiała zrodzić wiele innych pytań. Jak to się stało, że ten bądż o bądż unikatowy eksponat, sztandar ludzi bezbroniych, ukrywany przez nich pod karą utraty życia, pozostaje tak długo w ukryciu? Kto za to odpowiadał tak długo, odpowiada oraz kto dopuścił do jego dewastacji? Czy wreszcie właściwe było miejsce przechowywania tego sztandaru w ciemnej pakamerze, zamiast w sali muzeum, gdzie świadczyłby o trwanie Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku - o ich patriotyzmie i gehennie, jaką tu przesłali?

Dzieje tego sztandaru nasuwają natomiast refleksje szczególnego rodzaju. Jakby jakies skrzywienie w wartościowaniu naszych tendencji patriotycznych. Tak się bowiem dzieje składa, że wiele się mowi, pisze o sztandarach z okresu naszych powstań: insurekcji, listopadowego, styczniowego. Ekspozycja je nawet malenkie lokalne muzea.

Tymczasem sztandar ten nie jest świadectwem klęski, nad którą można by rozdziierać szaty i odprawiać cierpiętne egzekwie. Jest to bowiem sztandar trwania. Wotarywzyski mu cierpienia i śmierć, lecz w ostatecznym rachunku jest to sztandar zwycięży. Zwycięski w starciu z pruską butą i hitlerowskim okrucieństwem. Jest świadectwem, że tu byliśmy w zorganizowanych społecznościach, o wspólnych korzeniach i tradycjach pomorsko-gdańskich.

Decyzje sprzed dziesięciu lat, (lat "zaostrożonej dyscypliny społecznej" wprowadzonej przez organizatorów stanu wojennego!) o utrzymaniu sztandaru w niedostępnym dla zwiedzających pomieszczeniach Muzeum Historii Miasta Gdańska - nadal obowiązują. Czy tylko z uwagi na jego bezpieczeństwo? Czy też bardziej z racji na przyzwyczajenie, że pewne symbole są nie zawsze wygodne dla aktualnej władzy i przębąży tresure, która miała na celu wyrobienie odruchu, że takie "niewygodne" bezpiecznie jest zawieszau zapobiegac?

S.G.

(w materiale wykorzystano fragmenty wywiadu z Brunonem Zwartą, przeprowadzonego przez Bogusława Holubę).

Zapomniany sztandar Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Katolickiej Męskiej

polskiej przeszłości. Ze sztandarem tym defilowali przez miasto podczas świąt i uroczystości narodowych.

- Kto żył w tym mieście - mówił Brunon Zwarra - wie, jak ten widok drażnił Niemców, a później rozbudzał nienawiść hitlerowskich bojówek. Gdy przyszedł ich czas, musieliśmy za to ponieść krwawą ofiarę.

Ten sztandar ma pokrętnie, niezrozumiale wręcz losy. A przecież jest jednym bodajże symbolem Polaków gdańskich, pomorskich działaczy ocalałych z czasu hitlerowskiego teroru.

Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Katolickiej Męskiej założył ksiądz proboszcz Franciszek Rogaczewski w 1926 roku. Sztandar ufundowała Polonia gdańska. Chorążym wybrany został Antoni Potrykus. Dwa tygodnie przed wybuchem wojny Niemcy zamierzali wcielić go do polskiej pomocniczej, więc uciekli z Gdańska. W liście do swojej matki pisanym z Tczewa, prosił ją, aby sztandar przekazała Wojciechowi Zwartę, który mieszkał wówczas w domu Konrada Witkowskiego przy ul. Na Stoku. (Brunon Zwarra - syn, jak wielu Polaków, został też przez wojnę z Gdańska i przebywał w Gdyni).

Dwaj mężczyźni: Wojciech Zwarra i Konrad Witkowski - senior, umieścili sztandar w pokroju z brezentu, zamurowali go w suficie mieszkania Zwartów pod warstwą gliny. W schowku tym znalazły się również polskie książki szkolne Brunona Zwartę, jego zeszyty, świadectwo Gimnazjum Polskiego w Gdańsku, obligacje pożyczki narodowej, książeczka PKO oraz czapka szkolna Polskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Gdańsku Konrada Witkowskiego - juniora.

Niemcy, po ujęciu Brunona Zwartę w Gdyni, skierowali go do obozu koncentracyjnego Stutthof. Parę tygodni później spotkał tu również ojca. Obydwoh, wraz z dużą grupą więźniów wywieziono latem 1940 do obozu w Sachsenhausen. Wrócić zmarł tam Wojciech Zwarra, wcześniej przekazał synowi wiadomość o słytkę ze sztandarem.

W tym samym czasie hitlerowcy rozstrzelali księdza Rogaczewskiego (w grupie 50 osób "szczególnie niebezpiecznych dla interesów niemieckich w Gdańsku"). Ten okrutny mord miał jednak także konsekwencje w postaci zwolnienia z obozu szeregu pozostałych Polaków o powszechnie szanowanych na Pomorzu nazwiskach. Znalazł się wśród nich, latem 1942, także Brunon Zwarra.

Na wolności zorientował się, że ich mieszkanie w Witkowskiego zajęła tymczasem jakaś Niemka. Wykorzystując chwilę, gdy była poza domem, stwierdził w jakim stanie jest sztandar i inne dokumenty. Schował by do szafki, więc ponownie przykrył go warstwą gliny. Zbliżał się koniec wojny. Po zdobyciu Gdańska przez wojska sowieckie, wrócił do swego starego domu. Jakież było jego zdziwienie i radość, gdy w mieszkaniu Witkowskich, na ścianie, ujrzal rozpostarty, ocalały sztandar dawnej organizacji.

Obydwaj złożyli ten sztandar władzom zwolnionemu Gdańsku. Wojewoda - Mieczysław Okęcki, właścicielowi skrytki dał w za-

Na policję wpłynęły zawiadomienia, że w okolicach Dworca PKP ul. Kościuszki w Malborku pojawiły się kilkudziesięcioosobowe grupy wyrostków. Zachowywały się bardzo agre-

pochodziło z Malborka i innych podmalborskich miejscowości. W większości były to uczniowie szkół ponadpodstawowych z Baraniewca, Szumu i Malborka. Repre-

To tylko niektóre z przedmiotów używanych w awanturach, odbieranych przez policję młodym chuliganom Fot. S. Gryzmała

Marsz zniszczenia

synwie wobec przechodniów, zaczepiając ich i używając słów wulgarnych, przewracali pojemniki na śmieci.

zentowali nieformalną subkulturę młodzieżową, określając się jako tzw. skinhedzi i szalkowicy.

Podjęto natychmiastowe działania policyjne zmierzające do zapobieżenia próbom zakłócenia porządku i spokoju publicznego.

Celem ich najazdu miało być zakłócenie poruchów osobowych i "subkulturowych" z innym nieformalnym ugrupowaniem, tzw. punkami, którego "trzon" również wywodzi się ze Szumu i Do starc między grupami wyrostków miało dojść na targowisku miejskim w Malborku, a dla wzmocnienia "ducha walki" miał posłużyć zakup 60 butelek taniego wina.

W wyniku działań w różnych rejonach miasta dokonano zatrzymań grup wyrostków, które przewiezono do Komendy Policji celem złożenia wyjaśnień.

Na marginesie, wskazane jest przedstawić reakcję i postaw rodziców odbierających swoje pociechy. Kilku rodziców było wyraźnie zaskoczonych i zdziwionych zatrzymaniem ich synów, a zaskokowi widokiem zabezpieczonych akcesoriów "walki". Obiecali swoim "pocichom" odpowiednio przedsięwzięcia wychowawcze, stanowczo potępiając przynależność synów do tej nieformalnej grupy.

Zatrzymano 39 osób, w tym 15-letnich. W wyniku przesłuchania odebrano i zabezpieczono przetrzone niebezpieczne akcesoria i przedmioty typu: drewniana, metalowa i gumowa pałka, nóż, kaszty, przedmioty wypełnione oliwą, sznur wypełniony oliwanymi kulkami.

Jak ustalono, młodzież wywodziła się przede wszystkim ze Szumu i Czernina. Kilka osób

INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE • PUBLICYSTYKA

Tradycje

SIEDMIU
WSPANIAŁYCH

CHĘTNE relacjonowane przez dziennikarzy "pomorskie środy" przeszły już do historii. Czas upływa nieubłagalnie. Liczące się grono niekwestionowanych autorytetów polskiej gospodarki morskiej, do których po radę i poparcie zwracali się dyrektorzy wielkich przedsiębiorstw, wojewodowie, a nawet ministrowie - już właściwie nie istnieje. Z blisko setki kapitanów żegluga wielkiej - absolutnie czeskiej uczelni morskiej (bo o nich mowa), którzy jeszcze dziesięć lat temu spotykali się w każdej srode, aby rozmawiać o morzu

Zbigniew Rybiński

i Pomorza, pozostało przy życiu już tylko siedmiu. Z nich tylko czterech mieszka w Polsce: Henryk Borakowski, Tadeusz Jasicki, Stanisław Jaworski i Zbigniew Rybiński, a tylko dwóm zdrowie pozwala jeszcze na to, by poruszać się o własnych siłach. Wymowy tej bezilostnej statystyki nie zmienia fakt, że poza kapitanami żyje jeszcze dwóch "czeskich" starszych mechaników: Franciszek Lech i osiadły na Pomorzu Zachodnim Kazimierz Stępniewski.

Najlepszą kondycję zachowuje do dziś kapitan Rybiński. I już tylko on może zaświadczyć opowieścią o tym, jak rozdzieli się wspaniale, polskie tradycje morskie.

Zgodnie z rodzinnym obyczajem, pierworodny syn mecenasarstwa Rybińskich - Zbyszek, również miał zostać prawnikiem. Z tej też racji, w roku 1926, został umieszczony w bydgoskim gimnazjum humanistycznym. Potem, kiedy okazało się, że bujna wyobraźnia i romantyczna dusza chłopaka odpycha go od wkuwania na pamięć treści paragrafów, rodzina zgodziła się na karierę leśnika. Zbyszkowi jednak nie wystarczył szum sosen. Jemu życie szumiało morzem, które już wtedy uważał za swoje szczęśliwe przeznaczenie.

Potem, kiedy już poddała się losowi, co rusz przekonywał się, że intuicja go nie myliła.

cd. na str. 4

Gdańskie odkrycia muzyczne

Od 15 lat Capella Gedensis pod kierownictwem niestrudzonej Aliny Kowalskiej-Pińczak propaguje muzykę starogdańską. Znalazła ona wielu wielbicieli nie tylko w Polsce, ale także w wielu innych krajach. Nie zmienia to faktu, iż dawna muzyka gdańska ciągle pozostaje zjawiskiem zbyt mało znanym. Zbliżające się milenium grodu nad Motławą jest świetną okazją, by przypomnieć utwory dawnych kompozytorów nie tylko tych, którzy tworzyli w czasach rozkwitu Gdańska, ale również autorów dziewiętnastowiecznych. I taka właśnie myśl zrodziła się w kręgu artystów i dziennikarzy związanych z Fundacją Rewaloryzacji Zabytków Gdańska, która postanowiła objąć opiekę nad koncertem "Gdańskie odkrycia muzyczne" w wykonaniu młodzieżowej skrzypkacki Eweliny Nowickiej (uczennicy PSM im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku, klasa skrzypiec prof. J. Hazuki). Ta uświetniona instrumentalistka ma już na swoim koncie liczne nagrody na krajowych i międzynarodowych konkursach skrzypkowych.

Patronat prasowy nad koncertem "Gdańskie odkrycia muzyczne" objęło Wydawnictwo Pomorskie, a także - Polska Telewizja Kablowa, Tygodnik "Trójmiasto" i Radio Arnet. Jednym ze sponsorów koncertu jest Zatoka - Społem S.A.

Na zdjęciu: wybitny polski skrzypek i pedagog prof. Mirosław Ławrynowicz i Ewelina Nowicka

Po ataku, Chorwaci weszli do jednego z serbskich gospodarstw. Pozabiali wszystkich, nawet dzieci. Potem wyciągnęli krowę z obory, odcięli jej głowę i położyli na masce serbskiego samochodu. To miała być przestroga, dla wszystkich Serbów, którzy chcieli jeszcze tam wrócić. Na koniec, spalili dom, żeby nie można było znaleźć zwłok, ale zwłoki były...zmasakrowane i zwęglone.

- Tylko raz żałowałem, że wyjechałem do byłej Jugosławii. To było wówczas, gdy zaczął się front. Ze wszystkich stron spały się kule, granaty, wszędzie wybuchaly miny. Przez dwa dni trwał nalot, nie wychodziłmy się z bunkrów nawet na krok. Prawdziwa wojna - wcześniej coś takiego widziałem tylko na filmach. Po dwóch dniach bunkier otworzył żołnierz chorwacki. Przez godzinę celował w nas kalasznikowem - wspomina

wypilo trochę za dużo wódki - rakię sami pędzili w okopach. Jeden z nich siedzi przez miasteczko ulicą, drugi na skrótym...wdepnął we własną minę. Zobaczyłem ciało bez głowy, mostkowo krwi wylewającej się z wnętrza. Dookoła porzucane fragmenty czaszki z włosami. Wtedy po raz pierwszy się naprawdę przeraziłem, zbladłem. Przez dwie noce nie mogłem spać. Pomyślałem, że ze mną może się stać to samo - mówi

Widziałem ludzi odchodzących na miny, dzieci rozrywane na kawałki podczas kąpieli w rzece.

Muzulmanie zamierzali zająć posterunek Polaków.

- Chcieli wymordować żołnierzy i zagrabić, wszystko co mieliśmy. Pierwsz nich wchodzili już nateren ONZ. Wówczas jeden z naszych uyłł broni. Pierwsza kula trafiła prosto w klatkę piersiową muzulmanina. Następną - odbiła się od ziemi i

Zostają po nich gruzy, ani śladu życia. Wich wsiach nie ma wody, prądu, tylko zgłiszcza. Brakuje szkół - jedynie w dużych miastach dzieci mogą się uczyć. Chorwaci są inni. Chcą budować, rozwijać przemysł, uprawiać ziemie, dbają o to, abych dzieci mogły chodzić do szkoły. Nas - Polaków kojarzyli z Karolem Wójtyłą. Chcieli tym samym podkreślić, że tak samo jak my - są chrześcijanami. Chorwaci - z którymi rozmawiałem, mówili, że nie chcą

ZNAD WISŁY NA WOJNĘ

Tomasz Ogrodowski - starszy szeregowy z 16. Tczewskiego Batalionu Saperów.

Dwudziestoletni Tomek spędził na wojnie sześć miesięcy. Gdy przyszło zapotrzebowanie do jego macierzystej - tczewskiej jednostki, natychmiast zgłosił swoją kandydaturę. Wymogi, szczególnie zdrowotne, były wyśrubowane - ani śladu próchnicy, nawet wysypki na ciele, nie mówiąc o alergiach, przebiegniach itd. Na wojnie nie ma możliwości ani czasu na leczenie zębów.

- Nie bałem się. Chciałem przeżyć coś emocjonującego, zobaczyć wojnę, inne wojsko. To nie była trudna decyzja. Nie wahałem się ani chwili. Najgorsza przeprawa czekała mnie w domu. Mama nie chciała nawet słyszeć o tym, że mogę pojechać na wojnę. Bała się, że zginę, albo wrócę bez ręki, nogi. Bała się, że straci swojego jedynego syna. Z ojcem było dużo łatwiej. On nie protestował - sam jest saperem - tłumaczy.

Po kilkutygodniowym szkoleniu, Tomek dostał się do liczącego 1200 żołnierzy polskiego batalionu przy wojskach ONZ w byłej Jugosławii. Jego oddział stacjonował w opuszczonym miasteczku Turau, w Serbskiej Krajinie, na granicy serbsko-chorwackiej. Nie mieszkał tam już żaden cywil. Były tylko wojska serbskie i polski posterunek oddalony o około 50 km od najbliższych wojsk ONZ. Zadaniem Polaków było dopinanie, aby wydzielonej strefy ONZ nie przekroczył żaden Serb ani Chorwat, czuwanie, czy wojska serbskie lub chorwackie nie przemierzają się w pobliżu, nie budują bunkrów, nie transportują np. broni.

- Pierwszy raz zobaczyłem ludzkie zwłoki dwa tygodnie po tym, jak trafiliśmy do Bośni. Było około 23.00, stałem na posterunku. Nagle, w odległości kilkudziesięciu metrów usłyszałem wybuch. Poszliśmy sprawdzić, co się stało. Okazało się, że dwóch żołnierzy serbskich

Każdego dnia z serbskiej, chorwackiej i bośniackiej ziemi wybiera się unoszkodliwia tysiące sztuk porzuconej amunicji i niewypałów

Tomek.

Polacy mieli rozkaz strzelać, gdy tylko ktoś zbliży się do ich posterunku. Blizsze kontakty z miejscową ludnością były przyjmowane za żadnego jedzenia, wody - wszystko mogło być zatrute.

Pewnego dnia, do posterunku w Turaniu zaczęły zbliżać się ogromne rzesze uchodźców muzulmańskich. W ciągu 24 godzin, Serbowie kazali 15 tysiącom ludzi przebyć obszar 30 km - z Wielkich Kładuszy do Turania. Miasteczko było zaminiowane. Chociaż wojska ONZ szybko starły się te tereny rozminować, nie obyło się bez ofiar.

dotkliwie zranila drugiego z uchodźców. Po tym, cała grupa się zatrzymała i odeszła.

Tamtejszy krajobraz to jedno wielkie pobojowisko. Zwęglone domostwa, wysadzone budynki, ruiny. Brakuje wody, odzieży, jedzenia. Między Serbami a Chorwatami są ogromne różnice.

- Serbowie żyją tylko wojną. Werbują do wojska 15-letnie dzieci. Strzelają także kobiety, Serbowie nie mają rolnictwa, przemysłu - wszędzie strasza głód. Wielu brakuje dachu nad głową, mają tylko to, co dostaną z ONZ. Są bardzo zamknięci, nieufni i podstępni. Gdy zbliżyła się wojska chorwackie, Serbowie wycofywali swoich cywilów i niszczyli kompletnie całe miasta.

Polacy nie mieli kłopotów z porozumiewaniem się z Chorwatami i Serbami. Kilka zwrotów poznali podczas szkolenia, przed wyjazdem, ale okazało się, że najlepiej gdy każdy mówi w swoim języku. Serbski i chorwacki to języki słowiańskie, dlatego łatwo było się zrozumieć. Serb z Chorwatem dogadują się tak samo (wyłącznie jeśli chodzi o język) jak Ślązak z Pomorzaniem. Za znacznie mniej towarzyskich, obie strony uważały Francuzów.

- Na wojnie trudno mówić o rozrywkach, o wolnym czasie. Przez pierwsze dwa miesiące widziałem tylko żołnierzy, nie wolno było wyjść poza zamknięty teren. Dopiero gdy nasz posterunek zajęli Chorwaci, wszystkie stacjonujące w Turaniu jednostki ONZ wycofano do Zagrzebia. Tam ztąpialiśmy oddech. Zobaczyliśmy cywilów, dziewczyny, sklepy, restauracje - jakieś, w miarę normalne, życie. Chorwaki lubili Polaków. Nie zdawały sobie sprawy, że mężczyzna może być uprzejmy. U nich jest zupełnie inna kultura - nie zdarza się, żeby chłopak ustąpił kobiecie miejsca, czy postawił drinka - raczej odwrotnie.

Przed kilkoma miesiącami Tomek wrócił do kraju, ale chyba nie na długo. Po raz drugi zgłosił się do wojska ONZ, ale tym razem chciałby pojechać gdzie indziej, może do Libanu.

- Sądzę, że tam jest bezpieczniej i "normalniej". Można zobaczyć coś innego niż tylko zgłiszcza - zwiedzac, rozmawiać z ludźmi, pójść do sklepu, restauracji.

Przed Tomkiem jeszcze tylko przeprawa z mamą. Ona znowu nie chce słyszeć o żadnej wojnie...

Malgorzata Kupper

MAXON

mini - telefon za mini - cenę

Salon Sprzedaży CenterTel:
GDAŃSK, ul. Okopowa 7
tel. (058) 31-00-21, 31-14-14
0-90 556677, fax (058) 38-13-21

CENTERTEL
Ten telefon zarabia na siebie

090/ 23-45-67

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

SIEDMIU WSPANIAŁYCH

cd. ze str. 3

Bo jakże inaczej ocenił choćby fakt - rozważa 87-letni dziś kapitan Rybiński - że w czasie ostatniej wojny światowej trafiał akurat na "Pulaskiego" - o którym mało kto wie, że był nie mniej "szczęśliwym statkiem" od "Batoro"?

Ten ostatni zyskał to miano dzięki pomyślniej ewakuacji angielskich dzieci. Ten pierwszy transportował głównie żołnierzy. Ostatni swój wojenny rejs zakończył na Malajach z czterema tysiącami piechoty morskiej. Chłopcy ci mieli podwójne szczęście. Nie tylko, że dopłynęli cało do celu, to w dodatku nawet nie musieli stanąć na ziemi ogarniętej wojną. Akurat bowiem skapitulowała Japonia i morską piechotę można było odwieść do domów.

Zanim jednak marynarz Rybiński poszedł na wojnę, przyszło mu z wyboru stanąć przed obliczem Antoniego Garnuszewskiego, dyrektora Szkoły Morskiej w Tczewie. Legendarny dziś komandor zwycięliwie potraktował kandydata na wilka morskiego.

Kandydata, a nie ucznia szkoły. Uczniemu miało zostać dopiero po pierwszym rejsie morskim. Jako kandydat na własny koszt miał kupić sobie mundur, cały ekwipunek marynarski i wpłacić sto złotych na utrzymanie. Na statku "Lwów" odbył więc swoją pierwszą podróż na Wyspy Madere.

Po zakończeniu szkoły morskiej i służbie wojskowej w Marynarce Wojennej oczekiwał na pierwszą samodzielną pracę. Nie było o nią łatwo, nawet dla absolwenta znanego już w kraju morskiej uczelni. Imał się więc różnych zajęć w porcie. Wreszcie, w 1936 r. dostał się na statek pasażerski "Polonia" należący do Lini Żeglugaowej Gdynia - Ameryka. Statek woził ubogich pasażerów między portem numuńskim Konstancja a Haifa w Palestynie.

Młodszy marynarz Zbigniew Rybiński, Polak i katolik w czasie tych rejsów, zaczął przebudowywać swój własny świat. Przyszedł szczerze, że nie miał zbyt wiele do powiedzenia. Między Konstancją a Haifa wozili ich tysiące. Zdecydowana większość z nich pochodziła z Polski. Rad był nawet, że emigrują drogą lądową przez Węgry i Rumunię do swojej Ziemi Obiecanej. Zdawało mu się, że więcej pracy i miejsca w kraju będzie dla rodaków.

Na tym statku obserwował młodych żydowskich chłopców i dziewcząt jak w jakimś nawiedzeniu dążyli do celu swojej podróży. Słuchał ich piosenki, napatrywał się na ich tańce radości, gdy zbliżał się do brzoźg Palestyny. Zaczął patrzeć na nich innymi oczyma. Później oglądał ich kibuce, bogate plantacje pomarańczy i nie mógł nadziwić się, że na tej niewdzięcznej ziemi, wśród arabskiej biedy tworzył własne bogate życie. Wtedy zrodził się w nim ogromny szacunek dla tych pionierów.

W grudniu 1938 wrócili do Gdyni. Miał już serdecznie dosyć tych dalekich podróży. Już jako asystent pokładowy przesiadł się więc na inny statek pasażerski - "Pulaski". Płynął do Ameryki Południowej, wozili wycieczki aktywistów Obozu Zwłoczenia Narodowego plk. Koca do Kopenhagi i Sztokholmu.

"Sini, zwartci, gotowi" zyliszy w tym czasie, w ogólnym napięciu, oczekując spodziewanej napaści.

Dwudziestego czwartego sierpnia 1939 r., o godzinie dziewiętej wieczorem, godzinę później niż "Batory", "Pulaski" opuścił Gdynię, udając się do Anglii. W drodze już towarzyszyli im hitlerowskie myśliwce, pilnie obserwując cał rejsu.

Pierwszego września, płynąc motorówką po zaopatrzeniu na ląd, ujrzał w rękach oficera angielskiego gazetek z nagłówek - wojna.

Przyjąłem to jako fakt dokonany, oczywisty. Wiedziałem, że trzeba się będzie bić na śmierć i życie - mówi teraz. - Rozumiałem, że takie jest nasze przeznaczenie, chociaż długie lata nie wiedziałem, że przeznaczenie mojego najmłodszego brata dopełniło się w bitwie pod Kockiem. Ale wtedy nie myślałem o rodzinie, myślałem tylko, że spotkam się z nią, lub nie, dopiero po zwycięstwie. Na razie byliśmy jednak w służbie angielskiej, chociaż nasz nowy rząd był we Francji. Woziliśmy węgiel do Bejrutu, Pireusu i innych państw śródziemnomorskich. Z Pireusu do Marsylii przewieziliśmy znaczną grupę inżynierów i robotników polskich, pracujących tam na kontrakcie. A później już ogromne rzemieście uciekinierów z obozów internowania na Węgrzech i Rumuni.

Cokolwiek byśmy dzisiaj o sobie mówili, cokolwiek byśmy mówili o przedwojennym Polsce, to jednak jesteśmy dziełnym narodem. Tysiące i tysiące byłych wzięń wojennych żołnierzy mogących jako tako przeżyć wojnę w internowaniu, uciekało różnymi drogami na wojenną ścieżkę. Takiego zacięcia, takiej chęci odwetu i woli walki nie widziałem w żadnej armii - a Francuzach to aż przykro mówić.

Czerwiec 1940 roku i kapitulacja Francji zastała nas w Konakri. Wkrótce polem kolonia francuska podporządkowały się rządowi Petaina. Nasz rząd ewakuował się do Anglii. Generał Sikorski wydał rozkaz, aby wszystkie polskie statki przybyły do wyspy. A my w Konakri musieliśmy świętować zawieszenie broni, razem z Francuzami.

Byłem wtedy już oficerem nawigacyjnym. Razem z oficerem Wikto-rem Balczunąsem postanowiliśmy nie dać się internować. Na pokładzie mieliśmy już oficerów francuskich i żołnierzy Legii Cudzoziemskiej, którzy mieli nas powstrzymać przed ewentualną ucieczką. Zrobiliśmy wiecaki bankiet, cały zapas alkoholu poszedł w gardła konwojentów. Spiliśmy ich na umór. Żołnierzy pod pokład, a przed kabinami pijanych francuskich oficerów na wszelki wypadek stanęli nasi marynarze z żelaznymi łomami. I do maszyn.

Kapitan nasz popadł w panikę, to i jego rozbroiliśmy. Wbrew jego woli wyszliśmy z portu. Francuzi, widząc, że uciekamy próbowali z pobliższych wysep ostrzelać nas. Położyliśmy jednak za sobą gestą zasłonę dymną i stracili nas z oczu.

W Anglii przerobiono nas na wojenny transportowiec - i w konwoji. Trzy razy udało się nam obronić między Anglią a Islandią. Dowoziliśmy również wojska angielskie do Afryki. Tyśacie żołnierzy. W takim jednym rejsie ze dwustu żołnierzy umierało na morzu. Od chorób, zaduchu, przemęczenia. A w Egipcie ladawaliśmy chmary jeńców włoskich. Byli to bardzo weseli chłopcy, szczęśliwi, że wojnę mają za sobą. Od lipca 1941 roku działaliśmy już wyłącznie w rejonie Oceanu Indyjskiego.

Obiecaliśmy wszystkie większe porty Oceanu Indyjskiego, od Bombaju, Mombassy, Colombo. Raz wzięliśmy na statek dwieście młodych dziewcząt, z dobrych angielskich domów, które jako ochotniczki zgłosiły się do służb pomocniczych w wojsku. To był dopiero zapalny ładunek. Transportowani żołnierze i załoga nie myśleli wtedy o wojnie i Japończykach, tylko jak się dorwać do tych państw.

Kapitan ma do dziś grube notes, a w nim daty, porty, co widać i gdzie, mały pamiętnik, który tylko sam potrafi odczytać. Za to ani kropki beletrystyki, upiększeń, uładawczych. Wojenna buchalteria Żadnych osobistych przecz, rozterek, tęsnot lub zwykłej odrady do tego piekła na łodziach i oceanach.

Zapewnia, że nie jest typem bohaterem. Robił i robił zawsze to, co było i jest w jego obowiązku, jak umiał najlepiej, ale to przecież nie bohaterstwo. Bohaterstwo ma cechy szaleństwa, a szaleńcem nigdy nie był. No i zdradzący się bohaterowie - gawędziarze, którzy przywiązują sobie usługi tylko, nad którymi krzyż brzozy lub tafia oceanu. Takich nas, tym bardziej brzydki się upiększaniem, bo to tak, jakby ogabralo się nieboszczyków, którzy w wojennym szaleństwie dokonywali czynów niezwykłych.

W maju czterdziestego siódmego, z workiem pieprzu - całym wojennym dorobkiem, zameldował się w Gdyni. Wybitny specjalista od ratownictwa okrętowego, kapitan Witold Poinc, przyszedł go pod swój dach. W porcie czekało już na niego stanowisko i oficera na statek "Jagiello". Nie zdążył nawet odnaleźć rodziców. Flota handlowa potrzebowała oficerów, więc odłożył sprawy osobiste na bok i w drogę. Z rodzicami spotkał się dopiero po dziesięciu latach rozłąki.

Zdawało się, że w tym trudnym okresie - wspomina okres stalnowski i - uniknie szukan. A gdzie tam. W pięćdziesiątych lat trzecim odebrano mi prawo płynania. Miałem angielski patent kapitana żeglugi wielkiej, a ci magicy, chcieli mi go wymienić na taki, gdzie nie było prawa starszeństwa. Wtedy pierwszy chyba raz w życiu wpadłem w diabelską złość. Odmówiłem wymiany. Ale tak całkiem nie mogli się na mnie odegrać. Byłem dobry w swoim fachu. Na cztery lata osadził mnie na stanowisku głównego nawigatora Centralnego Zarządu Polskiej Marynarki Handlowej.

Dopiero po październikowych zmianach, w kwietniu 1957 r., mogłem wrócić na postęzek kapitanów. Dostałem w dowództwo statek "Florian Ceynowa".

Opląnąłem Chiny, wróciłem do kraju i coś jakby we mnie pękło. Policzyłem swoje lata. Zdziwiłem się, że do tej pory nie pomyślałem o domu, małżeństwie, rodzinie. I zrodził się lęk, że może być do końca swoich dni samotny. No, i w 1958 roku ożeniłem się. Nie chciałem już, albo siły zabrakło na rozłąki. Wróciłem do nawigacji. To, co wcześniej było moją degradacją, teraz stało się moim szczęściem. Szesnaście lat byłem głównym nawigatorem Polskich Linii Oceanicznych.

Kapitan zastanawia się dłużej nad pytaniem, czy osiągnął spokojny chleb na łądzie?

- W naszej pracy - mówi - nigdy nie ma spokoju. Nawigator odpowiada przecież za bezpieczeństwo całej floty swojego armatora. Jest zatem w stałej łączności ze wszystkimi polskimi statkami. Byłem doradcą kapitanów, takim ich okiem opatrności. Pod koniec było tych

Z. Rybiński (z prawej), jako młodszy marynarz na "Polonii"

statków już ponad sto pięćdziesiąt. Duża flota. Szczycę się tym, że przez cały czas tej mojej służby nie mieliśmy wielkich tragicznych wypadków.

A że potem mieliśmy czarna serię, którą zapoczątkował dwa "Zdroje"? Proszę pana, można zawsze sprawdzić ludzi i jest jak kobieta, której można nie kochać, ale nie wolno lekceważyć!

BW. KM

HPG GRZEJNIKI

<p>GRZEJNIKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ● GRZEJNIKI C.O. PŁYTOWE Z KONWEKTOREM ● ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA GRZEWCZE ● KLIMATYZATORY ● ARMATURA CENTRALNEGO OGRZEWANIA ● POMPY DO C.O. Z ZAOPATRZENIEM W WODĘ <p>GRUNDOS ☒</p> <p><small>DYSTRYBUCJA, DORADZTWO TECHNICZNE, KOMPLETOWANIE ZAMÓWIEN NA ŻYCZENIE KLIENTA</small></p> <p>GDAŃSK, DO STUDIENKI 16, tel. 45-50-43, 45-50-16</p>	<p>GRZEJNIKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ● GRZEJNIKI C.O. PŁYTOWE Z KONWEKTOREM ● ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA GRZEWCZE ● KLIMATYZATORY ● ARMATURA CENTRALNEGO OGRZEWANIA ● POMPY DO C.O. Z ZAOPATRZENIEM W WODĘ <p><small>DYSTRYBUCJA, DORADZTWO TECHNICZNE, KOMPLETOWANIE ZAMÓWIEN NA ŻYCZENIE KLIENTA</small></p> <p>GDAŃSK, DO STUDIENKI 16, tel. 45-50-43, 45-50-16</p>
--	--

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA „ELEKTRON”

MALBORK, UL. ZYGMUNTA STAREGO 25, TEL. (056) 72-30-54
(OSIEDLE CZWARTAKI)

- kable, przewody
- rozdzielnie elektryczne (ZK)
- osprzęt elektroinstalacyjny
- żarówki (w tym energooszczędne PHILIPS i OSRAM)
- domofony

czynna codziennie w godz. 8.00-16.00, w soboty w godz. 8.00-13.00

<h3 style="text-align: center;">ALUMINIUM</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● drzwi, okna, ścianki ● wyrób własny ● kolory do wyboru ● projektowanie, produkcja, montaż 	<h3 style="text-align: center;">FOLIE DEKORACYJNE FOLIE NA SZYBY</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● przeciwsłoneczne ● antywłamaniowe ● lustrzane ● kolory do wyboru ● ORAZ OSŁANIANIE BUDYNKÓW ZAWILGOCZONYCH OD GRUNTU ● ROBOTY PODWODNE
---	---

ARBUD Elbląg, ul. Królewicka 95A,
tel./fax 34-63-95

HOST International

FIRMA POLSKA

HUMVIT-BIO - płynny nawóz
OTYLIT - użyźniacz gleby i kompostów
BIOPAPKA - do zaprawiania korzeni rozsąd
SADZVIT-BIO - ukorzeniając do wysiewu nasion
KWIATOM - zaprawa do cebulek
ANTYGRZYB - Nasze produkty w 100% ekologiczne
BEZ CHEMII - BEZ KARENCEJ

Dla dz. wiczów, hobbyistów i profesjonalistów

ZIEMIA TO ŻYWY ORGANIZM - NIE ZABIAJ GO
STOSUJ PRODUKTY NASZEJ FIRMY!

80-001 Gdańsk
ul. Jedności Robotniczej 293
tel. 0-58 39-42-62, fax 0-58 46-74-78

OST

CENY PROMOCYJNE

Host Int. STUDIO REKLAMY

ul. Jedności Robotniczej 293
80-001 Gdańsk, tel. 39-42-62

ZADZWOŃ: PRZYJEDZIEMY-DORADZMY-WYKONAMY

OST

CENY PROMOCYJNE

Host Int. STUDIO REKLAMY

ul. Jedności Robotniczej 293
80-001 Gdańsk, tel. 39-42-62

ZADZWOŃ: PRZYJEDZIEMY-DORADZMY-WYKONAMY

OST

CENY PROMOCYJNE

Host Int. STUDIO REKLAMY

ul. Jedności Robotniczej 293
80-001 Gdańsk, tel. 39-42-62

ZADZWOŃ: PRZYJEDZIEMY-DORADZMY-WYKONAMY

WYDAWNICTWO POMORSKIE®

Oferujemy Państwu szeroki zakres usług poligraficznych i wydawniczych od projektu po druk.

Dysponujemy nowoczesnym parkiem maszynowym oraz zespołem fachowców.

Zapraszamy do współpracy!

Zakłady Graficzne im. Józefa Czyżewskiego

83-110 Tczew
ul. Lipowa 516
SKR. POCZT. 15
tel. (0-69) 31 31 18, tel. fax 31 25 70
NIP 593-010-12-29

Druk od A do Z!

Albumy, afisze
Broszury
Czasopisma
Druki akcydensowe
Etykiety towarowe
Foldery reklamowe
Gazety
Informatory reklamowe
Książki, kalendarze
Listowniki
Mapy
Nalepki, notesy
Obwoluty
Plakaty, prospekty
Rachunki
Sprawozdania roczne
Teczki firmowe
Ulotki
Widokówki, wizytówki
Zeszyty

Zakłady Graficzne 83-110 Tczew
ul. Sadowa 5
SKR. POCZT. 15
tel./fax (0-69) 31 36 24, 31 66 89

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

PANELE LAMINOWANE

↓ PODŁOGI - od 48 zł/m² + 7% VAT
↓ BOAZERIA - od 12 zł/m² + 22% VAT
↓ LISTWY WYKONCZENIOWE

LUXFERY
- różne wzory i kolory

NORD - GLASS
Pudełko Gdańsk, tel. 039-12-47-51, 83-30-83
HURTOWNIA SZKŁA, ul. Piłsudskiego 5, tel. 82-26-32
HURTOWNIA MEBLI I PANELE ul. Piłsudskiego 2, tel. 83-28-95

EKSPONICJE: GOSIA WTC, EXP. ul. Włókna 7-4
GOSIA, CENTRUM TARGOWE, ul. 25
ul. Benjamina 5

Mebłe gięte
dla sklepów
ceny fabryczne
krzesła 40 wzorów w 6 kolorach
stoły, foteliki, wieszaki

DLACZEGO UCIEKAJĄ

Coraz więcej dzieci ucieka z rodzinnych domów. Izby Dziecka na Pomorzu, jak w całym niemal kraju, są przepełnione. Rozpatrując to zjawisko, zazwyczaj spotykamy się z ograniczeniem go do spraw kilku- i kilkunastoletków wywodzących się z rodzin patologicznych, z reguły już także sprawców kradzieży, włamań, pobić, a nawet najcięższych przestępstw.

Tymczasem - jak twierdzi inspektor Izabela Szustakiewicz - do wojewódzkich policyjnych izb Dziecka w Gdańsku i Elblągu trafiają dzieci i rodzin uchodzących za normalne. Iżn. uczciwe, przyzwoite i nie wadzące sąsiadom czy przełożonym. Począwszy od roku 1990 w sposób gwałtowny zwiększa się też odsetek uciekinierów z domów dostatnych, a nawet bogatych.

Wbrew pozorom - uważa ten wleotni doświadczony policyjny pedagog - u podłoża tego zjawiska wcale nie leżą narkomania czy styl życia obowiązujący w tzw. subkulturach młodzieżowych. Główne przyczyny ucieczek - zdaniem pani inspektora - są wciąż te same i stare jak świat.

- Aby to wyjaśnić - mówi - należałoby zacząć od porównania. Od tych podstawowych i najbardziej banalnych. Otóż inne były wymagania w szkole jeszcze kilkanaście, a nawet kilka lat temu, a o całkiem innych dowiadujemy się teraz od naszych podopiecznych. Pamięta przecież, jak konsekwentnie wymagano od uczennic noszenia fartucha szkolnego - i tarczy - wizytówki każdego ucznia, i jak nie pozwalano na ekstrawaganckie stroje. Mogło to się wtedy wydawać przesadne, gdy koleżanka, która pojawiła się w szkole w modnych spodniach o szerokich nogawkach, kazano wrócić do domu przebrać się - ale tak było.

Dzisiaj szkoła przeważnie nie ingeruje w wygląd zewnętrzny uczniów i nie tępi obnoszenia drogich ciuchów. A w klasach rysują się podziały klasowe - na tych, co mają, i na tych, co nie mają, czym szpanować. Jeden z zatrzymanych w Izbie Dziecka tak napisał w swoim wypracowaniu: *"niektórzy kradną, ponieważ mają trudną sytuację domową, bo nigdy matka albo ojciec nic im nie kupi. I wtedy budzi się zazdrość, to dlatego ja nie mogę mieć ładnych ciuchów i pieniędzy"*.

Wychowawczyni z Izby Dziecka Janina Pasternak też nie może oprzeć się porównaniom obyczajów wyniesionych z własnego domu z tymi, jakie prezentują maoletni uciekinierzy. Na przykład kwestia wychodzenia z domu, odwiedzin u koleżanek, przytłaczają, imieniny. Jej matka musiała wiedzieć, do kogo córka idzie na wieczór, czy będzie tam ktoś z dorosłych, a jeżeli impreza miała trwać do późnego wieczora, to wychodziła po dziewczynę, by ta nie szła sama, bez opieki, po ciemku ulicami.

Rodzice przyniesionych przez policję nastolatków na ogół chętnie je wszędzie puszczają, zbytnio nie tworząc się spóźnioną porą. Jeśli zastanawiają się nad swoim postępowaniem - a refleksje nieczęsto im się zdarzają - to są raczej zadowoleni z siebie, swego liberalizmu. Jak się potem przekonują, mniej powodów znajdują do zadowolenia z puszczonych samotnie dzieci, którzy w niezauważalny dla opiekunów sposób schodzą na ścieżki zła, zaczynają wagarować, kraść, popijać, a kiedy

konflikty takie muszą powstać w zaniedbywanej przez nie szkołę, narastają i przenoszą się do domu - wybierają ucieczkę.

- Dzieci, które uciekają z domu, w ogromnej większości rekrutują się ze środowisk robotniczych - mówi inspektor Szustakiewicz - Ich rodzice zazwyczaj mieli trudne życie w swej młodości, a na pewno skromne lub zwyczajnie biedne materialnie. Wobec niewielkich potrzeb intelektualnych, ich życiowe dążenia i zainteresowania koncentrowały się na zdobywaniu i pomnażaniu dobytku. Przemiennej chęci wzbogacenia towarzyszyły na ogół pragnienie, by ich sukces materialny był widoczny dla innych, konieczne zauważany. Wychowanie zazwyczaj pojmują jako dbałość o ubranie i nakarmienie dzieci. Żeby były syte i dostatkowo odziane. Gdy przychodzi po odbiór swych dzieci, są zaskoczeni - skąd ta ucieczka? Przecież w domu niczego nie brakuje. Mają wszystko.

Przyzwyczajone do tego że "mają wszystko", nabierają przekonania, że literalnie wszystko im się należy, a rodzice służą do dawania - zaspokajania coraz to nowych potrzeb i zachcianek. Chłopak z zamożnego domu chciał jeszcze mieć motocykl. Gdy jej nie dostał - uciekł z domu, na znak protestu. Pewna dziewczyna, tak jak i on przyzwyczajona do otrzymywania wszystkiego czego zapagnie, miała mniej wygórowane żądania - dezodorant za siedemdziesiąt złotych. Na odmowę kupienia tego kosmetyku odpowiedziała ucieczką. W obu przypadkach ucieczka z domu miała być spektakularną karą dla rodziców za złamanie - zapewne po raz pierwszy - pewnych reguł gry dotychczas obowiązujących w tych domach. Ta forma sprzeciwu była swego rodzaju szantażem, próbą wymuszenia tego, co chcieli otrzymać od rodziców, którzy swoim dotychczasowym postępowaniem przyzwyczaili je do brania i stawiania żądań - list zakupowych.

Kara, jaką ma być ucieczka z domu, wymierzana była rodzicom także za ich zbytnią surowość, rzeczywiste zbyt wymagania, jakim nie sposób sprostać, często brutalność. Bo druga grupa matek i ojców, oprócz liberalnych lub raczej objętych czy nie interesujących się życiem wewnętrznym i zewnętrznym swych latorośli, to rodzice-zandarmi, siłą wymuszający posłuch, stawiający liczne zakazy i nakazy, rygorystyczni, nie okazyjący zrozumienia dla problemów nastoletnich dzieci, będących w trudnym dla wszystkich wieku dojrzewania. **cd. na str. 6**

KUP BEZPIECZEŃSTWO

IZRAELSKIE DRZWI SPRZEDAŻ NA RATY
ANTYWŁAMANIOWE

- wykonanie z arkuszy stalowych
- zamek centralny + stalowa zasuwka
- wkładka tytanowa (5 lub 10 kluczy)
- zniżki ubezpieczeniowe

Szybkie terminy realizacji

WITEX SUPER-LOCK

81-310 Gdynia
ul. Śląska 35/37 p. 524
tel./fax 21-17-29, 21-19-16

Dystrybutorzy:
1. Elbląg - ARBUD 34-63-95
2. Tczew - SAKOR 31-05-64
3. Kwidzyn - DOM 20-10
4. Słupsk - WIP-POL 266-49
5. Gdynia - EXP 20-59-83
6. Gołczewo - NOWELL 57-07-80

CENTRUM LECZENIA NIEPŁODNOŚCI MAŁŻEŃSKIEJ „KRIOBANK”
DR N. MED. WALDEMAR KUCZYŃSKI
UL. WESOŁA 18, 15-306 BIAŁYSTOK, TEL./FAX (085) 44-13-78

godziny przyjęć: 9.00-16.00 od poniedziałku do piątku;
9.00-13.00 soboty, niedziele, dni świąteczne

- pierwszy profesjonalny bank nasienia w Polsce (5 lat działalności)
- jedyna placówka zajmująca się leczeniem niepłodności u niepłodnych
- pełna i szybka diagnostyka niepłodności małżeńskiej
- komputerowe badanie nasienia - jedyne w Polsce
- pełny profil badań hormonalnych (w ciągu godziny)
- bogate doświadczenie i możliwości stosowania najnowszych metod leczenia niepłodności męskiej

Zapewniamy całkowitą dyskrecję, a profesjonalizm wsparty nowoczesną technologią i aparaturą medyczną gwarantuje usługi o światowym standardzie.

Pracujemy 365 dni w roku

POZNAJ ZALETY LEASINGU

heximp SKORZYSTAJ Z BEZPŁATNEJ INFOLINII

0-800 27 004

Gdańsk, Wały Piastowskie 1/1402 (Zieleniak)
tel. (058) 46-26-14

Naszym partnerem jest: **WB** WSCHODNI BANK CUKROWNICTWA S.A.

FIRMA TRANSPORTOWO - HANDLOWA „TRANSHURT”

CZARNE
plac Wolności 1/32

oferujemy

- substraty pod warzywa, kwiaty oraz pieczarkę w cenie hurtowej i detalicznej.
- zamówienia przyjmujemy i prowadzimy sprzedaż pod adresem:

78-400 Szczecinek, ul. Wiśniowa 10
tel. 0966 431-11 czynny od 8.00 - 15.00

ZAPRASZAMY
do współpracy odbiorców indywidualnych oraz producentów wyrobów torfowych

GLAZURA - TERAKOTA

Jasienica
WŁOSKA TECHNOLOGIA - WŁOSKIE MASZyny
POLSKI PRODUKT - POLSKA CENA
glazura 24,35 zł/m²
terakota 23,54 - 25,57 zł/m² z VAT
Zakup powyżej 60 m² już w cenach hurtowych

POLECAMY RÓWNIEMIEŻ TERAKOTĘ MROZOODPORNĄ I PŁYTĘ ELEWACYJNĄ PRODUKCJI CZESKIEJ

GDAŃSK - OLIWA, ul. Droszynieckiego 13, tel. 52-00-71-6 wew. 2349
GDYNIA, ul. Pucka 28, tel. 23-35-21 wew. 51
ELBLĄG, ul. Warszawska 66, tel. 32-84-11
GDAŃSK, ul. Jedności Robotniczej 3, tel. 39-03-33 wew. 33

Dla sklepów upusty. Oferujemy również pozostałe materiały budowlane.

INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE • PUBLICYSTYKA

SEZON
ŻEGLARSKI
ROZPOCZĘTY

Na Zalewie Wiślanym rozpoczęły się sezon żeglarski. Statek wycieczkowy "Anita" odbył rejs na trasie Krynica Morska-Tolkicko. Wkrótce pojawią się następne jednostki.

Szaki wodne Zalewu łączą nie tylko lokalne porty, lecz także wypływają na Kanał Ostródzki oraz do Elbląga i Kaliningradu.

OPIEKA
ZA 3 ZŁOTE

34 osoby objęte są w mieście i gminie Nowy Dwór Gdański domową opieką. Do sprawowania usług opiekuńczych nad chorymi w domu, w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 11 opiekunek. Usługą odpłatną. W związku z podwyżką od 1 grudnia '95 najniższej emerytury, a od 1 stycznia br. wzrostu najniższego wynagrodzenia, zwiększeniu uległo wynagrodzenie opiekunek. Obecnie koszt jednej godziny opieki nad chorym w domu wynosi 3,00 zł.

Jeśli dochód na 1 osobę nie przekracza kwoty najniższej emerytury, chory za świadczone usługi po prostu nie płaci.

NAUCZA SIĘ
KARMIEŃIA
ŻABAMI

Kwidziński Technikum Technologii Żywności, jako jedyna szkoła w województwie elbląskim nawiąza współpracę z Zespołem Szkół Gastronomicznych, oficjalnie nazwanym Lycee Charles de Gaulle w miejscowości Loise w francuskiej Pikardii. Najprawdopodobniej już w październiku tego roku do Francji wyjedzie grupa kwidzińskich nauczycieli, a w maju przyszłego roku młodzież, która we Francji będzie odbywała praktykę.

Współpracą to wynik wizyty, którą odbyła na początku kwietnia w kwidzińskiej szkole grupa dyrektorów francuskich szkół o profilu gastronomicznym, handlowym i turystycznym oraz kierowników zajęć praktycznych. Kwidzińska placówka zrobiła na Francuzach tak dobre wrażenie, że postanowili nawiązać współpracę i zrealizować polskim uczniom tajemnicę przyrządzania ślimaków i żab.

DYSKOTEKA
POD
SZLABANEM

Po zabawie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sadlinkach uszkodzono szlaban kolejowy i znaki drogowe.

Nie pierwszy to przypadek wandalizmu i chuligaństwa w podkwidzińskich gminach. Mieszkańcy skarżą się, że zwłaszcza po dyskotekach niszczone są znaki drogowe, tablice informacyjne, ploty, a nawet studzienki kanalizacyjne. Szkody nigdy nie są usuwane przez sprawców lub ich prawnych opiekunów. Wydaje się, że finansowe konsekwencje ostudziłyby zapędy chuligańskie wielu młodych ludzi, a także dzieci.

„Każdy ma swojego hyzia”

Dziesiątki wspaniałych, niepowtarzalnych kreacji filmowych i teatralnych, oryginalna powierzchowność i zaskakujące, inteligentne reakcje na zdarzenia sceniczne i codzienne - słowem: Marek Walczewski. Ostatnio spotkać go można w murach malborskiego zamku, gdzie prawdopodobnie zagra swoją kolejną rolę. Szczegółów przedwznieście nie zdradza, w rozmowie z dziennikarzem godzi się w zależności od humoru. Akurat miał dobry.

- Z tak zwanych kręgów zbliżonych można zmierzyć o Panu wiadomości, których nie znają przeciętni wielbiciele Pana talentu: znawca architektury, skrzypek, fechtmistrz, to też Marek Walczewski....

- Mam za sobą także zawód likwidatora szkód gradowych i powodziowych w PZU, w okresie studiów w Szkole Teatralnej. To był mój pierwszy prawdziwy kontakt z aktorstwem, grałem ja, grał też poszkodowany, bo chociaż dostać jak największe odszkodowanie....

- Podczas gdy Pańskie interesy nie były całkiem zbieżne....

- W każdym razie chciałem być sprawdzonym likwidatorem szkód gradowych i powodziowych. A grę na skrypcach i szablę możemy spokojnie podsumować razem - niby odległe, a jednak gdzieś, w jakimś punkcie wspólne, bowiem stanowią ćwiczenia koordynacji ruchów. Obie te dyscypliny rytmizowały swój ruch, tu - rytmem muzyki, tam - rytmem walki. Podstawowym elementem walki jest szukanie przeciwnika, żeby go w pierwszym momencie zaskoczyć. Każdy szermierz porusza się w jakimś rytmie, lecz pomiędzy jednym a drugim punktem tempa istnieje jakby moment bezruchu i trzeba właśnie trafić w ten punkt. Wtedy jest szansa zwyciężenia przeciwnika.

- Mito się słucha, ale co to ma wspólnego z zawodem aktorskim?

- To niby subtelności, ale taka umiejętność sporo daje aktorowi np. przy prowadzeniu dialogów. Przecież prowadzenie dialogu to nic innego, jak improwizowanie na perkusji. Dialog też ma tempo, synkopy, które przerywają chwile ciszy, myślenia, zadumy. Kiedy teraz rozmawiamy, także działam w pewnym rytmie słów. Juliusz Osterwa zalecał swoim aktorom ćwiczenia polegające na utrudnianiu dialogu, zderzaniu dwóch rytmów - na przykład przy grze w karty.

- Do czego potrzebny jest aktorowi rytm i poczucie rytmu?

- Osterwa był jednym z pierwszych, który burzył porządek wiersza. Dla przykładu - rozpisany tekst "Fantazego" w zapisie prozatorskim....

- Po to, aby aktor potrafił przekazać tekst "całościowo", aby nie zatrzymywał się w pół

gestu, bo tego wymaga wersyfikacja, ale angażowało całe ciało, świadomość i podświadomość dla przekazania treści.

- Ma pani rację, przecież cały czas jest swing, swing, niesamowite swingowanie. Upieram się, że podstawą wszystkiego jest rytm.

- Wydaje się to trochę "dobudowywaniem teorii", ale mnie się to podoba....

- Ależ, proszę pani, to naprawdę nie jest "dobudowywanie teorii". Przecież w każdym z nas bije serce - raz szybciej, a raz wolniej. O, w tej chwili pani doprowadziła do tego, że moje nadnercze wydzieliło więcej adrenaliny i moje ciśnienie wzrosło... W nas jest wpisany rytm. Krąży w nas molekule, atomy, u podstaw najdrobniejszej drabiny naszego istnienia jest rytm!

- Istnieje coś takiego jak typ aktorski, czyli zespół cech psychofizycznych, które determinują wizerunek aktorstwa. Pana bardzo często osadza się w rolach osobników, powiedzmy sobie, niezrównowagowanych psychicznie. Dlaczego?

- Gdyby widz potrafił wyłączyć ze swojej świadomości wszystkie moje "ekstrawaganckie" role i skoncentrował się na realistycznym, byłbym dla niego zapewne aktorem realistycznym. Wszystko jest, jak pan widzi, względne.

- Jednak najwybitniejsze role w Pańskiej karierze, to były właśnie role psychopatów i dewiantów. Czy to sugestywność Pańskiego spojrzenia, rysów, a może pewna nadekspresyjność gry, razem z Grotowskiem, sprawiły, że w takich właśnie rolach Pana obsadzano, i że były to role znakomite?

- Może takie role najgłębiej zapadają w pamięci odbiorcy? A wie Pan dlaczego? Bo ludzie są tacy właśnie. Gdy jeszcze są wykonane w sposób prawdopodobny i uzasadniony psychologicznie... Najważniejsze jest jedno: w każdej z takich ról chciałem zmieścić moje myślenie o człowieku. Wszystkie moje "spokojne" role są także zaopatrzone w pewne napięcie, nazwijmy je "napięciem istnienia", bowiem namierzałem i namierzam człowieka nosi w sobie pewne rozdarcie. Jest ono wpisane w nas, w ograniczoność naszego istnienia i niemożność pełnej samorealizacji. To jest nasze przekleństwo, ale taka jest nasza natura. Rzecz tylko w tym, czy potrafi się to rozdarciu, rozwibrowanie opanować czy nie....

- A seria wspaniałych ról - Eryk XIV, Arturo Ui, nawiązany do filmu Wieczorkowskiego - pokazuje jednak tylko tę jedną część natury ludzkiej, tę szaloną, rozrzedzoną, tragiczną....

- Jeśli ktoś widzi Eryka XIV tylko w wymiarze szaleństwa, znaczący to może, że moja interpretacja roli do niego nie trafia. Tymczasem to jedna z najbogatszych ról, jakie znam, dotykająca wszystkich elementów istnienia człowieka; człowieka, który doszedł do władzy, ma poczucie władzy i jej bezsensu.

- Jednakże wiele Pana ról stanowiłoby znakomity materiał badawczy dla psychiatrów. Może Pańska obsesja jest pokazaniem człowieka w możliwie pełnym jego rozjątrzeniu, powikłaniu?

- Powiedzmy. Każdy ma swojego hyzia. Na przykład dyrektor więzienia z filmu "Vabank II" Machulskiego twierdził - "Moje życie to więzienie". To też jest jakaś filozofia. I teraz trzeba było to tak pokazać, żeby było dramatycznie. Bo to jest dramatyczne, ale także śmieszne, gdyż rola jest komediowa. O, my lubimy się śmiać z ludzkich dogmatów. Gdy staruszek poślizgnie się na skórcie banana, pękamy ze śmiechu.... Jednak, w gruncie rzeczy, aktor powinien mieć ambicję obsługiwanie różnych sposobów myślenia. Umieć poradzić sobie w każdej konwencji. Nie może on wybierać sobie ról, mówić: to jest moja ukochana postać. Każda rola musi być ukochana, każdą musimy traktować poważnie, jeśli chcemy odgrywaną postać pokazać w całym skomplikowaniu, w jej najgłębszych uwikłaniach. A więc tak czy inaczej, potrzebna jest obsesja. Bez obsesji nie ma wielkiej roli. K.

DLACZEGO UCIEKAJĄ

cd. ze str. 5

- Dobry uczniowie, ci, którzy nie mają kłopotów z nauką, rzadko uciekają z domu - mówi psycholog Anna Kłosińska - nawet jeśli jest to dom niedobry, patologiczny. W wypracowaniach, zadawanych na dzień dobry w Izbie Dziecka, piszą o szkole niechętnie, przyznają się do braku zainteresowania nauką: "Zawsze jakimś cudem zdawałam. Nie mam ulubionych przedmiotów, każdy to 45 minut nudy". Albo tak - "swoje zainteresowania mam bardzo małe".

Jedna nastolatka przyznaje - ale beznamiętnie, bez zachwyty - że jej szkoła była dobrze wyposażona. "W każdej klasie znajdował się kolorowy telewizor, radio, kolumny, były także dwie klasy do nauki języków obcych, wyposażone w mikrofony i słuchawki". Ale już następne zdanie wyjaśnia, przynajmniej częściowo, dlaczego nie była to szkoła przyjazna. Ta szesnastolatka bowiem pisze dalej tak: "była to szkoła duża, licząca ponad 3 tysiące uczniów i ponad 100 nauczycieli". Z pewnością niejedni uczeni mogli się czuć zagubieni i nie zauważani przez nikogo w takiej szkole-molochu.

"Szkoła to drugi dom" - pisze inna uciekinierka, może mało odkrywczo, ale za to sympatycznie: slogan wielokrot powtarzany jakoś nie sprawdza się w życiu. Ale tę teorię nawet kiepscy uczniowie mają opowaną, stąd też takie stwierdzenie - "tam dziecko powinno się czuć jak u siebie w domu, wychowywać prawidłowo, co niekiedy wpływa na jego samopoczucie".

Ci młodzi ludzie dobrze też wiedzą - również ze słyszenia, a nie z doświadczenia - jak powinna wyglądać prawidłowa rodzina (to bardzo często temat wypracowań pomagających poznać problem, jakiego uciekinierzy zjawiają się w Izbie Dziecka i od jakich bezskutecznie starają się uciec). Opisując ów ideał, a znając życie i swoich bliskich, biorą poprawkę na ich niedoskonałość, dopuszczając wiele skaz nawet w tym idealnym portrecie. Załemu ojciec, choć na ogół powinien być spokojny: "od czasu do czasu może pokrzyżować, ale nie powinien bić dziecka, aż będzie całe we krwi. Może też użyć alkoholu, ale nie tak, żeby codziennie przychodził pijany i wyzywał żonę i dzieci. Palić może, tylko nie przy młodszych dzieciach...."

Autoryty tych wypowiedzi nie są na ogół bezkrytyczny wobec siebie. Ale też domyślają się, skąd się bierze w nich złość - "zażalenie od ojca i matki potrafi być podłe, złośliwe, nieraz pyskate. Ale powinny być wyrozumiałe dla ojca i matki". Nasuwa się refleksja - kto dla kogo?

Niektórym, co oczywiste, brak tej wyrozumiałości, cierpliwego a beznamiętnego czekania, aż coś się samo zmieni. Wtedy piszą tak, jak ta szesnastolatka:

"Mój dom rodzinny, to cztery ściany, starszy brat i ja. W moim domu chciałabym zmienić wszystko, albo wykreślić stamtąd siebie".

- Uciekaczka z domu, jak wiadomo - wtrąca inspektor Szustakiewicz - zawsze prawie prowadzi do wejścia w konflikt z prawem, na początku do drobnych kradzieży. Wciąż do rzadkości należą przypadki zaradności, tak często propagowanej przez współczesne filmy amerykańskie, jak choćby wyszukiwanie i sprzedawanie butelek. Do mycia i pilnowania samochodów pozostawionych przed urzędem, mi czy sklepami biorą się dzieci z biedniejszych rodzin, wcale nie na ucieczkę, ale świadomie wysyłane do tej pracy przez niezadowolonych życiowo lub chorych rodziców czy opiekunów.

Poznanie, choćby z zewnątrz, eleganckich hoteli i nowych budowli wielkich miast jest dla części dzieci uciekających z domu wystarczającym dowodem wyrwania się w świat. Ostatnio wabi teatru Mariotte w Warszawie, a w Gdańsku nowa centra handlowe. Ale wabi też (najmniejszą grupę) zagranicą. Przyktań rzęzi, którym udało się niepostrzeżenie przedostać do Szwecji, okazał się na długi czas zaradziwy. Zresztą - nie byli w tym oryginalni. Ostatnio w Izbie Dziecka czekali na odbiór przez rodziców młodociarni Węgrzy, którym w pogoni za przygodą udało się sforować bez dokumentów kilka granic.

R.K.

WYGODNY - NIEZAWODNY
EKONOMICZNY - BEZPIECZNY

ACCENT LANTRA H-100
1.3/1.5 12V 1.6 DOHC16V 2.5D

3 LATA GWARANCJI
100 000 km

!!! SERWIS !!!

MARGO
ul. Nad Jarem 28
80-148 Gdańsk
tel. (058) 32-98-49
tel./fax (058) 32-03-84

szyby
samochodowe:

do aut osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusów

dachy uchylne:
sprzedaż montaż

na życzenie
montaż szyb u klienta

furgon:
montaż szyb bocznych

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, fax 52-28-41

bosal
TŁUMIKI
ELEMENTY UKŁADU WYDECHOWEGO
bosal BELGIA

HURTOWNIA I SERWIS

REGEMENT Gdańsk, ul. Żaglowa 2

(boczna od Marynarki Polskiej)

godz. 8.00-18.00; sob. 8.00-13.00

46-47-88

41-18-85

43-10-58

30% RABATU
DŁA WARSZTATÓW
I SKLEPÓW

Atestowane pojemniki
magazynowe UIC
Nadstawki do palet EURO (UIC)
Wózki paletowe nowej generacji
Sztaplarki - wózki widłowe
- nowe w leasingu

NAPRAWA SERWIS
SPRZEDAŻ ceny fabryczne

Montaż katalizatorów do wózków widłowych
Baterie trakcyjne do wózków akumulatorowych

TEL./FAX 34-08-41/348
TEL. KOM. 0-90520286
Elbląg, ul. Piławska 1
TECHTRANS s.c.

Autoryzowany serwis i dealer firm ZREMB Gliwice,
STILL GmbH Hamburg

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

MONDEO

elegancja i luksus, które nobilitują

Teraz super-oferta ubezpieczenia!

Nie zwlekaj z decyzją - ilość pakietów ubezpieczenia ograniczona! Szczegóły w salonie.

Fota

Salon Sprzedaży Samochodów: Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55

KONTYNGENT

96

AC, OC, NW - w cenie samochodu! Radioodtwarzacz GRATIS!

Auto Moto

Biurowo Reklamowy i Ogłoszeń Drobnych

Tczew, ul. Lipowa 5/6
tel. 31-31-18
tel./fax 31-25-70

ALARMUJĄCA WIADOMOŚĆ!!

PRZY ZAKUPIE:

Mondeo
Escort 4dr
Escort kombi

PROFESJONALNY ALARM

GRATIS!!
TYLKO DO 30 MAJA!!!

Kredyt na 12% rocznie!! Tam leasing!!
Euro - Car
Autoryzowany Dealer
81-020 GDYNIA, ul. Cwosana 13
tel. (0-58) 23 68 06, 29 73 65, fax (0-58) 23 69 98

HURTOWNIA MOTORYZACYJNA

BIG MOT

FIAT - POLONEZ - ZASTAWA - MERCEDES - VW

ponad 4000 pozycji

- klocki hamulcowe, szczęki, tarcze
- tłumiki, rury wydechowe, oleje
- układy kierownicze, zawieszenia, przeguby
- filtry, uszczelki, pierścienie, linki
- zbiorniki paliwa, węże zbrojone
- amortyzatory, blachy, narzędzia
- prostowniki, żarówki, reflektory
- kosmetyki, akcesoria
- akumulatory firmy CENTRA PLUS

CZĘŚCI FABRYCZNE

ZAPRASZAMY
PONIEDZIAŁEK - PIĄTEK 7.00-17.00, SOBOTA 8.00-14.00

PRUSZCZ GD., ul. Sikorskiego 6a (boczna od Grunwaldzkiej)
tel. (058) 82-22-24 wew. 19, fax (058) 56-65-29
tel. kom. 090/502130

W.Z.H.

Piomir

sp. z o.o.

83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96

HURT - DETAL

© BOSCH

Valeo

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, sprężyny do samochodów marki:

Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i innych

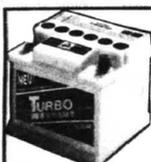
DLA SKLEPÓW, WARSZTATÓW ATRAKCYJNE RABATY. POLECAMY SZEROKI ASORTYMENT REPERATURK NAPRAWCZYCH, PROGI, NADKOLA.

ROZRUSZNIKI - ALTERNATORY

NAPRAWA - SPRZEDAŻ CZĘŚCI

Gdańsk - Wrzeszcz
ul. Krnieca 34, tel./fax 45-13-45
godz. 8.00 - 16.00

TURBO START
- całkowicie bezobsługowy
- stop wania i selenu
- w technice hybrydowej
- centralne odgazowanie
2 LATA GWARANCJI!

Licencjonowany Przedstawiciel P.H. „MAKRO” HURTOWNIA
w Gdańsku i woj. gdańskim
czynna od 8.00 do 16.00
TEL. 39-00-71 WEW. 309, 347

Gdańsk - Orunia, ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbud-u)

SPRZEDAŻ DETALICZNA

1. Tczew SKLEP MOTORYZ., ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-00-62 2. Tczew „CARD”, ul. Chełmińskiego 16, tel. (069) 31-13-01 3. Starogard Gd. ZAKŁ. ZAOPAT. ROLNICZEGO, ul. Lubichowska 172, tel. (069) 289-54 4. Sztum SKLEP MOTORYZACYJNY, Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1 5. Kartuzy AUTO MOTO CZĘŚCI, ul. Kosciarska 10 c. 6. Kartuzy T. DERA, ul. Gdańska 28 7. Kosciierzyna „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58 8. Kwidzyn. SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska 9 9. Wejherowo. WELPO, ul. Oliar Piasnicy 1, tel. 72-56-03 10. Wejherowo. WELPO, ul. Gdańska 14, tel. 72-55-84 11. Wejherowo P.W. „MOT-POL”, os. Chopina 12. Władysławowo. ART. MOTORYZ., ul. Żytia 25, tel. 741-484 13. Nowy Dwór Gdański. SPRZEDAŻ AKCESORIÓW SAMOCHODOWYCH, Z. Czerwiński, ul. Kosciuszki 3

DAEWOO

Autoryzowany dealer

DAEWOO

HONDA

W stałej ofercie:

- ⊕ Daewoo NEXIA, ESPERO, TICO
- ⊕ Polonez Caro GLI, GLD, Rover
- ⊕ Polonez Truck w wersji ST, LB, DC
- ⊕ Polonez Cargo
- ⊕ Citroën C 15 (dostawczy)
- ⊕ Honda Civic, Accord

Gdańsk, al. Gen. Hallera 132
tel. (058) 41-67-18, 41-91-75
tel./fax 41-92-21
Salon w Gdyni, ul. Abrahama 36
tel./fax (058) 21-68-23

Zapraszamy w godz. 8.00 - 18.00, soboty 9.00 - 13.00

RENAULT

RENAULT LAGUNA KOMBI

OFERTA

ROZNY MYSŁ
KREDYTU
12%
/%

RENAULT
Autoryzowany
24 h
0-22 629-24-02

G. Cerkaski - TEI, Sopot, al. Niepodległości 643, tel. (058) 51-52-50

A. Ossowski, Elbląg, ul. Nowodworska 28 b, tel. (055) 32-70-75, fax 32-61-76

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

TWINGO, CLIO, 19, LAGUNA, SAFRANE, ESPACE i dostawcze

Jesteśmy z Tobą -

94 98 PB

- zostań z nami

BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI

P.P.W. „LAKMA” S.A. CIESZYN

**SKŁAD FABRYCZNY
W GDYNI
OFERUJE PAŃSTWU:**

- * FARBY: emulsyjne, akrylowe, do malow. dachów
- * FARBY I EMALIE: akrylowe, olejne, nitro, chlorokauczukowe, epoksydowe
- * FARBY, LAKIERY, IMPREGNATY do drewna i mebli
- * LAKIERY samochodowe
- * SZPACHLE: „NOVOL”, „MIPOL”
- * FARBY PROSZKOWE: „Faprosydy”
- * FARBY DO ZNAKOWANIA JEZDNI
- * SILIKONY, PIANKI MONTAŻOWE, SZPACHLE
- * KLEJE DO PARKIETU, TAPET I STYROPIANU: wikal, osakryl, lateks, styrokol-eko
- * KOMPLEKSOWY SYSTEM OCIEPLEŃ BUDYNKÓW
- * ZAPRAWY KLEJOWE: Ceresit, Atlas+spoiny
- * GŁADZIE TYNKOWE: Cekol, Megaron
- * AKCESORIA MALARSKIE, ROZCIĘCZALNIKI

SPRZEDAŻ HURTOWA

**GDYNIA, UL. POLSKA 13
TEL./FAX 274-696**

**PARKIET
DĘBOWY I BUKOWY**

**OKLEJNY SOSNOWE
I LIŚCIASTE**

**TARCICE BUKOWA I DĘBOWA
OFERUJE**

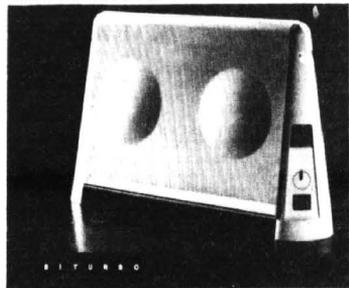
PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY BONIFIKATY

DARMOWE CZEKI HOTELOWE

**MINIMUM ENERGII
MAXIMUM CIEPŁA**

**ELEKTRYCZNY GRZEJNIK KONWEKCYJNY
NOWEJ GENERACJI**

JUŻ OD 180 zł

PONADTO POLECAMY
- PRZEPŁYWOWE OGRZEWACZE WODY
- ELEKTRYCZNE PIECE C.O.

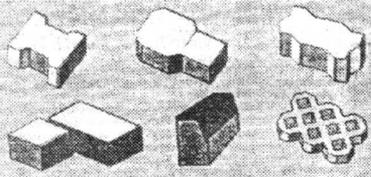
BIURO HANDLOWE HURT I DETAL

INNER GDYNIA, UL. LEGIONÓW 165
TEL. 22-15-46 ZAPRASZAMY W GODZ. 9.00-16.30

**B-complex
S.A.**

**KOSTKA
POLBRUK**

**i inne wyroby z betonu
wibropasowanego**

ZAKŁAD PRODUKCYJNY

Gdańsk - Osowa, ul. Nowy Świat 20
(na terenie Przesypowni Cementu)
tel./fax (058) 52-73-36; tel./fax (058) 52-72-94

Firma Wielobranżowa „U SZCZYGLA” P.U.P. „ALFA”
82-500 Kwidzyn, ul. Żwirwa 4
Czarlin 31 tel./fax (055) 79-36-80
83-110 Tczew 79-31-75
tel. (069) 31-08-22 79-31-71

KANALIZACJA - WODOCIĄGI

Firma Handlowa **KOLANKO s.c.** przedstawiciel

oferuje w cenach producenta

RURY - KSZTAŁTKI PCV
w odciągowe 63 - 400 mm
kanalizacyjne 20 - 400 mm

ORYNNOWANIE „DERASCON 130”
ponadto najtaniej w Trójmieście

PE - wodociągowe
PP - osłony TELEKOMUNIKACJA

ŻELIWO - wodociągowe (HYDRANTY)
- wazy 2-40
- wpusty uliczne

CHWASZCZYNO TEL./FAX
E. Orzeszkowej 6 52-82-65

**ZAWORY TERMOSTATYCZNE
WODOMIERZE • POMPY
GRZEJNIKI PŁYTOWE C.O.**

GDĄSK-PRZYMORZE
UL. ŚLĄSKA 66
TEL./FAX (058) 57-06-54
TEL./FAX (058) 53-47-15

GDYNIA, UL. ŚLĄSKA 22/26
TEL. (058) 20-31-29

ELBLĄG, UL. OGÓLNA 17A
TEL./FAX (055) 32-14-49

ŚLĄPSK, UL. ORZESZKOWEJ 2 17A
TEL. (059) 266-59

**CIEPŁOMIERZE
AUTOMATYKA
ZAWORY KULOWE**

OPOMIAROWANIE WODY I CIEPŁA

KOMPLETACJA DOSTAW, SPRZEDAŻ I MONTAŻ

colvector
Konektory grzejniki centralnego ogrzewania

Filia handlowa:
GDYNIA, ul. Inżynierska 111
tel. 058 24 61 44, fax 57 65 52

Dystrybutorzy:
Bydgoszcz: ALUX ul. Wolności 41, tel. 34-84
Gdańsk: GRALANTA ul. Siedlca 1, tel. 31-61-13
Gdańsk: SIMONETI ul. Koszubiński 5, tel. 41-01-33
Rzeszów: ECO-COMPLEX s.c. ul. Topolowa 1, tel. 78-31-78
Śląsk: EKOLUX s.c. ul. Szczepińska 17a, tel. (059) 43 30 97
Wrocław: INSTALCO s.c. ul. Róży Wiatków 27, tel. 74-05-03
P.U.H. „Szwarczyski” ul. św. Agaty 32, tel. 73-20-88
Chojnice: P.H.U. „IBRA” Barbara Chudecka ul. Matejki 4

nowoczesne, bezpieczne, eleganckie

**BIAŁA MASA
SZPACHLOWA**

NOWOSC

- do ścian, wolnowiążąca
- do wygładzania
- do wyrównywania
- do tynkowania ścian i sufitów

CEKOL-C-45

WAL FARB

- białe i kolorowe ekologiczne farby emulsyjne
- akrylowe dla profesjonalistów

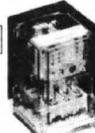
GDĄSK UL. J. HALLERA 16
TEL. (058) 41-50-65; FAX (058) 39-49-09

GDĄSK UL. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 57
TEL./FAX (058) 39-00-13

**ZAPRASZAMY WYKONAWCÓW
I HURTOWNIE**

**APARATURA
KONTROLNO-POMIAROWA
AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA
PRODUKCJI POLSKIEJ**

ATTA-TECH s.c.

manometry
- K.F.M. Wrocławek

termometry
- K.F.T. Wrocławek

zawory regulacyjne
- POLINA Przemysłu

rejestratory
- KFAP, LUMEL

przetworniki
- KFAP, Falenica

wodomierze
- METRON, POWOGAZ

ciężmiernie
- METRON, POWOGAZ

przełączniki, styczniki
relpol: s.a.

złącza, listwy
- POKÓJ ŁÓŻY
końcówki kablowe
- Olszyn
oznaczniki
- POKÓJ ŁÓŻY
lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka)
TEL./FAX (0-58) 51-54-32

Poznać własny zegar biologiczny

ŚWIATŁO CZYLI ZDROWIE

Czy człowiek (choćby bezwiednie), jak pozostałe żywe organizmy mierzy czas, jeśli tak to dlaczego i w jaki sposób? Gdzie znajduje się zegar (może jest ich kilka)? Czy działa on i jak, jeżeli jego właściciel nie może obserwować zewnętrznych oznak pory dnia, roku? Jakże znaczenie dla zachowania dobrej kondycji mają zegary biologiczne? Jak można praktycznie wykorzystywać wiedzę o biorytmach?

Zdaniem prof. Bronisława Cymborowskiego z Zakładu Fizjologii Bezręgowców U.G., to tylko część pytań, na które stara się znaleźć odpowiedź właśnie chronobiologia, nauka XXI wieku. Jeden z podstawowych eksperymentów trwa cały miesiąc. Ochołnicy (bo wszyscy przebywają w bunkrze dobrowolnie), sami układają sobie program pobytu. Zakazane są tylko kontakty ze światłem zewnętrznym. Nie wolno zabrać ze sobą radia czy telewizora, a ciemność w pomieszczeniach przetrzasza stale, przyćmione światło. Celem eksperymentu jest poznanie reakcji organizmu zdanego tylko na pomiar czasu wewnętrznego zegara.

Człowiek odizolowany od wschodów i zachodów słońca zmieniających się warunków atmosferycznych, utrzymuje swój okולodobowy rytm spoczynku i aktywności (pełny okres wydłuża się tylko do 2,4 godziny). Zostają przesunięte natomiast punkty graniczne obu części doby. Uczestnicy eksperymentu, po prostu coraz później kładą się spać. Dryfowanie rytmów, bo tak w terminologii naukowej określa się ten stan, nie ustalo nawet wówczas, gdy w bunkrze zainstalowano zegary.

Bardziej interesujące eksperymenty przeprowadza się już bez udziału człowieka. Zegar biologiczny świerszcza, którego aktywność ruchowa została zakłócona przez obniżenie temperatury do 4 st. C, nie przerywa swojej pracy. Po podniesieniu temperatury odczucia do poprzedniego poziomu, stworzenie rozpoczęło aktywne życie w momencie przewidzianym przez naukowca. Zmiany temperatury środowiska w niewielkim wietryku stopniowo wpływają na zmiany mechanizmu, którego nie zakłócone i nieprzerwane działanie zapewnia minimalną ilość energii. Ma to olbrzymie znaczenie w życiu zwierząt, co raznie przesympijających najmniejszych mszyczek. Zegar biologiczny, zawsze przygotowuje organizm do pobudki, jak również zmusza do gromadzenia rezerwy tłuszczu na czas długiego zimowego snu.

Dzięki zegarowi biologiczemu organizm przystosowuje się do zmian zachodzących w środowisku. Ta jego funkcja wykształcała się już w okresie początków życia na Ziemi, gdy brak ozonu w atmosferze sprawiał, że wszystkie światła na ultrafioletowe promieniowanie procesy życiowe musiały zakończyć się przed świtem. Nie temperatura, której wahania są trudne do przewidzenia, ale właśnie światło reguluje pracę zegarów biologicznych.

Umiejętność mierzenia długości dnia, cechującą każdy żywy organizm, określa się mianem fotoperiodyzmu. Jak wykazały liczne badania, odpowiednie naswietlenie wydłuża bądź skraca okresy aktywności w ciągu doby. Manipulując zjawiskiem fotoperiodyzmu można na przykład zmusić kury do znoszenia jajek przez cały rok czy wyniszczyć szkodliwe owady na polu, zakłócając powiązania ich biologicznych rytmów.

Do niewątpliwych osiągnięć chronobiologii należy spostrzeżenie, że człowiek, jak i inne żywe organizmy zmienia się w każdej minucie. Dowodzą tego właśnie biorytmy, które ze względu na długość okresu podzielono na dłuższe - do 20 godzin (rytm pracy serca, oddechu), okולodobowe i dłuższe - od 28 godzin (sezonowe, lunarne, odpływowe itd.). Jedyne dwa ostatnie są regulowane przez mechanizm zegara biologicznego.

Stosunkowo najlepiej zbadano rytm okולodobowy, na który składają się przede wszystkim sen i czuwanie, proces uwalniania hormonów, zmiany temperatury ciała (do 1,5 st. C), liczba erytrocytów czy glukozy we krwi, wydalenie niepotrzebnych substancji. Wszystkie owe rytmy są wzajemnie zsynchronizowane, powodując okresowy wzrost aktywności (w godz. 10-12 oraz 16-18) czy wydolności (w godz. 9-10, 18-20) organizmu oraz ich spadek (odpowiednio - aktywności o godz. 8, 10, 14 i wydolności w godz. 13-15, 22-5).

Gdy opuszczamy naszą strefę czasową, a przykład wyjeżdżając na kontynent amerykański, stosunkowo szybko, bo po około dwóch tygodniach dostosowujemy się do nowych warunków. Aby przyspieszyć proces uzgadniania rytmów powinniśmy wymuszać ich zmianę, na przykład zwalczając ogarniającą nas senność aktywnością ruchową. Podobny efekt osiąga się stosując w odpowiednim czasie środki farmakologiczne - lit czy melatoninę wydłużające oraz przesuwające okresy rytmu.

Kalendarz Polaka i Pomorzana

16 V 1888 r. - w Czarnowie koło Brus urodził się Jan Karnowski (+1939), jeden z najwybitniejszych poetów kaszubskich. Uczestnik ruchu młodokaszubskiego, działał na rzecz zjednoczenia Kaszub z Polską, przy pełnym poszanowaniu języka i kultury kaszubskiej.

18 V 1920 r. - w Wadowicach pod Krakowem urodził się Karol Wojtyła - arcybiskup Krakowa (1964), kardynał (1967), pierwszy od 1523 roku papież nie - Włoch, Jan Paweł II (1978).

18 V 1944 r. - oddziały 2 Korpusu Polskiego zdobyły twierdzę na Monte Cassino.

20 V 1881 r. - w Tuszowie koło Sandomierza urodził się Władysław Sikorski (+1943), premier rządu RP na emigracji, wódz naczelny polskich sił zbrojnych na Zachodzie.

22 V 1883 r. - w przysiółku św. Kazimierza umiera Cyprian Kamił Norwid (+1821). Pochowany we wspólnej mogile z paryskimi kłózkami. Czwierć wieku później odkryto w nim jednego z najwybitniejszych poetów w dziejach polskiej literatury. Sprawdziły się słowa poety - nędzarza: „Syn minie pismo, lecz ty wspomnisz, wnuku...”

Leepsze poznanie rytmicznych zmian procesów fizjologicznych może zrewolucjonizować metody dawkowania leków, osłabiając ich szkodliwe skutki uboczne. Zamiast tradycyjnego "trzy razy dziennie" środek zostanie pobany wówczas, gdy jego działanie będzie najskuteczniejsze.

Istnieją trwałe zależności pomiędzy różnymi rytмами okולodobowymi zdrowego człowieka. Sen na przykład trwa krótko, jeśli zasypiamy przy najwyższym poziomie temperatury ciała, a długo, gdy podjemy spać przy najniższym.

Rozregulowanie się owych rytmów jest zwykle pierwszym symptomem nadchodzącej choroby. Dysynchronizacja cyklu snu i temperatury występuje w stanach ostrej depresji. Zасыpiając o odpowiedniej porze ułatwiamy organizmowi powrót do zdrowia.

Szczególne zainteresowanie wzbudzają rytmy dłuższe od 28-godzinny rytm - a zwłaszcza 23-dniowy rytm fizyczny, 28-dniowy emocjonalny i 33-dniowy intelektualno-pamięciowy.

Na podstawie długotrwałych obserwacji i testów wyliczono okresy największych i najmniejszych możliwości człowieka, co okazało się szczególnie pomocne dla sportowców przygotowujących się do ważnych imprez.

Trzeba tu jednak zarazem ostrzec naszych Czytelników przed pochopnym zawieraniem komputerowym wydrukowi biorytmów, sprzedawanym przez ogłaszające się także w gazetach firmy. Jak wykazały badania przeprowadzone w Niemczech, data urodzenia (zwłaszcza bez godziny) nie wystarcza do wiarygodnego wyliczenia owych cykli; ponieważ na skutek chorób, podróży itd. ulegają one zmianie. Nadodatkowo czas ich trwania może się nieznacznie różnić w każdym organizmie.

Prof. Bronisław Cymborowski nie kwestionuje istnienia przydatności tych cykli, w Japonii na przykład zdołano dzięki uwzględnieniu stanów najwyższej zdolności psychofizycznej zmniejszyć liczbę wypadków w transporcie samochodowym. Zachęcamy więc do samodzielnych obserwacji własnego organizmu, samopoczucia, zdolności intelektualnych i fizycznych. Nie ma bowiem lepszego sposobu odnalezienia swojego dnia roku.

Najbardziej znaną cechą życia współczesnego człowieka jest stałe odgradzanie się od natury. Każdy z nas, może tylko z wyjątkiem mieszkańcy wsi, coraz mniej czasu spędza w warunkach naturalnego oświetlenia, które nawet w pochmurny dzień osiąga natężenie około 10 tys. luksów (w słońcu około 100 tys.). Dla porównania natężenie światła w zamkniętym pomieszczeniu wynosi zaledwie 500 luksów.

Naukowcy uważają, że sytuacja ta jest przyczyną tzw. depresji sezonowych. Apatia, przedłużenie czasu snu, obniżona zdolność koncentracji, wreszcie niechęć kontaktów z ludźmi, wszystkie te symptomy, nasilające się szczególnie w październiku i marcu, ustępują, gdy chorey wyjeżdża na Południe.

Wprawdzie na Południe wyjechać trudniej, ale każdy może sobie zaufundować codziennie kilkugodzinną porcję światła. Naukowcy amerykańscy dowodzą, że dla prawidłowej synchronizacji rytmów organizm z powodu małej wrażliwości receptorów światła niezbędna jest kilkugodzinna ekspozycja świetlna (niekoniecznie na słońcu) o natężeniu 4 tysięcy luksów.

Metodę tę stosuje się już do celów terapeutycznych. Trudno przecenić rolę, jaką światło odgrywa w regulacji cyklicznych procesów zachodzących w organizmie. Mieszkańcy stref podbiegunowych w czasie nocy polarnych dotknięci są poważnymi zaburzeniami snu, Eskimosi zaś nie przechodzą menstruacji.

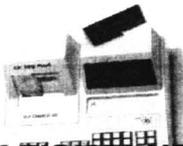
Zamiast więc żyć przy zaski nasenne lykajmy luksy.

R.B.

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE
SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

CHŁODNICTWO, MEBLE SKLEPOWE, AKCESORIA

KASY FISKALNE
URZĄDZANIEM

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 20-02-47, tel./fax 20-30-24
Gdańsk, ul. Chopina 40, tel./fax 45-45-00
Ełbiąg, ul. Królowiecka 96, tel. (055) 34-51-46

ODCZYNNIKI
CHEMICZNE

TESTY DIAGNOSTYCZNE
ROZCIENIACZNIKI, EPIDIANY,
POLIMALE, TIOMOCZNIK, PERHYDROL,
FOSFORAN TRÓJSODOWY,
SIARCZAN SODU, KLEJ WIKOL,
OKT - 11, OBT, WINACET,
BEZWODNIK KWASU CHROMOWEGO,
ESENCJĘ OCTOWĄ 80%

ORAZ INNE
CHEMIA I JAJA TECHNICZNE

oferuje
ze składu i na zamówienie!

Przedsiębiorstwo Handlu Chemikaliami

„VINC”

Gdynia-Karwiny, ul. Nowodworcowa 11
tel./fax 24-44-93

GDYŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

SURLEX®
Spółka z o.o.

NA RYNKU OD 1949 ROKU

ZAPRASZA
DO HURTOWNI ORAZ SKLEPU
OFERUJE
MIĘDZY INNYMI:

PRESZPAN, TERESZPAN

PLYTY REZOTEX, REZOKARD,
SZKLANO-EPOKSYDOWE

RURY, PRĘTY TEKSTOLITOWE

TAŚMY, TKANINY, KOSZULKI OLEJOWANE

TAŚMY, TKANINY, KOSZULKI SZKLANE

KOSZULKI TERMOKURCZLIWE Z PCV

LASOTAŚMA

TAŚMY TECHNICZNE Z IMPORTU

KOCE GAŚNICZE - SZKLANE (ATEST CNBOP)

DRABINKI SZNUROWE (ATEST)

ZAWESIA (ATEST)

TAŚMY OSTRZEGAWCZE Z PCV

GDYŃSKIE CHYLONIA

ul. B. KRZYWOUSTEGO 8

tel. (058) 23-10-46, tlx. 054-399, fax (058) 23-05-42

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

INTER • MG

SKUP ŻŁOMU

PLACIMY NAJWYŻSZE CENY W TRÓJMIĘSIE
Kupimy każdą ilość złomu stalowego:

- KAROSERIE od 135 zł/t
- N-1 i N-2 BLACHY od 155 zł/t
- N-5, N-7, W-1, W-2
- wióry stalowe

Wszystkie ww. ceny do uzgodnienia

PLATNOŚĆ NATYCHMIASTOWA
Możliwość odbioru własnym transportem

Gdańsk-Orunia, ul. Jedności Robotniczej 3/11
(wjazd przez składową opalowy NORDOM)
tel. 39-42-22, 43-71-26 do 27
Skup czynny od poniedziałku do soboty

KUPIĘ działkę uzbrojoną około 1 hektara Trasa Tczew-Stargard-Zblewo lub Tczew-Godziszewo-Trąbki albo Tczew-Pszczółki. Przy głównych trasach. Telefon (069) 36-75-05. 030489

TERENY rekreacyjne, dacie, chaty wiejskie. Stargard, tel. (069) 232-89. 210050

SPRZEDAM 1 ha ziemi z zabudowaniami w Pinczynie. Wiadomość Zblewo, ul. Akacjowa 2, tel. (069) 84/229 w godz. 8.00-15.00. 211382

SPRZEDAM dwie działki budowlane wolno stojące obok siebie o ogólnej pow. 1300 m² przy ul. Gryfa Pomorskiego 2 w Stargardzie - pełne uzbrojenie terenu - sprzedaz tylko w całości. Stargard, tel. (069) 290-32 (po 15.00). 211397

SPRZEDAM własnościowe M-5 z wygodami. Kiszkenow Kaziemierz - 83-206 Kleszczewo Kościerskiem. Zblewo. 211436

WŁASNOŚCIOWE M-4 zamienię na kawalerkę. Tel. 31-42-25. 070351

ZAMIENIĘ mieszkanie 75 m² (kolejowe) na 2 mniejsze (kolejowe). Tel. grzezc. 31-59-42. 070377

ZAMIENIĘ mieszkanie M-4, 64,60 m² na dom w Stargardzie (dopłata). Wiadomość, Stargard, ul. Pomorska 11d/5. 211418

WIELE - działkę rekreacyjną sprzedam. Telefon (058) 87-35-52. P0335

SPRZEDAM działkę budowlaną 617 m². Rokitki, 2 projekty, mapka. Cena 3 500 zł. Tczew, tel. 31-36-37 godz. 12.00-15.00. 430079

ZAMIENIĘ mieszkanie lokatorskie M-3 (siódme piętro) na większe. Tczew, tel. 33-70-49. 430073

PILNIE kupię kawalerkę lub 2 pokoje - Malbork, Tczew, Alina Sanecka - Jastrzębie Zdrój, ul. Marusarzowy 1/8. P0332

LOKAL handlowy sprzedam. Starogard, tel. (069) 232-89. 210050

ZAMIENIĘ dwa mieszkania jedno i dwupokojowe na trzy lub czteropokojowe. Telefon (069) 31-22-92 (od 10.00 do 18.00). 041144

KUPIĘ mieszkanie 2-pokojowe w nowym budownictwie w Tczewie. Tel. (069) 31-17-73. 041146

MIESZKANIE 60 m² w nowym budownictwie w Pelplinie sprzedam. Telefon (058) 47-83-84 (8.00-10.00). 041148

MIESZKANIE 60m² w nowym budownictwie w Pelplinie zamienię na kawalerkę w Pelplinie lub w Tczewie z dopłatą. Tel. (069) 36-19-09 (godz. 18.00-20.00). 041148

SPRZEDAM kawalerkę 35 m², centrum Tczewa. Telefon 31-09-37. 041150

ZAMIENIĘ mieszkanie M-5, 72,8 m², własnościowe na dwa mniejsze. Tczew, ul. Rutkowskiego 16b/2. Wiadomość: Szpegawa 41. 041157

ZAMIENIĘ dwa mieszkania jedno i dwupokojowe na jedno czteropokojowe. Tel. 33-82-93. 041161

3 POKOJE w Stargardzie bądź podłokumna 2-pokoj w Gdańsku zamienię na mieszkanie. Tel. (069) 232-89. 040112

3 POKOJE własnościowe w Tczewie na 2-pokoje w Stargardzie zamienię pośrednictwem. Tel. (069) 232-89. 040112

SPRZEDAM mieszkanie (53 m²). Tel. 31-18-65. 041176

KUPIĘ M-4 lub M-5. Tczew, tel. 31-64-61. 041185

ODNAJMIĘ sklep 400 m². Tczew, tel. (069) 316-334. 041209

SPRZEDAM mieszkanie 52, 19 m². Tczew, al. Zwycięstwa 19, tel. 31-50-73. 041210

KUPIĘ mieszkanie w starym budownictwie 2-, 3-pokojowe. Tel. 31-70-13. 041218

KIOSK handlowy 20m² - z lokalizacją sprzedam. Telefon 31-10-07. 030454

POŚREDNICTWO obrotu nieruchomości, "DAW" zbiera oferty na kupno - sprzedaż nieruchomości. Tczew, telefon 33-80-01. 430080

LOKALE

SPRZEDAM M-3 w Tczewie, 1 p. Os. Suchostrzyki, ul. Warszawskiej 6d/10. 150828

ZAMIENIĘ kawalerkę własnościową na 2 lub 3 pokoje. Malbork, tel. 72-55-27. 150854

SPRZEDAM mieszkanie 63 m², wieś Kończewice 29. Mikula Mirosław. 150907

ZAMIENIĘ kawalerkę (komunalną) na większe (2-pokojowe). Stare Miasto 6/2/5 (może być stare budownictwo). 150890

ZAMIENIĘ mieszkanie 4 pokoje, 96 m², c.o. - kwaterekowe z dopłatą na 2-3-pokoje, nowe budownictwo, piętro - kwaterekowe Malbork, tel. (055) 72-63-23. 150897

TRZYPOKOJOWE 82m² (stare budownictwo, komunalne, piec) zamienię na mniejsze. Malbork, tel. (055) 72-18 w godz. 15.00-22.00. 150898

MŁODE małżeństwo poszukuje w Malborku mieszkania do wynajęcia. Malbork, telefon 72-16-60. 150938

SPRZEDAM własnościowe mieszkanie (kawalerka, 32m², 1 piętro) w Tczewie, Osiedle Śródmieście II. Tel. (055) 72-30-04. 150947

ODDAM w najem mieszkanie w Stargardzie. Stargard, tel. (069) 295-06. 211484

ODDAM w najem sklep w Stargardzie przy ul. Wybickiego. Stargard, ul. Wybickiego 13, (Zakład Fryzjerski). 211496

KUPIĘ mieszkanie w Kwidzynie. Tel. 51-884704. 180585

POSZUKUJĘ umebłowanej kawalerki lub dwupokojowego w Kwidzynie. Telefon do pracy: 30-85. 180579

WYDZIERZAWIĘ budynek o pow. ok. 100 m² na działalność handlową lub gospodarczą, z możliwością zamieszkania. Sadlinki, ul. Spółdzielcza 12 a, tel. 76-36. 180567

MIESZKANIE w domu szeregowym w Czachówku tudzież sprzedam. Kwidzyn, tel. 26-99. 180564

WYNAJMIĘ lokal biurowo-usługowo-handlowy o pow. 40 m², tel. 36-31 godz. 10.00-18.00; Kwidzyn, ul. Mała 9. 180539

MŁODY lekarz poszukuje kawalerki lub dwupokojowego (umeblowane, telefon). Oferty na sekretariat@wz.malborku, tel. 72-31-78. 150818

ZAMIENIĘ mieszkanie kawalerkowe dwupokojowe w starym budownictwie na większe. Tczew, ul. Baldowska 31/7. DK00075

SPRZEDAM M-4 z telefonem. Tczew, tel. 33-76-28. 070324

POSZUKUJĘ mieszkanie do wynajęcia. Tczew, tel. 31-50-06 (po godz. 19.00 prosić 1z). 070356

ODDAM w najem pomieszczenie 180 m² w Stargardzie Gd. - Droga Owidzka 1 - 1,5 zł/m² plus VAT. Stargard, tel. (069) 225-24. 210051

KUPIĘ mieszkanie w Tczewie (2-3-pokojowe). Telefon (069) 31-23-86. 041130

DO WYNAJĘCIA pomieszczenia 50 i 120 m² na produkcję, rozlewnię, hurtownię, magazyn. Grudziądz, tel. (051) 225-60. 04989

WYNAJMIĘ mieszkanie lokatorskie M-3 (siódme piętro) na większe. Tczew, tel. 33-70-49. 430073

WYNAJMIĘ mieszkanie 2-pokojowe w nowym budownictwie w Tczewie. Tel. (069) 31-17-73. 041146

MIESZKANIE 60 m² w nowym budownictwie w Pelplinie sprzedam. Telefon (058) 47-83-84 (8.00-10.00). 041148

MIESZKANIE 60m² w nowym budownictwie w Pelplinie zamienię na kawalerkę w Pelplinie lub w Tczewie z dopłatą. Tel. (069) 36-19-09 (godz. 18.00-20.00). 041148

SPRZEDAM kawalerkę 35 m², centrum Tczewa. Telefon 31-09-37. 041150

ZAMIENIĘ mieszkanie M-5, 72,8 m², własnościowe na dwa mniejsze. Tczew, ul. Rutkowskiego 16b/2. Wiadomość: Szpegawa 41. 041157

ZAMIENIĘ dwa mieszkania jedno i dwupokojowe na jedno czteropokojowe. Tel. 33-82-93. 041161

3 POKOJE w Stargardzie bądź podłokumna 2-pokoj w Gdańsku zamienię na mieszkanie. Tel. (069) 232-89. 040112

3 POKOJE własnościowe w Tczewie na 2-pokoje w Stargardzie zamienię pośrednictwem. Tel. (069) 232-89. 040112

SPRZEDAM mieszkanie (53 m²). Tel. 31-18-65. 041176

KUPIĘ M-4 lub M-5. Tczew, tel. 31-64-61. 041185

ODNAJMIĘ sklep 400 m². Tczew, tel. (069) 316-334. 041209

SPRZEDAM mieszkanie 52, 19 m². Tczew, al. Zwycięstwa 19, tel. 31-50-73. 041210

KUPIĘ mieszkanie w starym budownictwie 2-, 3-pokojowe. Tel. 31-70-13. 041218

KIOSK handlowy 20m² - z lokalizacją sprzedam. Telefon 31-10-07. 030454

POŚREDNICTWO obrotu nieruchomości, "DAW" zbiera oferty na kupno - sprzedaż nieruchomości. Tczew, telefon 33-80-01. 430080

WYNAJEM

POSZUKUJĘ do wynajęcia garaż w Tczewie, tel. 31-44-20. 030503

POSZUKUJĘ mieszkanie lub domu do wynajęcia od zaraz w Stargardzie. Stargard, tel. (069) 247-60 po 15.00. 211458

POSZUKUJĘ mieszkanie 1-2 pokojowego w Stargardzie. Stargard, tel. (069) 224-72. 211473

WYDZIERZAWIĘ inne propozycje - budynek piętrowy 700 m² wody, siła, szambo, możliwość ogrzewania na działalność handlowo - produkcyjną. Stargard, tel. (069) 255-39. 211463

WYNAJMIĘ pomieszczenie na sklep lub inną działalność. Kwidzyn, ul. Malborska 7. 180577

BUDYNEK po zlewni mleka w Białowie: 62 m² wody, siła, szambo. Marian Tomczyk - Baldow 13, 83-110 Tczew. 040959

POSZUKUJĘ mieszkanie do wynajęcia w Stargardzie Gd., 2-, 3-pokojowe. Tel. (023) 791-249. 041174

ODDAM w najem sklep w centrum Tczewa. Telefon (069) 31-31-63. 041196

POSZUKUJĘ mieszkanie 1- lub 2-pokojowe w Tczewie. Tel. 33-71-22 (godz. 17.00-18.00). 070335

POSZUKUJĘ mieszkanie 1- lub 2-pokojowe na terenie Tczewa. Tel. 31-17-36. 070359

WYNAJMIĘ jeden pokój. Tczew, tel. 31-02-10. 030430

DO WYNAJĘCIA lokal usługowy o pow. 70 m² w centrum Elbląga. Elbląg, telefon (065) 34-48-32. 120029

SZUKAM mieszkania w bloku dwa lub trzy pokoje w Tczewie. Tel. 31-36-49. 070378

WYNAJMIĘ pokój osobie samotnej. Stargard, ul. Ks. Kalinowskiego 29. 211423

ODSTĄPIĘ sklep z wykupem towaru (wielobranowy). Stargard, tel. (069) 22-101 po 19.00. 211509

ODDAM w najem boks w Centrum Handlowym „Kupiec” w Stargardzie. Stargard, ul. Kocborowska 2. 211544

POSZUKUJĘ domku letniskowego ma sezon w okolicach Starogardu - najlepiej w Siwiaczu. Tel. (069) 228-17. 211548

WYNAJMIĘ pokój z kuchnią w Stargardzie młodej kobiecie na okres ok. 1/2 roku. Stargard, tel. (069) 246-82. 211437

DO WYNAJĘCIA lokal w centrum Tczewa. Tczew, tel. 31-25-87. 070341

DO WYNAJĘCIA pomieszczenie o pow. 150 m² na handel lub usługi. Tczew, ul. Warskiego 13. 040106

ODDAM w najem lokal w Stargardzie Gd. Tczew, telefon 31-62-47. 041122

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z przeznaczeniem na działalność biurową oraz garaż. Tczew, tel. 31-02-22. 030472

ODDAM w najem lokale handlowe w centrum Tczewa, 1 piętro, 80 m², piwnica 60 m² na dogodnych warunkach. Tel. (069) 31-38-34. 030475

ODDAM w najem mieszkanie 2-pokojowe + telefon i garaż. Tczew, tel. (069) 31-02-36. 030487

WYNAJMIĘ garaż. Wejherowo, ul. Graniczna 7/23. 460028

WYNAJMIĘ pokój z kuchnią dla starszej pani na terenie Wejherowa. Tel. (069) 31-67-42. 460027

KUPNO

CEGLĘ rozbiórkową kupię. Malbork, tel. 72-71-42. 150925

KUPIĘ ramę do ETZ 251 i karoserię trabant combi. Starogard, tel. (069) 210-37. 211455

CZYŚCIWO bawelnowe. Tczew, tel. 31-77-69. 430071

KUPIĘ piec kaflowy przedwojenny. Wiadomość Kwidzyn, ul. Grudziądzka 44/1, tel. 49-59. 180570

ANTYKI - meble, porcelana, obrazy zegary itp. Stargard, tel. (069) 237-88. 211074

SILNIK 1600 lub 1300 VW ogólnie. Stargard, tel. (069) 22-101 po 19.00. 211509

PSZENICĘ, żyto - możliwość odbioru u producenta. Tel. (069) 87-87-67. 040953

BETONIARKE 150 litrów. Tel. 31-14-55. 041165

DWIE opony 12.4-28 mało używane. Orlowski Karol, Damańska, 83-209 Godziszewo. 041163

KUPIĘ rowerek do 8 lat BMX. Tel. (069) 132-13-78. 041199

KUPIĘ żyto, kiszkenow. Tel. (069) 82-43-39. 030481

KUPIĘ pierze. Tczew, telefon 33-89-17. 03492

PRACA

ZATRUDNIĘ mężczyznę do lat 30 z praktyką w handlu, z wykształceniem średnim, z regulowanym stosunkiem do służby wojskowej, tel. (0-69) 31-44-64. 070380

ZATRUDNIĘ energicznych solidnych, operatywnych mężczyzn ze Stargardu do pracy w sklepie audio-video, wykształcenie minimum średnie. Tel. (055) 72-55-63, 72-24-37 godz. 9.00 - 11.00. 17/VAT

ZATRUDNIĘ kierowcę z samochodem osobowym. Praca na terenie Tczewa (12.00-22.00). Tel. (069) 31-34-31. 030498

DRODZY CZYTELNICY!

Od 1.09.1994 r. proponujemy Państwu nową formę zamieszczania ogłoszeń drobnych. Każdy może nadać ogłoszenie z miejscowości, w której mieszka, bez potrzeby udawania się do naszych biur ogłoszeń. Wystarczy wyciąć z gazety i wypełnić kupon, liczbę słów - maks. 20 - należy pomnożyć przez cenę jednego słowa - 50 gr (5 000 zł) dla osób fizycznych, 47 gr (4 700 zł) + 22% VAT dla firm - i sumę wpłacić na nasze konto przekazem pocztowym. Dowód wpłaty i kupon prosimy przelać pod adresem naszej redakcji. Termin realizacji zlecenia w ciągu 7 dni od otrzymania kuponu.

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPON DZIENNIK POMORSKI

Imię i nazwisko:

Adres:

Dział:

Treść ogłoszenia (do 20 słów)

Cena 1 słowa: 50 gr (5 000 zł) brutto - dla osób fizycznych, 47 gr (4 700 zł) + 22% VAT dla firm. Kupon z dowodem wpłaty na konto: Bank Gdański O/Tczew nr 301875-70801-136-3 lub Bank Własności Pracowniczej S.A. w Tczewie nr 61025-114-2541 prosimy przelać pod adresem: WYDAWNICTWO POMORSKIE 83-110 Tczew, ul. Lipowa 5/6 skr. pocz. 15

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM dom jednorodzinny plus domek gospodarczy z działką o pow. 610 m² lub zamienię na mieszkanie M-3 z dopłatą. Wiadomość: Tczew, ul. Pionierów 9A. 030605

PILNIE sprzedam dom mieszkalny, zabudowania gospodarcze + 0.14 ar ziemi Dargacz, Koźłinka 45, gm Sztum. 180572

SPRZEDAM nowy dom oraz budynek gospodarczy do remontu. Brachlewo 48, k. Kwidzyna. 180574

SPRZEDAM działkę budowlaną 75 m² pod zabudowę piętrową na działalność handlowo-usługową. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Korczaka 11/34. 180560

KUPIĘ działkę budowlaną w Tczewie o powierzchni 1500 m². Kontakt: Tczew, tel. (069) 31-31-18 w godz. 8.00-16.00. DK00048

KUPIĘ dom w Elblągu wolno stojący do 80 000 zł z działką minimum 500 m². Plinie. Tel. (055) 77-27-14. 150726

ZAMIENIĘ dom własny na M-3 w własnościowe w bloku z dopłatą, 1 piętro lub parter (nie w wieszowcu). Malbork, tel. 72-14-17. 150849

SPRZEDAM lub zamienię na większe mieszkanie własnościowe M-3 + garaż. Stary Targ, tel. 77-12-22 do 14.00. 150851

KUPIĘ mieszkanie 2-pokojowe lub pół domu w starym budownictwie. Malbork, telefon 72-72-46 po godz. 15.00. 150852

DOM wolno stojący z "Vi-deoteką" lub bez w Malborku sprzedam. Telefon (055) 72-14-38. 150875

SPRZEDAM gospodarstwo wieś Gniozдово pow. 7 ha lub budynek. Wiadomość: Lichnowy, Lachowicza 27, tel. 71-27-87. 150904

KUPIĘ dom do wykończenia. Malbork, tel. 72-20-47. 150906

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, dwupokojowe, 45 m², ul. Mickiewicza 69/9. Malbork, tel. 72-61-95 po godz. 20.00. 150899

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, 48 m² na al. Wojska Polskiego, 3 pokoje. Malbork, tel. 72-13-89 po 18.00. 150902

MALBORK - dom w budowie z pomieszczeniem na działalność sprzedam. Warunki do uzgodnienia. Tel. 72-39-47 po 19.00. 150917

KUPIĘ dom wolno stojący w Malborku lub okolicy Malborka. Malbork, tel. (055) 72-36-41 w 624. 150913

SPRZEDAM mały garaż. Malbork, tel. 72-72-56 po godz. 17.00. 150909

SPRZEDAM dom w Malborku 250 m², działka 35000 m², w tym staw 20000 m², budynek magazynowe 500 m², każda działalność szczególnie turystyczna. Tel. (055) 72-33-48. 17/VAT

WŁASNOŚCIOWE M-3 (48 m²) c.o. ciepła woda, działka i zabudowania gospodarcze w Kończewicach, zamienię na równorzędne, może być stare budownictwo i piec, w Malborku lub Tczewie. Wiadomość: Malbork, ul. Reja 13, od poniedziałku do piątku po godz. 17.00. 150942

SPRZEDAM dom, garaż, bud. gosp., sad, warzywnik, 0,20 ha. 82-560 Kisielice, ul. Nowomiejska 8. 180556

SPRZEDAM dom piętrowy. Nebrowo W. k. Kwidzyna, tel. 15-87. 180552

SPRZEDAM gospodarstwo 17-hektarowe na trasie Tczew-Skarszewy. Białak 83-209 Godziszewo. 030429

SPRZEDAM działkę budowlaną 389 m² - Górkę (z całą dokumentacją i zezwoleniem na budowę). Tczew, tel. grzezc. 31-59-86. 030474

SPRZEDAM dom w surowym stanie. Tczew-Górkę, tel. 31-60-77. 030484

SPRZEDAM działkę o pow. 1150 m² z budynkiem mieszkalnym - miejs. Marki - 10 km od Warszawy. Stargard, tel. (069) 246-82. 211437

SPRZEDAM działkę budowlaną 3 300 m² z rozpoczętą budową, piwnice. Rywałd 19 gm. Stargard. 211516

DOM piętrowy w Stargardzie zamienię na mieszkanie z garażem lub sprzedam. Stargard, tel. (069) 233-59 (18.00-20.00), os. Łapiszewo 211522

SPRZEDAM dom piętrowy może być mieszkanie. Stargard, ul. Kleeberga 74, os. Łapiszewo. 211542

SPRZEDAM dom w Tczewie - ul. Nadbrzeźna. Telefon (069) 31-12-12. 030444

SPRZEDAM pół domu (71 m²) z działką (825 m²) w Lisewie. Tel. (055) 71-21-52. 041093

DOM do 40 000 zł w Tczewie lub okolicy kupię. Tel. 31-72-12. 041149

SPRZEDAM dom, stan surowy, zamknięty w Turku k. Tczewa. Małtewo 3, tel. 367-728 do 15.00. 041164

JEZIORKO z ziemią - sprzedam. Tel. (069) 232-89. 040112

CONTRAKTUS domy, mieszkanie, działki. Stargard Gd., ul. Gimnazjalna 11/3, tel. 232-89. 040112

SPRZEDAM dom, tel. 31-52-26. 041172

KUPIĘ działkę budowlaną lub rozpoczętą budowę w Tczewie. Tel. 33-89-88. 041190

ZDECYDOWANIE sprzedam dom na Absiny lub zamienię na mieszkanie M-3. Tczew, tel. 31-28-72. 070311

SPRZEDAM lub zamienię na samochód działkę ziemleńniczą uzbrojoną 804 m². Tel. 31-74-03. 070355

DZIAŁKĘ budowlaną, uzbrojoną, o pow. 500 m² w Tczewie na Górkach sprzedam. Tel. (069) 31-62-55 po godz. 18.00. 070358

KUPIĘ działkę na Górkach. Tel. 31-17-36. 070359

ZAMIENIĘ M-5 własnościowe na M-3. Tel. 31-53-83. 070371

SPRZEDAM dom jednorodzinny plus domek gospodarczy z działką o pow. 610 m² lub zamienię na mieszkanie M-3 z dopłatą. Wiadomość: Tczew, ul. Pionierów 9A. 030605

PILNIE sprzedam dom mieszkalny, zabudowania gospodarcze + 0.14 ar ziemi Dargacz, Koźłinka 45, gm Sztum. 180572

SPRZEDAM nowy dom oraz budynek gospodarczy do remontu. Brachlewo 48, k. Kwidzyna. 180574

SPRZEDAM działkę budowlaną 75 m² pod zabudowę piętrową na działalność handlowo-usługową. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Korczaka 11/34. 180560

KUPIĘ działkę budowlaną w Tczewie o powierzchni 1500 m². Kontakt: Tczew, tel. (069) 31-31-18 w godz. 8.00-16.00. DK00048

KUPIĘ dom w Elblągu wolno stojący do 80 000 zł z działką minimum 500 m². Plinie. Tel. (055) 77-27-14. 150726

ZAMIENIĘ dom własny na M-3 w własnościowe w bloku z dopłatą, 1 piętro lub parter (nie w wieszowcu). Malbork, tel. 72-14-17. 150849

SPRZEDAM lub zamienię na większe mieszkanie własnościowe M-3 + garaż. Stary Targ, tel. 77-12-22 do 14.00. 150851

KUPIĘ mieszkanie 2-pokojowe lub pół domu w starym budownictwie. Malbork, telefon 72-72-46 po godz. 15.00. 150852

DOM wolno stojący z "Vi-deoteką" lub bez w Malborku sprzedam. Telefon (055) 72-14-38. 150875

SPRZEDAM gospodarstwo wieś Gniozдово pow. 7 ha lub budynek. Wiadomość: Lichnowy, Lachowicza 27, tel. 71-27-87. 150904

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

ZATRUDNIĘ sprzedawcę w sklepie spożywczym. Malbork, tel. (055) 72-56-47. 150934

PANIE do pracy w ogrodnictwie - sianie i ścinanie roślin. Lubichowo za Nadleśnictwem gm. Lubichowo. 1510053

TYNKARZY do tynkowania domu. Starogard, telefon (069) 220-31. 211475

PANIE do farbowania. Lubichowo za Nadleśnictwem gm. Lubichowo. 1510053

JEŻELI chcesz dorobić do pensji lub dynamicznie pokierować własnym biznesem - zostań dystrybutorem zachodnich kosmetyków. Praca w dowolnym wymiarze. Skarszewy, tel. (069) 88/25-45 (10.00-20.00) - prosić Marię lub Andrzeja. 211295

HOTEL-restauracja "Biały Dwór" w Podzamczu zatrudni kelnerów, kelnerki ze stażem lub do przyczucia. Tel. (055) 79-77-10 w godz. 13.00-18.00. 180576

POSZUKUJĘ akwizytora do sprzedaży jaj spożywczych. Praca stała. Jeśli masz samochód i pomieszczenie zgłoś się na nos. Tawar do wieży. Tomasz Putz - Marianowo, 63-000 Środa Wlkp., tel. 0667/51669 - 516-92. 180575

ZATRUDNIĘ kierowcę kat. C, E. Starogard, ul. Lubichowska 131, tel. (069) 253-84 po 18.00

ZATRUDNIĘ murarza i uciozn. Starogard, tel. (069) 297-29. 211519

MAM 28 lat, wykształcenie średnie (technik elektromechanik), posiadam bogate doświadczenie handlowe, dysponuję własnym samochodem, oczekuję ofert pracy Starogard, tel. grzeźc. (069) 224-19 po 15.30. 211521

ZATRUDNIĘ lakiernika samochodowego. Starogard, tel. (069) 239-97. 211531

ABSOLWENTY SZKOŁY ELEKTRYCZNYCH (ZSZ, Technikum) - zatrudni: M. Nirmberg, Zakład Elektryczny - Tczew-Górk, ul. Norwida 25. 020043

ZATRUDNIĘ rencistki do pracy w barze. Tczew, tel. 33-71-28. 070329

SPÓŁKA "Stabud" - zatrudni: spawaczy PRS, BZ 3 i 4, mistrza ds. montersko-spalniczych - 8 zł. Tczew, tel. (069) 31-22-01 wew. 280 (od 7.00 do 15.00); Gdańsk, tel. (058) 33-12-40 (po 17.00). 070021

ZATRUDNIĘ fryzjerkę. Starogard, ul. Chojnicka 40, tel. (069) 224-70. 211351

Kobietę 40-55 lat bez zobowiązań lub mężczyznę bez natężenia do prowadzenia domu na wsi w okolicach Bydgoszy z zamieszaniem. Starogard, tel. (069) 234-01 w. 1164 (od 7.00-15.00). 211433

MASARZKA w Dąbrówce C. Tczewa zatrudni masarżkę (mężczyzn). Tel. 369-684. 041129

ZATRUDNIĘ emeryta lub rencistę na stroża. Telefon (069) 31-14-55. 041165

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy: układanie płytek, podióg szwedzkiach, sutfidów podwieszanych, malowanie, tapetowanie. Bartosz Podliński, ul. Korczaka 12 A/14. 180596

EKSPEDIENTKI do 25 lat, spożywczo-warzywny w miejscowości wczasowo-morskiej, zakwaterowanie. Telefon (069) 36-13-19. 041204

ŚWIETNY zarobek przy wyrobie kopert ozdobno-dekoracyjnych. Gwarancja odkupienia produktu. Znaki polecane zwrotne "Infhandel", Rzeszów II, ul. Asnyka 9, box 446. 070359

POSZUKUJĘ opiekunki do 1,5 rocznego dziecka. Telefon 31-17-36. 070359

GRECIA - znajemy Cię, tamtejsze realia, ułatwimy kontakty, oczekujemy propozycji. J. Dzwonkowski, Stankowo 82-550 Prabuty. 00334

PPH "Browpol" Tczew, ul. Sadowa zatrudni konwojentów. Kontakt osobisty w godz. 8.00-15.00. 0K00091

PANA do mycia okien na wysokości. prac porządkowych, znających się na ogrodnictwie. Praca dodatkowa. Tczew, tel. 33-80-01. 430080

AUDI 80 - 1,8 S - 1991 r., 36 tys. km, czarna perła, zarejestrowany - kwiecień 96 r., stan idealny, pełna dokumentacja, bezwypadkowy - sprzedam lub zamienię na mercedesa 124 D. Telefon (069) 31-03-93. 030478

SPRZEDAM audi 80 - 1981, stan db. cena 5800 Malbork, tel. 72-73-98. 150939

SPRZEDAM audi 80, 1,8 S 1991 r. BW-AF-AL-CZ-EW-KT-M-R-SP-SZ - wspomaganie, zamiana na tańszy. Garaż na motocykl sprzedam. Tel. (055) 72-73-36. 150932

SPRZEDAŻ samochodu marki audi 80, rok prod. 83, 1,6 diesel. Malbork, tel. od 7.00 do 15.00 72-26-85, po 15.00 Klonowa 12. 150918

SPRZEDAM audi 80, 80 r., na białych tablicach. Tczew, tel. 31-78-90. 030500

BARAKOZÓW sprzedam. Tel. 090/52-05-53. 070363

BIZON Z056 1982 r., kabina, szarpacz, 25 000 zł. C-85, 1975 r. bdb, 15 000 zł. Marchaj Tadeusz, Stogi 82-200 Malbork. 041068

SPRZEDAM ciągnik ogrodniczy 18 km. Tryka Ryszard, Mała Słońca 83-120 Subkowy. 030470

SPRZEDAM ciągnik ogrodniczy po remoncie wraz z plugiem i glebogryzarką. Borowicki, Mała Słońca 28, 83-120 Subkowy. 030471

SPRZEDAM ciągnik ursus 6-cylindrowy (turbo 4-cylindrowy z przednim napędem. Greca Andrzej Koteż, k/Przylësia, 83-200 Starogard G. 211454

VECTOR - AUTOHANDEL Gdynia, ul. Morska 491 (obok salonu FSO) tel./fax 23-60-98 wew. 44 tel. kom. 090 50-61-25 - osobowe, dostawcze, ciężarowe i motocykle **SUPERPRYTY!** bez pierwszej wpłaty i bez poręczyciela - skup samochodów **Zamienimy** przyjęcie samochodów w rozliczenie **Zapraszamy codziennie od 10.00 do 18.00**

SPRZEDAM ciągnik MTZ-82 1984r., 1230 mth od Nowego Gajewski - wty bukowiec, gm. Skórcz. 211493

SPRZEDAM traktor z silnikiem ES-8, 1 100 zł. Opel Rekord 2,3 D 81r., 4 100zł. Tel. (069) 31-14-05. 070357

SPRZEDAM ciągniki Lanz Bulldog lub zamienię na samochód osobowy lub inne propozycje. Tel. (069) 36-76-79. 070373

SPRZEDAM ciągnik C-335, rok prod. 1980. Telefon (069) 36-76-79, 36-77-23. 070373

SPRZEDAM ciągnik C-4011, stan dobry. Rywałd 19 gm. Starogard. 211516

SPRZEDAM cincento 900, 1993, Skarszewy, tel. (069) (88) 2446. 211514

CINQUECENTO 700, rok 1993, sprzedam. Starogard, tel. (069) 249-17. 211504

SPRZEDAM cincento 700, rok 1994/95, bardzo dobrze utrzymany, przebieg 10 tys. Wiadomość Ornela, ul. Przemysłowa 6/39 po godz. 16.00

CITROEN GSA 1984 r. i datsum cherry 1981 r. - sprzedam. Kwidzyn, ul. Tczewska 10. 180571

SPRZEDAM citroena ZX 1,4i, kolor czerwony, 1991r. Starogard, tel. (069) 295-06. 211484

SPRZEDAM citroena BX 1,4, 1986 r., przebieg 123 tys. km. 041199

WA-MOT-Autohandel Tczew, ul. Gdańska 32 tel./fax 31-50-62 do 18, 31-32-86 - przyjmujemy samochody do sprzedaży - sprawdzanie aut - zgodne raty na wszystkie samochody - kupno-sprzedaz samochodów - blacharstwo i lakiernictwo **Zapraszamy codziennie 11-17, sob. 10-14**

cena 9,5 tys. zł. Tel. (069) 31-39-51. 041203

SPRZEDAM charade 1,0 Diesel - 85 r. opel ascona - 1,6 diesel - 83 r. Sztum, ul. Paderewskiego 4/b, tel. 77-33-15. 150921

SPRZEDAM fiata 126 bis, 1981, 52 tys. km. stan bardzo dobry, garażowany, dodatkowe wyposażenie, 6200. Tel. (055) 72-60-09. 150886

SPRZEDAM fiata 126p, 1989r. stan bardzo dobry, cena 50 mln. Nowy Staw, ul. Myńska 5. 150930

TŁUMIKI bosai ELEMENTY UKŁADU WYDECHOWEGO **AMORTYZATORY MONROE** KOMPUTEROWY TEST SPRAWNOŚCI **SPRZEDAŻ-MONTAŻ** **AUTO-ELMAR** GDANSK JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 223 (TEREN ELIORU) Tel. 39-02-20 do 28 wew. 218

FIAT 126p sprzedam, 1400 zł. Tel. (055) 72-71-42. 150925

FIAT 126p, 1989r. w dobrym stanie. Tel. (055) 72-45-83. 150940

SPRZEDAM fiata 126p, rok 83, stan dobry Nowy Staw, tel. 715-143 wew. 208. 150944

SPRZEDAM fiata 126p, rok 84/85 stan dobry, (dużo dodatków), cena 24,8. Malbork, Grudziądzka 32. 150943

SPRZEDAM fiata 126p, bis rok 1990 IX, stan db. Telefon (055) 72-50-41. 150949

KUPIĘ fiata 126p lub 125p (również do remontu). Tel. (069) 36-92-32. 070326

PILNIE sprzedam fiata uno 12/91, stan b. dobry. Tel. (069) 33-77-90. 030439

SPRZEDAM fiata fiorino, rok prod. 1993 XI, 1700 cm, diesel 34 tys. km, 6-osobowy, oszkłony. Tel. komórkowy 090/50-38-25 lub (069) 35-24-69. 070331

SPRZEDAM fiata 126FL, 1991 r. Gniew, tel. 35-27-02. 030468

FIAT 126p r. prod. 1982 - sprzedam. Kwidzyn, tel. 38-13. 180584

FIAT uno 45, poj. 999, pięciodrzwiowy, rok 92/93 - kupię. Sztum (055) 77 20 71, wew. 287. 180583

FIAT 126p, 1984 r. - sprzedam. Kwidzyn 39-71. 180580

FIAT 126p, rok prod. 1988 - sprzedam. Gardeja ul. Spółdzielcza 12. 180562

FIAT 126p, r. 1985, czerwony - sprzedam. Kwidzyn, ul. Czerwonego Kapturka 40. 180563

SPRZEDAM fiata 126p, 1980 r., siedzenia lotnicze, uchylny tył, nie szyby oraz dacia, 1984 r. Starogard, tel. (069) 227-54. 211428

FIAT 126p - 82 r., pierwsza rejestracja 83 r. Telefon (069) 36-92-32. 070360

SPRZEDAM „malucha” F30, 1986. Tel. (069) 33-73-38. 070365

SPRZEDAM fiata 126p, 85 r., tanio. Tel. (069) 31-09-44. 070372

SPRZEDAM fiata 126p, 1990 r. Lubichowo, tel. (069) 85-247. 211550

SPRZEDAM fiata 126p, rok prod. 1993. Tczew, tel. (069) 33-88-47 po 16.00. 030486

SPRZEDAM fiata 126p, 1984 r., cena 2 900 zł. Tel. (055) 71-21-51 po 16.00. 041145

SPRZEDAM fiata 126p, XII 1985 r. Tczew, tel. 31-79-00 po godz. 16.00. 041166

SPRZEDAM 126p, rok 1988. Tczew, ul. Jedności Narodu 21/bb/11 po 16.00. 041191

SPRZEDAM fiata 126p, rocznik 1979, 1987 blacharka, wymiana silnika, alternator. Telefon (069) 31-60-97. 041221

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1982, cena 1 500. Bak Krzysztof, Lisewo, ul. Braterska 4a/8, tel. (055) 71-21-37. 041219

PILNIE sprzedam fiata 126p, 1984 r., stan dobry, cena 2 500. Tczew, telefon (069) 31-03-24. 041215

SPRZEDAM fiata 126p, 1985 r. Piesienice 6 gm. Zblew. 211546

SPRZEDAM fiata 126p elegant, 1984 r. Starogard, tel. (069) 254-26 po 15.00. 211539

SPRZEDAM fiata 126p, 1988 r., cena około 4250 zł. Starogard, ul. Kosciuszki 61/5. 211540

FIAT 126p, 1988 r., biały, 72 tys. km. stan dobry, cena 4 400 zł. sprzedam. Zblew, ul. Myńska 3, tel. (069) 84/4 468. 211538

FIAT 126eI SX, 1995, sprzedam. Tczew, tel. 31-35-13 w godzinach wieczornych. 430081

SPRZEDAM fiata 126p, 1990 r. XII. Starogard, ul. Szornaka 23a. 211529

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1985. Starogard, tel. (069) 298-09. 211527

SPRZEDAM fiata 126p, 1981 r., przyczepkę samochodową 180 cm/140cm. Bobowo, ul. Gdańska, tel. (069) 217-11. 211525

FIAT 126p, 1989 r., sprzedam. Starogard, tel. (069) 294-61. 211524

SPRZEDAM fiata 126p, rok prod. 1989. Pelplin, ul. M. Reja 15, tel. (069) 36-15-46. 211521

SPRZEDAM 126p, 1992 r. IV pakiet kolorczerny Pelplin, tel. (069) 36-18-61. 211518

SPRZEDAM fiata 126p, 1982 r., 1992 r. Tadeusz Szmidt Lubichowo, ul. Mickiewicza 11. 211515

SPRZEDAM fiata 126p, 1991 r. Skarszewy, tel. (069) (88) 24-46. 211513

TŁUMIKI KATALIZATORY GDYNIA - CHYLONIA ul. Żwirowa 28 tel. 23-63-36 GDAŃSK-WRZEŚCZ ul. Kolberga 3 tel./fax 41-63-27 tel. 44-22-44

SPRZEDAM fiata 126p, 1983 r., nadwozie 1990. Pelplin, ul. Sportowa 1. 211511

SPRZEDAM fiata 126p, 1996 r., nowy. Starogard, telefon (069) 294-53. 211503

FIAT 126p, 1993 r. - sprzedam. Starogard, tel. (069) 298-64. 211502

SPRZEDAM fiata 125p, 1985 r. Frost Jacek Bielawki. 041184

FSO 1500 (biały). Tczew, tel. 31-54-32. 070362

SPRZEDAM FSO 1,5 combi, 86 r., 5 skrzynia, silnik poloneza. Tczew, ul. Rokicka 20/c/10. 041154

FIAT 125p, 1500, 1974, stan dobry, silnik po remoncie. Karkocha, Subkowy, po 15.00. 030483

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1978. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Gdańska 5, telefon (055) 79-26-81, Prabuty. 180591

SPRZEDAM fiata 126p, rok produkcji 1980. Kwidzyn, ul. Przyrzeczna 10a, telefon 79-36-20. 180587

SPRZEDAM fiata 126 SLEX, 1995 r., 20 tys. km, 9,6 tys. zł. Tczew, tel. 31-58-43. 070361

SPRZEDAM fiata 126p, 1987r. Maciąg Stanisław, Pączewo 120 gm. Skórcz. 211468

FSO - pick-up zabudowany w 80/85 sprzedam. Grabowski, Stare Pole, tel. 71-31-33. 180585

SPRZEDAM fiat 125p, 1987r. kolor biały, skrzynia piętką. Starogard, Os. Kopernika 6/27. 211490

SPRZEDAM fiata 125p, rok 85. Tczew, tel. 132-21-63. 070368

FIAT uno 1994/95 1,4 wtrysk paliwa, 5-drzwiowy, zakupiony w Polmożycie - sprzedam, jeden właściciel Starogard, tel. (069) 296-28. 211501

SPRZEDAM escorta 1,6D, 1988 r., stan bardzo dobry. Telefon 310-673. 041206

ESCORT 1.6, 1985-89 ml. Tel. 090/52-20-53. 070363

SPRZEDAM ford sierra, poj. 1600, benzyna, 1986 r., centralny zamek, alarm na pilota, oznakowany, cena 12 300 zł. Starogard, ul. Chojnicka 69/3. 211535

SPRZEDAM ford sierra 1,6, benzyna, 1985 r., srebrny metalik (5 drzwiowy). Zblew, tel. (069) 84/862. 211528

FORD fiesta 1,1, 1978, przyczepka campingowa. Niewiadomy 126p - sprzedam. Tel. (055) 79-35-95. 180578

SPRZEDAM escort 1990r., cena 16 800 zł. Starogard, tel. (069) 257-32. 211476

SPRZEDAM ford escort 1,6D, 1985r. 5-drzwiowy 11500 do uzgodnienia. Telefon (055) 71-36-99. 150933

FORD escort 1100, 1982r., zadbane, cena 7 300 zł. Sprzedam. Starogard, tel. (069) 215-13 po 16.00. 211472

SPRZEDAM ford escorta 1,6i ESI Ckx, rok 1990, przebieg 80 tys. Starogard Gd., tel. (069) 259-77 od 10.00 do 18.00. 030490

SPRZEDAM ford escort, 91. Brachlewo, telefon (055) 75-12-83. 180595

FORD escort 1,6 GL, 83 r., alufel, nowe opony, szperdach, białe tablice - sprzedam. Kwidzyn, tel. 22-54. 180590

SPRZEDAM ford fiesta 1,1CL, rok prod. 1991 (składak). Kwidzyn, ul. Sokola 14/50. 180598

SPRZEDAM ford fiesta 1,3i, 1992 r., 49 tys. km. Starogard, tel. (069) 239-93 po 15.00. 211427

SPRZEDAM ford scorpia, 1991 r., bogate wyposażenie Starogard, tel. (069) 257-30. 211517

FORD scorpia 2,5 diesel, 1987/88 r. Tel. (069) 36-19-17. 041177

JELCZ turbo, ciągnik, stan bdb., rok 1978, sprzedam. Tczew, tel. 31-08-32. 030488

KUPIĘ koparko-ladowarkę. Ostrowo, telefon (058) 73-20-58. 070364

SPRZEDAM koparko-spycharkę „Białorus” budowlana, 1989 r. Tel. 31-79-44 po godz. 20.00. 041200

KUPIMY samochody uszkodzone i po wypadku. Tel. 090/52-20-53

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAM opia kadetta 1.6i, 1988 r., cena 14 200 zł. Starogard, tel. (069) 217-36.

SPRZEDAM opia corse 1989r., 1.5 diesel, sprowadzony w całości Maly Bukowicz 3, gm. Zblew. 211471

SPRZEDAM oplasenator B3.0i, automatik, pełne wyposażenie, 230 000 km. Tczew, tel. 31-65-47. 430063

SPRZEDAM peugeot 305 GR, poj. 1.5, 1985 r. Tel. 31-78-02 po godz. 18.00. 041193

SPRZEDAM poloneza caro 1.4 GLI, silnik rovera, metalik, aluminiowe felgi, radiodzwonki, listopad 1994 r., przebieg 19 tys. km, cena 19 tys. Piotr Świński, Lignowy 83-121 Rudno. 041076

SPRZEDAM poloneza X 94, Malbork, tel. (055) 72-40-41. 150937

SPRZEDAM poloneza 1500, stan dobry, 80/81, cena do uzgodnienia. Wiadomość: Malbork, ul. C.K. Norwida 23/5 po 15.00. 150900

POLMOZBYT Malbork-Kaldowo, tel. 72-27-39 sprzedaje, zamieni na dostawczy najchętniej do remontu polonez caro 1.6, 1992 r., VW bus ogórek na gaz oraz piec do topienia aluminium 10-20 kW z szafsterownicą. Faktury VAT. 17V

SPRZEDAM poloneza 1.5 FLE, rok prod. 1988. Wiadomość Pierzchała (Elektronika), tel. (055) 43-24-30. 25150596

SPRZEDAM poloneza 1.5 SLE, 1991 r., nadwozie 92 r., bordowy, alarm, hak holowniczy, radio, stan bardzo dobry. Malbork, tel. (055) 72-40-94. 041182

SPRZEDAM poloneza 83 r., 2 500 zł. Tel. 31-67-22. 070376

POLONEZ 1500, 1989r. cena 7200 zł - sprzedam. Starogard ul. Iwaskiewicza 7/9. 211482

SPRZEDAM poloneza 1989r./XII, kolor biały. Starogard, os. Kopernika 6/27. 211490

POLONEZ caro 1481 cm³, 1993r., kolorobro - sprzedam. Starogard, tel. (069) 249-32, ul. Kryżana 24. 211487

SPRZEDAM poloneza caro 1.6 XI 93 r. Tel. (069) 31-69-36 po 16.00. 070375

POLONEZ caro, 1994 r., 1.6 GLE, jasny metalik plinie sprzedam. Tel. (069) 31-68-05. 041201

POLONEZ 1.5, 82/83, autoalarm, stan dobry, 3200 zł. Tczew, ul. Iwaskiewicza 1 (od tyłu). 041211

SPRZEDAM polonez 1500, 1989 r. Starogard Gd., ul. Gimnazjalna 18/8, tel. (069) 253-89. 211536

SPRZEDAM poloneza 1.5, 1981 r. oraz naczepę skrzyniową dwuosiową, 24 tony, cena 4300 zł. Skarszewy, tel. (069) (88) 22-73. 211532

POLONEZ caro 1.9D, rok 1992 - sprzedam. Telefon (055) 79-31-42. 18594

SPRZEDAM poloneza, rok 1980, nadwozie 1986. Tel. (055) 75-18-24. 180593

SPRZEDAM poloneza caro, rocznik 1992. Tel. (069) 36-75-20. 070379

POLONEZ 1981 r. sprzedam. Starogard, tel. (069) 223-92. 211512

SPRZEDAM przyczepę campingową, Tczew, tel. 31-40-81 wew. 171. 070396

SPRZEDAM renault 9, 1988 r. za 12 000 zł. Telefon (069) 31-08-21. 041158

SPRZEDAM renault 14 - 1979, poj. 1400 lub zamienie na fiat 126p. Telefon (069) 31-17-57. 04117879

RENAULT 25, 1987, bogate wyposażenie sprzedam, cena 12 500 zł. Starogard, tel. (069) 224-19. 211521

SPRZEDAM renault 19, 1.4 ltr, 1993 r. Starogard, tel. kom. 090/503778 lub (069) 284-88 po 17.00. 211508

SEAT Ibiza 85 r. poj. 1500. Tel. (069) 299-53 po 16.00. 070383

SPRZEDAM skodę 105S, 77 r. Elbląg, tel. 34-55-00 po 17.00. 120032

SPRZEDAM skodę 120L, 89rok. Tel. do 15 00 71-56-81, po 15 00 47-31-82 Nowy Dwór. 150931

SKODĘ 105L, 1988 r., sprzedam. Starogard, tel. (069) 294-61. 211524

SPRZEDAM skodę 105S, 1979 r., pierwsza rejestracja 1984. Bobowo, ul. Gdańska, tel. (069) 217-11. 211525

SPRZEDAM skodę faworit, 1992 r., jeden właściciel, stan bardzo dobry. Lubichowo, tel. (069) (85) 389. 211506

SPRZEDAM stara 200L, Ursus C-385, Malbork, telefon (055) 72-33-63. 150935

SPRZEDAM stara 200 wyrotka. Tel. 31-40-43 po 20.00. 041095

SPRZEDAM star koparka, głębokość wykopu 4m, sprawy technicznie. Sumin 28, Starogard, tel. (069) 210-84. 211499

SPRZEDAM star-200 wyrotka, skrzyniowy, 1995r. składak. Starogard, tel. (069) 210-91. 211499

TARPAN 1983 r., nadwozie 1985 r., sprzedam, nowe opony. Tel. (069) 36-93-48. 041142

SPRZEDAM trabanta 601, stan idealny 1987 r. Pelplin, ul. Limanowskiego 7/13, po 15.00. 041183

TRABANT combi 1983 r. sprzedam. Kochanki 1, k. Starogardu. 211505

SPRZEDAM VW garbus, 1967 r., 3 500 zł lub zamienie na „malucha” 87r. lub skodę 105. Male Walichnowy 15, tel. (069) 31-72-01. 041216

SPRZEDAM VW passat combi, poj. 1600 TD, 1989r. Starogard, tel. (069) 280-37. 211464

SPRZEDAM VW Jetta 1989, Brzusze 37, 83-120 Subkowy. 430075

GOLF 1600 GTI, 1980r., alufelgi, szyberdach, telefon (069) 31-00-16. 041075

SPRZEDAM VW golf II 1990r., ciemny metalik - 18 500 zł. Starogard, tel. (069) 252-78. 211489

POSIADAM samochód dostawczy osobowy Volkswagen. Oczekuję propozycji. Tel. (055) 71-13-30. 150894

GOLF III 1.9D, 1992, 23 tys. zł. Hyundai Excel 1.5GLS 1991, 16 tys. Sztum, tel. 77-22-82. 150927

SPRZEDAM vw golf II, poj. 1600, turbodiesel, rok prod. 1990. Starogard, tel. w dni robocze (10.00-18.00) (069) 223-72, w pozostałe dni 254-65. 211375

VW golf 1.6 TD - 88 r. Tel. (069) 31-12-13. 041134

SPRZEDAM VW golf 1.6 diesel, rok 1986. Tczew, tel. 31-12-11 lub 31-07-06. 070374

SPRZEDAM VW golf 1.1, 79r. Brachlewo, telefon (055) 75-17-81. 180595

SPRZEDAM VW golf 1.1, 1.5 diesel, Pinczyn, ul. Mostowa 17, gm. Zblew. 211541

VW golf 1.5 diesel, 1980 r. sprzedam. Starogard, tel. (069) 298-42. 211534

SPRZEDAM VW passat combi, 1.8 GL, pełne wyposażenie ABS, 1990 rok. Starogard, tel. (069) 228-17. 211548

GOLF II srebrny metalik 1987 r., poj. 1300, cena 13 600 zł. tel. (055) 75-14-50 w godz. 19.00-21.00 (grzeźniczościowy). 180561

SPRZEDAM VW passat combi 1.6 GL, 82 r., białe tablice rejestracyjne, cena 1 600 DM. Tel. (069) 295-21. 070325

SPRZEDAM VW passat combi 1.6 TD, 1985 r., składak, 13 000 zł. Tel. 33-73-96 po 16.00. 041222

SPRZEDAM VW Jetta, 1987 r., poj. 1300 cm³, cena 4 300 DM. Tczew, tel. 33-80-30 do 19.00. 041189

SPRZEDAM VW transporter 8 r. Tczew, tel. 31-78-40. 030494

SPRZEDAM zastawę 1100p stan dobry. Starogard, tel. (069) 242-35. 211486

ZUK blaszak, sprawy, 1 100 zł, polonez 79, 1 650 zł. Tczew (069) 33-79-14 po 18.00. 070366

IZOTERMA zuk 91 r. sprzedam, stan bardzo dobry. Tel. (055) 72-50-22. 150948

SPRZEDAM zuka A03 skrzyniowy, cena 1200 zł. Żurawski Zbigniew, Lesna Jania, tel. (069) (82) 15-96. 211500

SPRZEDAM samochód zuk A11B, standobry. Wiadomość: Kwidzyn, tel. 62-37 po 15.00. 180596

SPRZEDAM motocykl marki hart, rok 1989, stan bardzo dobry, cena 700 zł. Butowo 42, 82-560 Kisielice. 180569

MOTORYZACYJNE usługi

AUTOALARMY i mobilizery. Starogard, ul. Skłodowskiej 18, tel. (069) 220-01. 211481

NAPRAWY blacharskie kabin samochodów ciężarowych, osobowych, lakiernictwo, mechanika, piaskowanie nacze, napr. felg itp. Opony używane zgodnie do ciężarówek, naczep, „Dagpol” Skarszewy, ul. Górna 5, tel. (069) 88-22-92, 24-41, 22-56. 020038

AUTORYZOWANY zakład montażu autoalarmów M&K Dallas s.c. oferując montaż: autoalarmów, immobilizerów, blokad skrzyni biegów, centralnych zamków, radioodbiorników, znakovanie pojazdów - przy montażu alarmu gratis. Do końca maja - promocja. Malbork, ul. Sienkiewicza 44a, tel. (055) 72-28-17. 070348

CZĘŚCI samochodowe - używane (silniki i ich oprzyrządowanie; skrzynie biegów, zawieszenia, elementy karoserii; szyby, oświetlenie itd.). Mazda 323, 626, Mitsubishi colt, renault, talbot, peugot 104, fiat 131, regata, panda; VW, ford, opel, BMW, Tczew, ul. Spółdzielcza 6 (os. Staszica), tel. 31-25-87. 070341

PRZEGLĄDY rejestracyjne samochodów (cena usługi 23 zł 50 gr); naprawy regulacje - „FOTA” Gdynia, ul. Strzyńska 24, telefon 29-77-55; 222-449.

AUTO-GLAS - szyby samochodowe: osobowe, dostawcze, ciężarowe; dachy uchylnie - sprzedaż, montaż. Tczew, ul. Głowiackiego 2a (STW), tel. (069) 31-06-05 wew. 38. 17VAT

SPAWANIE zderzaków, lamp, chłodnic itp. - szybka obsługa. Starogard, ul. Zachodnia 4 od 16.00 do 20.00. 210878

AUTOSZYBY do samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych. Starogard, tel. (069) 255-37. 210511

AUTOALARMY, centralzamki, montaż, serwis, montaż radiodzwonki. Kwidzyn, ul. Staszica 52. 180545

AMORTYZATORY BOGE - najlepsze na polskie drogi (2 lata gwarancji), sprzedaż, wymiana, „FOTA”, Gdynia, ul. Strzyńska 24, telefon 24-51-14, 29-77-55.

POLMOZBYT Malbork-Kaldowo, tel. 72-27-39 zatrudni doświadczonych mechaników, silnikowców, blacharzy, lakierników elektryków samochodowych i najchętniej rentistów. 17VAT

MECHANIKA pojazdowa, geometria kół, przygotowanie do badań technicznych, konserwacja kpl. samochodu. Dąbrówka Malborska, tel. 77-19-26, w godz. 9.00-17.00. 150769

SZYBY samochodowe wszystkich marek - nowe niższe ceny, sprzedaż, montaż. Malbork, ul. Boczna 11, tel. (055) 71-14-11. 17VAT

POLMOZBYT Malbork-Kaldowo, tel. 72-27-39 dokonuje przeglądów rejestracyjne oraz pełny zakres napraw samochodów - specjalizacja osobowe i dostawcze krajowe. Ceny najniższe w kraju. Faktury VAT. 17VAT

AUTOALARMY, blokady, centralzamek. Tczew, ul. Bema 3, tel. 31-19-10. 040810

KIERUNKOWSKAZY, reflektory, zderzaki, chłodnice, resory, sprężyny, sprzęgła, skrzynie biegów do samochodów zachodnich osobowych i dostawczych „Moto-Skład” Malbork, Chrobrego 44. 150910

AUTO-HANDEL przyjmie w komis samochody. Malbork, ul. Wojska Polskiego 91, tel. 72-33-48 po 16.00 72-71-25. 17VAT

KURY noski w pełnym okresie nieśności sprzedam. Kawiarnia „Awis”, Malbork - Wielbark Wiśniewski, tel. 72-38-33. 150901

SIATKA ogrodzeniowa czarna 2,70 zł/m². Malbork, telefon 72-20-88. 150903

SPRZEDAM syntezatory elektroniczne (organy) ok 6 mln. Malbork, Wierzbowa 8, tel. (055) 72-14-63. 150929

SPRZEDAM siewnik do buraków „Gamma” 7 mln. Malbork, Wierzbowa 8, telefon (055) 72-14-63. 150929

NADZÓR BHP, szkolenia, regulaminy Tczew, tel. (069) 33-77-10 (po godz. 17.00). 070178

ODSTĄPIE przedpłat na fiat cinquecento 704. Tel. (069) 33-73-23. 150829

ZAPRASZAMY do nowo otwartego sklepu wędkarsko-przemysłowego przy ul. Orzeszkowej 15 róg Sikorskiego w Malborku. Sklep czynny codziennie w godz. 10.00-17.00, w soboty 10.00-13.00. 150853

UCHWAŁA Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Polsko-Amerykańskiej Agencji Handlu, Produkcji Usług „Ambassador” spółka z o.o. w Malborku z dnia 4.04.96 postanowiono rozwiązać spółkę i otworzyć jej likwidację. Wzywa się wierzycieli do zgłaszania wierzytelności. Niniejsze ogłoszenie jest ogłoszeniem drugim. Malbork, tel. 72-38-49. 170143

DOM Wczasowy „Carmen” w Borsku dysponuje jeszcze wolnymi miejscami w m-cu czerwcu sierpieniu. Dzwonić pod nr tel. (069) 239-58. Starogard w dniach 19-22 maja w godz. wieczornych. 211483

SKRADZIONO legitymację służbową nr A0044800 wydaną przez ZK Kwidzyn na nazwisko Podpiłyn Piotr. 180582

DOSTAWCZÓW używanego zachodniego sprzętu AGD i elektroniki - poszukuje. Przedsiębiorstwo „Marcon” - Starogard, tel. (069) 225-24. V210051

KUPIE pamiętki związane z 2 pik. Szwoleżerów Rokitniańskich, Brzozowski Hofmannstr. 10 51065 Koeln - Niemcy. 211383

KOLONIE, obozy, wczasy - ceny umiarkowane. Pensjonat „Słonecznik” - 43-370 Szczyrk, ul. Uzdrowska 21, nr tel. 0-33-178-372. 041055

LOMBARD RTL Tczew, ul. Zwirki 49 - najkorzystniejsze pożyczki pod zastaw. Fiat 11 150919

PARTERÓWKĘ Subkowy, sprzedam (069) 33-73-56. 070381

OKAZYJNIE sprzedam kozy. Brzeźno gm. Starogard Radomski. 211460

TANIE zachodnie, używane pralki, lodówki, telewizory, videa, na gwarancji. Malbork, ul. Sołna pawilon 17. Zapraszamy. 150654

SPRZEDAM barak. Stare Pole, tel. (055) 71-35-66. 150881

JAMNICZKI szorstkowiec szczenięta - sprzedam. Kocur Pers - ośmiotygodniowy - rudy. Tel. (055) 72-38-81. 150946

SPRZEDAM Amigę 1200, gwarańcja, tel. (055) 72-53-26 po 18.00. 150866

SPRZEDAM wagę sklepową i regaly. Tel. (055) 72-17-99. 150864

SPRZEDAM dwupłytkowy maszyny dzwierską Brother KH-840 z programowaniem wzorów za pomocą karty perforowanej. Paweł Mroczkowski, Malbork, ul. Poczt Gdanskiej 23, II piętro. 150908

KOCIĘTA perskie. Tel. (055) 72-37-84. 150889

POKOSZÓWKA E 301 sprawa technicznie, cena 130 mln. Kuczwały 87-140 Chełmza. 150891

KURY noski w pełnym okresie nieśności sprzedam. Kawiarnia „Awis”, Malbork - Wielbark Wiśniewski, tel. 72-38-33. 150901

SIATKA ogrodzeniowa czarna 2,70 zł/m². Malbork, telefon 72-20-88. 150903

SPRZEDAM syntezatory elektroniczne (organy) ok 6 mln. Malbork, Wierzbowa 8, tel. (055) 72-14-63. 150929

SPRZEDAM siewnik do buraków „Gamma” 7 mln. Malbork, Wierzbowa 8, telefon (055) 72-14-63. 150929

NADZÓR BHP, szkolenia, regulaminy Tczew, tel. (069) 33-77-10 (po godz. 17.00). 070178

ODSTĄPIE przedpłat na fiat cinquecento 704. Tel. (069) 33-73-23. 150829

ZAPRASZAMY do nowo otwartego sklepu wędkarsko-przemysłowego przy ul. Orzeszkowej 15 róg Sikorskiego w Malborku. Sklep czynny codziennie w godz. 10.00-17.00, w soboty 10.00-13.00. 150853

UCHWAŁA Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Polsko-Amerykańskiej Agencji Handlu, Produkcji Usług „Ambassador” spółka z o.o. w Malborku z dnia 4.04.96 postanowiono rozwiązać spółkę i otworzyć jej likwidację. Wzywa się wierzycieli do zgłaszania wierzytelności. Niniejsze ogłoszenie jest ogłoszeniem drugim. Malbork, tel. 72-38-49. 170143

DOM Wczasowy „Carmen” w Borsku dysponuje jeszcze wolnymi miejscami w m-cu czerwcu sierpieniu. Dzwonić pod nr tel. (069) 239-58. Starogard w dniach 19-22 maja w godz. wieczornych. 211483

SKRADZIONO legitymację służbową nr A0044800 wydaną przez ZK Kwidzyn na nazwisko Podpiłyn Piotr. 180582

DOSTAWCZÓW używanego zachodniego sprzętu AGD i elektroniki - poszukuje. Przedsiębiorstwo „Marcon” - Starogard, tel. (069) 225-24. V210051

KUPIE pamiętki związane z 2 pik. Szwoleżerów Rokitniańskich, Brzozowski Hofmannstr. 10 51065 Koeln - Niemcy. 211383

KOLONIE, obozy, wczasy - ceny umiarkowane. Pensjonat „Słonecznik” - 43-370 Szczyrk, ul. Uzdrowska 21, nr tel. 0-33-178-372. 041055

LOMBARD RTL Tczew, ul. Zwirki 49 - najkorzystniejsze pożyczki pod zastaw. Fiat 11 150919

PARTERÓWKĘ Subkowy, sprzedam (069) 33-73-56. 070381

OKAZYJNIE sprzedam kozy. Brzeźno gm. Starogard Radomski. 211460

TANIE zachodnie, używane pralki, lodówki, telewizory, videa, na gwarancji. Malbork, ul. Sołna pawilon 17. Zapraszamy. 150654

SPRZEDAM barak. Stare Pole, tel. (055) 71-35-66. 150881

KWALIFIKOWANE NASIONA ROŚLIN ROLNICZYCH

- ZBOŻA, RZEPAK
- TRAWY, MOTYLKOWE i inne

- POKARM DLA GOŁĘBI, PAPUG itp.

- DLA PIKARŃ: MAK, SOJA, LEN, SŁONECZNIK

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

DREWNIANY baracek - magazyn do budowy 3x4 Starogard, tel. (069) 281-51 211451

DWA używane okna szklone 4-działowe o wymiarach 2,55x1,55 Starogard tel. (069) 220-96 Planino, Starogard, tel. (069) 251-12. 211453

SPRZEDAŁ komputer IBM 386 Sx, 4 MB RAM HDD 50 MB, monitor kolor, drukarka, klawiatura, mysz. Kwidzyn, tel. 79 43 98. 180591a

SPRZEDAŁ opryskiwacz "Termit" i kosiarke "Osa". Kwidzyn, tel. 12-51. 180573

TORF. Szpegawsk, tel. (069) 214-07. 211097

TERMOSY do lodow, maszyny do lodow tradycyjnych (włoskie) Peplin, ul. M. Reja 15. Tel. (069) 36-15-46 211521

SPRZEDAŁ stolarską maszynę wieloczołową KP 321 odlew (wyrównarka, grubościarka, wiertarko-frezarka, piła z formatem, frezarka dolnowrzecionowa), osobne napędy. Starogard, ul. Kleeberga 24, os. Łapiszewo. 211522

SZCZENIAKI pitbullerzy, manekiny druczane, sklepowe. Starogard, tel. (069) 241-24. 211523

SPRZEDAŁ grzewczak wielofunkcyjny do blach. Starogard, ul. Szornaka 23a. 211529

NOWA kompletna tablica do koszykówki prod. amerykańskiej, 50%, ceny wartości. Starogard, tel. (069) 224-25. 211533

SPRZEDAŁ motorower z nowym silnikiem, tanio Starogard, ul. Kleeberga 74, os. Łapiszewo. 211542

PRZYCZEPĘ samobieżającą Ratowat Stanisław, Wysoka 83-212 Bobowo, telefon (069) 217-69. 211543

SPRZEDAŁ krowy wysokocielne. Bakalarz Zdzisław, Wolentia 59 gm. Skórcz, tel. (069) 82(4)-43-39. 211547

KOPARKĘ KM-251. Starogard, tel. (069) 257-30. 211517

SPRZEDAŁ "10" przemieszczalną z napędem i obrębami dzianymi. Kwidzyn, tel. (055) 79-40-46. 180555

DESKA windsurfingowa dl. 3,2 m klipper, cena 1 000 zł. Tczew, ul. Bema 18. 180538

BETONIARKA 150l, silnik elektryczny 5,5 kW. Kwidzyn, tel. 79-46-55. 180592

SPRZEDAŁ pelargonii pnących i zwykłych. Ogrodnictwo: Jerzy Anielca Stanicy 8 - 83-115 Swarozyn, ul. Działkowa 19, tel. 06936-91-06. 070293

GESI 1-dniowe - przyjmuję zamówienia. Borowik Józef - Jabłowo gm. Starogard, tel. (069) 257-18. 211237

F.H.U. "ARKTYKA" - urządzenia chłodnicze (serwis, montaż), wagi RASY, LEASING! Os. Szpegawa 62 k. Tczewa, telefon (069) 33-79-93. 040099a

BRIARD - szczenięta - sprzedam. Legionowo, telefon (022) 774-25-30. 039396

"KORBET" - Zakład Betoniarstwo - sprzedaje pustaki betonowe i szlakuwe w cenach wnoszących - promocyjnych np. półowki betonowe 1,10 zł, półowki szlakuwe 1 zł. Tczew-Suchostrzygi-Dworzec 4/A - czynnie 12 godzin na dobę. 0400076

DWIE koparki "Białorus" budowlane. Starogard, tel. (069) 298-73. 211325

TAPIECERSTWO - producent oferuje: meble tapicerskie, sofy 3+2+1, komplety wypoczynkowe, rogówki, bez marzy i za gotówkę i na raty. Starogard, ul. Skośna 20, telefon (069) 286-19. 0410042

PUSTAKI - produkcja, sprzedaż - betonowe i szlakuwe - transport żwiru. Starogard, ul. Skośna 20, tel. (069) 286-19. 0410042

KOZY mleczne. Starogard, tel. (069) 258-30. 211299

SPRZEDAŁ organy casio CT670. Tel. 31-43-93. 070317

SPRZEDAŁ ogrzewanie centralne. Tczew, tel. 31-02-10. 039430

SPRZEDAŁ zamrażarkę, pojemność 120 l. Tczew, telefon 31-24-83. 039487

SPOŁECZNY Komitet Budowy Drogi w Batowie informuje, że posiada na sprzedaż nie używane płyty „Jumb”. Informacje, tel. 31-63-99. 030466

SPRZEDAŁ domek jednorodzinny, działka 800 m², plinia. Tel. (069) 33-87-92. 030465

SPRZEDAŁ mieszkanie własnościowe 42,15 m i garaż na Śródmieściu II. Tel. 31-51-69. 030464

SPRZEDAŁ dom w centrum Tczewa. Rumia, tel. 71-35-48. 030476

NOWE części do wartsburga, wystokli suche i mokre, przyczepa 3,5(5)tywna. Tel. (069) 31-09-35. 030480

SPRZEDAŁ plug 5-skbilowy „Biegus”, lej nawozowy, opryskiwacz 300l Pilmel, mlóczarnia Stalowa Wola, kultywator 2,7 m. Tel. (069) 82-43-39. 030481

SPRZEDAŁ drzew i krzewów ozdobnych, „Lewandowski”, Tczew, Nad Wisłą 7, telefon 31-76-39. 030483

ZAMIENIĘ mieszkanie w starym budownictwie 47 m² na kawalerkę w nowym budownictwie. Tel. 33-72-30 po godzinach. 19.00. 070354

SPRZEDAŁ suknie ślubną na wzrost 164. Tczew, telefon 31-08-72. 070312

KOMBAJN „Wistula”. Mykowski Józef - Nowa Cerkiew 62 gm. Morzeszczyń. 030489

UŻYwane telewizory, video, duży wybór, umiarkowane ceny, gwarancja - poleca Komis, ul. Gdańska 4A w Starogardzie (obok Urzędu Miasta). 211367

PRZYCZEPA 1-osiowa, wywrotka 3-tonowa Lubichowo, ul. Słoneczna 7. 211372

ORGANY „Roland” E-38 - nowe - okazynie. Edmund Heldt - Jabłowo 8, gm. Starogard. 211377

SPRZEDAŁ prasę wysokiego zgniotu K-442, przetwarzającą taśmowy do siana. Starogard, tel. (069) 225-76. 211388

SPRZEDAŁ młode kury nosiki. Bakula Stanisław - Kłonońka 27, tel. (069) 36-17-29. 211419

AGREGAT - sprzedam - uprawowy, szer 5,20 m; sprzedam lub zamienię cyklopa stan bardzo dobry na C-360 lub 55 bez kabiny. Szymura Grzegorz - Skórcz, tel. (069) 82/46-95. 211422

TANIO sprzedam piłę do domu z silnikiem 7,5 kW. Tczew, ul. Baczyńskiego 24 (Czyżkow). 0400088

SPRZEDAŁ do c.o. piec Kamino i piec gazowy 3,5 golinia północ. Tczew, tel. 31-02-10. 030441

CHŁODZIARKE do mleka, pojemność 100 l. 83-120 Subkowy, ul. Wybickiego 65. 041058

BOKSERY szczeniaki, drzwi prawe do skody 105, monitor SVGA color. Tczew, telefon 310-471. 041092

SPRZEDAŁ silnik sześciocylinndrowy do ciągnika Ursus Tczewskie Łąki, tel. (069) 31-35-79. 041094

DOBERMANY szczenięta - 250.00. Tczew-Abysmia, ul. Wisłana 35 (po 18.00). 040105

SPRZEDAŁ nowy rower górski. Tel. (069) 33-72-97. 041113

HURTOWNIA odzieży używanej z Niemiec. Tczew, ul. 30 Stycznia 12a, tel. dom. (069) 31-11-39 (po 16.00). 041127

SPRZEDAŁ wózek inwalidzki. Tczew, tel. 31-63-24. 041143

AMSTAFFY - szczenięta, rodowodowe. Tel. (069) 31-07-90. 041158

SUKNIĘ ślubną z tafty, rozm. 38/40, 250 zł. Tczew, ul. Rokicka 20c/10. 041154

KIOSK metalowy z wyposażeniem 3,5 m x 4,5 m. Tel. (069) 369-234. 041156

SIEMNIK zbożowy 4m, stan dobry. Mokra Marek 83-120 Subkowy. 041159

TANIO segment jasny, dwa fotele. Tel. 32-38-31. 041162

KOZĘ mleczną. Czarlina 111. 041167

RÓLNICZA Spółdzielnia Produkcyjna w Lighowach sprzedaje kuty nosiki, 5 zł/szt. od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-14.00. 040113

FOKSTERIERKI krótkowłose, rodowodowe. ROTTWEILER - rodowodowy, sześciomiesięczny. ROTTWEILERY - wyselekcjonowane, szczecińska rodowodowe. Tel. (069) 214-94. 041171

SUKNIĘ ślubną bardzo ładną, wzr. 170, cena 150 zł Tczew, ul. Spółdzielcza 4 po 16 00. 041175

SPRZEDAŁ suknie ślubną - tanio, rozmiar 36, telefon 31-70-86. 041180

ROTTWEILERY szczenięta. Tel. (055) 71-21-09. 041186

SUKNIĘ ślubną tanio. Tel. (069) 31-44-23 po 20.00. 041197

SPRZEDAŁ wycielonej krowy oraz jatkowi wysokocielnej, Lubiszewo 41. 041187

SUKNIĘ ślubną (tanio) z dodatkami. Tel. 33-82-70. 041197

SPRZEDAŁ aparat foto, yashica 270, AF ZOOM 28-70 mm, F 3.5-4.5. Tel. 31-26-73. 041208

SZCZENIĘTA - dog niemiecki, 8-tygodniowe, czarne, 250 zł. Tel. (069) 368-645 w godz. 18.00-20.00. 041208

KAMERE - tanio. Tczew, tel. 31-77-88. 041207

SPRZEDAŁ rower dwuosobowy „tandem”. Tel. 31-52-26. 041212

KOMPUTER Commodore 64 wraz z oprzyrządowaniem tanio sprzedam. Tel. 33-82-18. 041212

SPRZEDAŁ pilnie w stanie dobrym łódzkę „Polar 176”, cena 230 zł. Tczew, tel. (069) 31-03-24. 041215

LOMBARD RTL - Tczew, ul. Zwirki 49 - okazynie sprzeda telewizory - nowe i używane, magnetowidy, odtwarzacze video i CD, radiomagnetofony, wzmacniacze, tunery, korektory, wieże CD i kolumny. 041215

WŁOSKI rower górski Challenger-Shimano (telefon) (069) 31-63-91 (po 16.00). 030453

SPRZEDAŁ barakowców. Tel. (069) 31-32-29. 030457

SPRZEDAŁ gospodarstwo rolne, pow. 37 ha. Budynki inwentarskie pow. 2 000 m². „Wiadomości”, Tczew, telefon 33-77-93. 041215

OWCZARKI kaukaskie tel. (055) 77-42-67. 041215

VW GARBUS 74 po remoncie, fiolet, mel, alufelgi, poszerzony, tel. (055) 77-42-67. 041215

URZĄDZENIA, maszyny ciastkarsko-lodziarskie, szafy i agregaty chłodnicze okazynie sprzedam. Grudziądz, tel. (051) 225-60. 4996

SPRZEDAŁ motocykl WSK 175 cm³. Tczew, tel. 31-38-84. 430074

SPRZEDAŁ kuchnię elektryczną. Tczew, tel. 33-81-20. 430076

KOMPUTEROWE przepisywane prac. Kwidzyn, telefon 79-72-99. 180559

ŻALUZJE. Tel. (055) 72-80-99. 150833

ELEKTROINSTALACYJNE pomiary ochronne. Tel. (055) 72-62-85. 170180

ZDUN - kominki, piece VAT. Malbork, tel. 72-44-78. 150020

USŁUGI stolarskie - ceny konkurencyjne. Spółdzielnia Usług Rolniczych, Grobelno, tel. (055) 72-36-49. 150018

WIERCENIE studni. Tel. (055) 72-14-77. 150941

ŻALUZJE, rolety, drzwi Starogard. Tel. (069) 239-23, ul. Wybickiego 4. 0410052

NAPRAWA sprzętu AGD (u klienta). Kwidzyn, tel. 43-98. 180581

MALARZ pokojowy wykona różne roboty malarskie. R-ki VAT. 82-500 Kwidzyn, tel. 18-50. 0410034

ZESPÓŁ - wesela, zabawy. Tczew, telefon 33-71-05, 32-35-33. 0410037

WIDEOFILMOWANIE. Tczew, tel. 31-07-41. 020027

USŁUGI ogólnobudowlane, murarskie, ciesielskie, kafelkarskie, domy jednorodzinne, remonty kominki, Wejherowo, tel. grzechnościowy 72-29-49. 460065

WIDEOFILMOWANIE. Tczew, tel. 33-85-57. 040598

WIDEOFILMOWANIE. Tczew, tel. 31-63-59. 040607

NAPRAWA pralki, chłodziarki, zamrażarki. Zbigniew Ramus. Tczew, tel. 31-01-51. 040064

LECH-SAT - instalacje antenowe RTV-SAT - montaż, modernizacja. Tczew, tel. 31-49-91. 070248

KOMINKI. Tel. (069) 31-12-80. 041213

FIRMA „Rembud” wykonuje sufity podwieszane, ściany działowe, osłonowe, szpachlowanie, kafelkowanie, ocieplenie, siding, smotowanie dachów, układanie gątowni. Tel. 31-30-54. 041141

KOMPUTEROWE maszynopisanie. Tczew, tel. 31-64-61. 040063

KAFELKOWANIE, hydraulika, elektryka, malowanie. Tel. (069) 31-23-05. 041173

WYKONUJĘ usługi hydrauliczne w miedzi, c.o., wod-kan, zakładanie wodomierzy. Tel. (069) 31-31-09. 070352

ZAKŁAD dekarstwo-blacharski, ul. Galczyńskiego 14, Tczew - ul. Tczew, tel. (069) 31-12-84 oraz 975-00-12-51. 070369

TRANSPORT - 5t. Telefon (069) 31-16-73. 040945

KUŚNIERSKTWO drobne usługi krawieckie. Tczew, ul. Samoborowy 3 (obok Rejonu Energetycznego), tel. 1322046. 040998

WIDEOFILMOWANIE. Tczew, tel. (069) 33-73-85. 030407

MALOWANIE, szpachlowanie. Elbląg, tel. (069) 34-64-39. 120030

DOWÓZ żwiru, piasku, ziemi ogrodniczej, żużlu w 12 ton. Peplin, tel. (069) 36-19-38. 211314

ŻALUZJE, rolety antywłamaniowe. Starogard, tel. (069) 232-73. 210039

WIDEOFILMOWANIE. Tczew, tel. 33-78-57. 070342

CZYSZCZENIE dywanów. Tczew, tel. 31-26-32. 041061

PLYTY gipsowe, panele boazerijne montuje. Starogard, tel. (069) 233-04. 211526

WIDEOFILMOWANIE Tczew, tel. 31-48-71. 030420

UKŁADANIE cyklowanie podłóg Tczew, tel. 31-02-86. 030485

SZYBKO, tanio, solidnie malowanie, tapetowanie, zakładanie kasetonów Rukosin, telefon 36-75-17. 030497

ALARMY, domofony - 2 lata gwarancji. Tel. 72-18-63. 460030

NAPRAWA sprzętu RTV (u klienta). Tel. (069) 233-58. 041024

NAPRAWA pralki, chłodziarki, drobny sprzęt AGD. Pro-Don - Tczew, ul. Czyżkowska 68, tel. 31-18-07 (10.00 - 18.00). 0400044

SZYBKO, solidnie, malowanie, tapetowanie. Tczew, telefon 33-79-28. 430069

TRANSPORT - star, kamaz. Starogard, tel. (069) 294-25. 211349

WSZELKA naprawa obuwia - wykonywanie obuwia na zamówienie. Skarszewy, ul. Dworcowa przy „Barze Samuraj”. 211359

ŻWIR, piasek, gryz, czarnoziem do 20 ton - tanio. Starogard, tel. (069) 253-42. 211441

MALOWANIE, tapetowanie. Starogard, tel. (069) 242-82. 211438

MIKROBUS ford transit do wynajęcia. Tczew, tel. 31-08-32. 430072

OPIEKUNKI do dzieci, mycie okien, sprzątanie mieszkań i posesji, biur, magazynów, pielęgnacja trawników i żywopłotów. Usługi kulinarne, organizacja przyjęć okolicznościowych, wesel. Uczniwiec - solidnie zapewni firmę „DaVv”. Tczew, tel. 33-80-01. 430080

OKNA, drzwi PCV i Alu., rolety antywłamaniowe, żaluzje, markizy, szafy. Starogard, ul. Traugutta 41, tel. (069) 240-56. 040104

NAJTANSZE blachodachówki i sidingi - sprzedaż, montaż oraz materiały budowlane i wykonawstwo. Tel. 069/224-11. 040105

ALARMY, auta alarmy, immobilizery - najtaniej gwarancja. Tczew, tel. 31-62-96. 430060

TANIO boazerie panele. Tel. (069) 31-18-00. 041137

NAUKA

SOLIDNE i profesjonalne korepetycje z języka angielskiego. Dzwonic pod numer 72-18-33 po południu. 460031

ZDROWIE

INTERNISTA EKG - Piotr Zwirbulis - Tczew, ul. Jarzębnowa 5A/3 - rejestracja. Tel. (069) 33-88-71. 040263

ALERGIE, depresje, astmy - leczenia, biocezonansm - wysoka skuteczność. Tel. (058) 39-49-87. 040061

ZGUBY

ZAGUBIONO legitymację WOPR, uciesowego znalazłkę proszę o zwrot. Tomasz Cholec, tel. 313-002. 041217

ECHOKARDIOGRAFIA, USG. Zdzisław Gutowski - specjalista chorób wewnętrznych. Malbork, Michalowski 22 od poniedziałku do czwartku od 16.00. Tel. 72-50-72. 150832

GABINET kosmetyczny z gwarantuje Paniom i Panom świetny wygląd i samopoczucie. Krystyna Mazur, Starogard Gd. ul. Ks. I Skorupki 4, (boczna od Gdańskiej), tel. (069) 233-58. 211456

GABINET Rehabilitacji Odnowy Biologicznej poleca: zabiegi lecznicze i rekreacyjne, masaż leczniczy i odchudzający, zabiegi kształtujące piękną i zdrową sylwetkę na nadchodzący sezon letni - mgr rehab. leczniczej Janusz Piotr Mazur, Starogard Gd. ul. Ks. I Skorupki 4, (boczna od Gdańskiej), tel. (069) 233-58. 211456

MASAZ leczniczy i kosmetyczny. Technik fizjoterapii Natalia Czajkowska, tel. 31-41-15. 030473

UROLOG - Adamkiewicz - USG jamy brzusznej - ul. Kościuszki 5 w Starogardzie (poniedziałki 14-30-16.30, czwartki 18-00-19.30). 211378

MASAZ leczniczy i sportowy, gimnastyka lecznicza, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna. Starogard, tel. (069) 289-91. 211398

NEUROLOG Katarzyna Sienkiewicz przyjmuje poniedziałki, czwartki 17.00-18.00, 05. Poleca 14. Przychodnia Społem Starogard, tel. (069) 282-26 w godz. przyjęć. 211510

MATRYMONIALNE

49 - LETNI kawaler po zna panne do lat 40 lub 45. Starogard tel. (069) 235-02. 211355

POŚREDNICTWO Zawierania Umiejętności Starogard Gd. 4, skrytka 8. 211330

PANOWIE z Niemiec poszukują pań w Polsce, cel matrymonialny, informacja gratis. Adres G.R. 83-110 Tczew 2. 430078

PANOWIE z Niemiec poszukują pań w Polsce, cel matrymonialny, informacja gratis. Adres G.R. 83-110 Tczew 2. 430078

TOWARZYSKIE

GRUDZIĄDZ - Biały Bór „POKUSA”. Tel. 090515959. Zatrudnimy dziewczynę. 038996

TCZEW - Czarlina 69 - Salon Towarzystwa „Fantazja” - zaprasza pań. Tel. (069) 31-09-63. Zatrudnimy panie. 041053

TCZEW - Amorek - całodobowa plus wyjazdy - ul. Jagiellońska 50. Tel. 090521322. 040062

TCZEW - Night Club Kamienna. Całodobowo plus wyjazdy. Tel. (069) 31-03-93. 030479

KWIDZYN - Gentelman Club - zaprasza - wyjazdy i na miejscu. Drink Bar - tel. kom. 090-63-66-08. Zatrudnia panie. 039

HURTOWNIA STALI I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH PPU Submet

Tczew, ul. Jagiellońska (b. UNIMOR) tel. (069) 31-01-73, 31-20-31, tel. fax (069) 31-10-33

poleca: blachy, kształtowniki, profile zamknięte, pręty cegły, tarcice, stropy, pianę mineralną. Świadczymy również usługi transportowe (dłużycy).

ZAPRASZAMY

WYDAWNICTWO POMORSKIE

Zakłady Graficzne im. Józefa Czyżewskiego w Tczewie

poszukuje pracowników n.w. stanowiska:

- maszynistki komputerowej
- pracowników składu komputerowej i reklamy (praca na programach Page Maker i Corel DRAW)

Preferowany wiek 25-35 lat, uregulowany stosunek do służby wojskowej

Kontakt osobisty: Wydawnictwo Pomorskie Zakłady Graficzne im. Józefa Czyżewskiego Tczew, ul. Sadowa 5, tel. fax (069) 31-36-24, 31-66-80. Informacji udziela Koordynator Wydawniczy Jarosław Krause

FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY

HURTOWNIA

>> CAL <<

hurt - detal
Gdańsk
ul. Stągiewna 12
tel. fax (058) 31-49-14

- GRZEJNIKI
- ZAWORY
- WODOWNICZE
- ZLEWOZYMNIKI
- PCV KANALIZACYJNE I WODOCIĄGOWE
- ZELIWO KANALIZACYJNE
- FAJANS SANITARNY
- KSZTAŁTKI STALOWE
- RURY I KSZTAŁTKI PCV PVC
- OGREWCZĄCZE WODY
- KUCHNIE GAZOWE I ELEKTRYCZNE
- WANNY I BATERIE

atm

AUTORYZOWANY
DYSTRYBUTOR I INSTALATOR
ELEKTRYCZNYCH SYSTEMÓW
GRZEWCZYCH,
PODŁOGOWYCH I SUFITOWYCH
firmy „ALCATEL KABEL NORGE”

Tczew, ul. Jagiellońska 54a, tel. 31-60-23, fax 31-13-11

- najtańsza inwestycja
- ogrzewanie bezpłomowe, zalecane w szczególności dla alergików
- niezawodna automatyka

Zapraszamy w godz. 7.00-15.00

ZAKŁADY ZBOŻOWO-MIENIARSKIE „PZZ”

STAMO

polecają:

PALUSZKI

solone kminkowe
papyrkowe
makowe cebulowe
rosolowe
egzotyyczne rosolowo-pomidorowe

WIELE SMAKÓW, RÓŻNE OPAKOWANIA

oraz inne produkty
ZIM STAMO "PZZ" 83-200 STAROGARD GD.
ul. KANAŁOWA 19, tel. (069) 240-61

Zakład
Zegarmistrzowski

SEIKO
D.H. BRANGE

34-55-11

Elbląg
ul. Gwiazdka 21
I piętro

OFERUJE:

- solidne, ekspresowe naprawy
- w sprzedaży szeroki asortyment zegarów, zegarków i budzików, w tym renomowanych firm: SEIKO, CASIO, DOXA, TISSOT, TIMEX oraz najnowsze kolekcje zegarków Swatch.

Ponadto oferujemy
dużą gamę zegarków kominiurek i budzików satelitarnych

UWAGA: Na zakupione w naszym zakładzie zegarki zapewniamy pełny serwis gwarancyjny i pogwarancyjny.

ZAPRASZAMY!

HT

Tczew, ul. Polna 1
tel. / fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE

IMPORT • EXPORT • HANDEL HURTOWY

zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00
w soboty od 9.00 do 14.00

OFERUJEMY W HURTOWI I DETALU:

- ♦ WYKŁADZINY DYWANOWE krajowe i importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5 m,
- ♦ DYWANY I CHODNIKI
- ♦ WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3, 4 m)

UWAGA! Zakupiona wykładzina PCV dywanowej odliczamy sobie od podatku

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT W PROMIENIU 20 km

Katolicki Uniwersytet Lubelski zorganizował seminarium na temat praw pracowniczych, etyki pracy itd. Wzięłem w tym udział, przynajmniej zdają się. KUL jest bowiem dokładnym przeciwstawieniem amerykańskiego Uniwersytetu Stanforda: tam kadra jest nieco pravicowa, a studenci są lewakami - tu młodzież jest raczej pravicowa (w sensie UPPr-u), zaś kadra... Dobry Boże! Więcej o tym piszę w „Najwyższym CZASIE”-ie, wydany w okazji święta pracy (a co, komuna trwa!) - tu tylko skrótnie zauważam, że doskonale rozumiem, dlaczego „komuna” zezwala na działanie KUL-u - natomiast zupełnie nie rozumiem, po co jeszcze utrzymywała jakieś katedry ekonomii marksistowskiej na innych uczelniach...

W dyskusji za stołem usiadł nieszczęśliwy - i, jako się rzekło, przedstawiciel różnych odłamów socjalizmu. Miałym wyjątkiem był pan Zbigniew Niemczycki, który bronił „praw pracodawców”. Konkretnie: domaga się prawa do kokaitu.

No, tu to dopiero oberwał! Delikatnie zwrócono mu uwagę, że zamykanie fabryki na złość robotnikom może ich doprowadzić do frustracji - jest więc niedopuszczalne. Natomiast pracownicy muszą, oczywiście - mieć „prawo do strajku”, bo gdyby go nie mieli, to wybuchłyby „dzikie strajki”. Nikt nie zauważył, że robotnik po bankructwie fabryki szuka sobie - i znajduje inną pracę; natomiast właściciel trafi parędziesiąt miliardów - i idzie zebrać. Jak wiadomo: tylko klasa robotnicza jest warta wzmiarki - a kapitalistami najlepiej paść w lokomotywach...

Zauważyłem, że robotnicy na ogół doskonale już wiedzą, że jeśli znikną kapitaliści, to pozostanie im praca pod kierownictwem robotników z awansu, ze szkołą podstawową - a potem

Ustalmy, że płaca minimalna wynosi 4 mln. W tym momencie kapitalista ma trzy wyjścia: 1/ Wywalić z pracy tego nieudolnego czy leniwego pracownika; nie może mu przecież płacić 4 mln, gdy on wyrobił tylko 3! Ale jest to okrutne: facet pójdzie na bezrobocie za 2 mln i

Janusz Korwin-Mikke:
Piekiło na ziemi

trzeba robić „Grudzień”, „Sierpień” albo chociaż „Październik”. Natomiast dyskutantami byli profesorowie i docenci KUL: etycy, ekonomiści...

To ciekawe: gdy w filmie pokazują, jak żona zdradza męża z młodym kochankiem - to młodszą część męskiej widowni sympatyzuje z kochankiem - a starsza z mężem. Tymczasem wśród naukowców KUL-u wszyscy sympatyzowali z socjalizmem...

Tego, powtarzam, spodziewałem się - bo tylko namy wierzmy w komunistyczną propagandę, że „KUL to siedlisko reakcji”. Natomiast zaskoczył mnie p. Niemczycki. Otóż popart był postulat - płacy minimalnej! Wszyscy socjaliści na całym świecie domagają się ustanowienia „płacy minimalnej”. Dla dobrze wykształconych ludzi.

No, dobrze, ale dlaczego domaga się tego p. Niemczycki, prezes firmy „Curtis”???

Są tylko dwie możliwości: uważa to za moralnie słuszne - lub: ma w tym interes. Zajmijmy się moralną słusznością. Ustanowienie „płacy minimalnej” oznacza, że nikomu nie wolno pracować za mniej. Wyobraźmy więc sobie warształek z dwoma pracownikami. Jeden nahażuje się robić robotę wartą 3 miliony - a drugi lekko i łatwo robi 6.

Ustalmy, że płaca minimalna wynosi 4 mln. W tym momencie kapitalista ma trzy wyjścia:

1/ Wywalić z pracy tego nieudolnego czy leniwego pracownika; nie może mu przecież płacić 4 mln, gdy on wyrobił tylko 3! Ale jest to okrutne: facet pójdzie na bezrobocie za 2 mln i

będzie krądził - zamiast zarobić tyle, ile chce lub umie. JAK W OGÓLE MOŻNA CZŁOWIEKOWI ZABRONIĆ PRACOWAC?? „Berufsverbot” jest zakazany!

2/ Zmniejszyć zarobki drugiemu pracownikowi. Gdy obydwaj dostaną po 4 mln, dla kapitalisty zostanie jeszcze milion na czysto. Tyle, że jest to skrajnie niesprawiedliwe w stosunku do tego dobrego pracownika - który ma zapewne żonę i dzieci (bo kobiety lubią wychodzić za zdrowych i pracujących i - rodzić im dzieci!).

3/ Podnieść cenę produktu. Niestety, inni kapitaliści ceny nie podnoszą, bo albo złego pracownika nie mieli - albo go wyrzucą. Wtedy zbankrutuje, pójdzie na zebrać i - obywatel pracownicy straca zarobek.

Jak widać ustawa o płaci minimalnej jest kompletnym nonsensem. Praktyka pokazuje, że jej skutki są straszne. Gdy np. w USA podnoszona płaca-min, natychmiast bezrobocie rosło o miliony osób - zazwyczaj o czarnych nastolatków. Jest to siła robocza tania, niewykwalifikowana - ale skoro chcą uczyć pracować, pomóc rodzinie, zarobić na benzynę i kino - zamiast kraść i handlować narkotykami - to trzeba ich popierać, a nie wyrzucać na bruk!

Ustawa o płaci minimalnej jest klasycznym przykładem Piekiła wybrukowanego dobrymi chęciami. Jestem przekonany, że większość głoszących za nią postów i senatorów to - podobnie jak wymienieni profesorowie - zwykli (jak mawiają marksiści) „pozyteczni idioci”. Robią oni Piekiło na Ziemi właśnie tym, którzy chcą „pomóc”. Bóg: chroń

mnie od przyjaciół: przed wrogami obronię się sam!

Natomiast nie wierzę, że p. Niemczycki, który mnie prowadzi do wielki zakład z setkami pracowników, jest idiotą. W takim zaś razie: ma on w tym interes. Jaki???

Wybitny socjalista, Jan F. Kennedy, przedstawiając w Kongresie USA projekt ustawy o zwiększeniu samochozów kupionym, powiedział to z brutalną szczerością: chodzi o ochronę plac robotników na Północy USA - przed konkurencją taniej siły roboczej z Poludnia.

Innymi słowy: Murzynki z Alabamy niech idzie na bruk! Mógłby zarobić swoje 10 000 dolarów - a ponieważ w Alabamie jest ciepło, może spać w swoim otwartym samochodzie kupionym za 500 dolarów. I byłby szczęśliwy. A tu: wron, bo robotnik w Pensylwanii chce zarobić 40 000 (zamiast 30 000 - które zarabiałby, gdyby jego fabryka musiała obniżyć ceny zmuszona do tego konkurencją ze strony fabryki w Alabamie).

Niech przy tym wszyscy Amerykanie płacą za produkty o 1/4 drożej; niech z powodu droższymi upada cały przemysł amerykański (bo Japonia, Korea robi taniej...); nie: związki zawodowe Pensylwanii nie popuszczą!

Rozumiem, że nie jest to problem dla p. Niemczyckiego. On sobie da radę. Ale pytam: czy to jest etyczne?? Czy tak MOŻNA? Zabraniać chętnym pracować? A ukoronowaniem dyskusji były głosy dwóch studentek na schodach, gdy szedłem do wyjścia: „Wiesz, ja oczywiście jestem za ustanowieniem płacy minimalnej - ale też każdy powinien mieć pracować taniej, jeśli tego sam chce??”

Mędrze są te kobiety - nieprawdaż?

Janusz KORWIN - MIKKE

Wierzyć na słowo
Wykrywacze radarów

dzielią zazwyczaj z tolerancją 10 procent, stąd jeśli kierowca przekraczający dozwolony klimat prędkości miedzi się w tym przedziale błędów - nie jest zwykle przez policjantów nękaną.

Ze względu na to, że w ruchu drogowym możliwe są różne przypadkowe refleksy fal, radary dokonują pomiarów wielokrotnych - i dopiero, jeśli wszystkie one są identyczne, albo prawie identyczne - wyświetlany jest końcowy rezultat. Zdarzyć się może, że fale odbijają się na przemieszaniu od dwóch lub więcej przemieszczających się anten i wzmocnione urządzenie nie jest w stanie dokonać pomiaru.

Ważne jest również - zwłaszcza w przypadku wielkich ciężarówek - jak wycelowany został radar. Otóż jeśli wiązka fal trafia akurat w górną część obracających się wielkich kół, radar może pokazać prędkość dwukrotnie większą od rzeczywistej. I odwrotnie, gdy fale odbijane są przez dolne partie opon, urządzenie to - wbrew rzeczywistym faktom - może wskazać, iż ciężarówka stoi. Ponieważ zwykle część fal odbija się równocześnie od karoserii pojazdu, rezultaty pomiarów są tak różne, że urządzenie „głupieje”.

Stosowane obecnie radary drogowe są mało „dykretne”, to znaczy łatwo zdradzają swoją obecność - i na tym właśnie bazują wszelkiego rodzaju systemy ostrzegające. Czułe elektroniczne urządzenia odbiorcze wykrywają funkcjonujący radar z odległości wystarczająco dużej,

by kierowca samochodu zdążył zejść nogę z gazu. Propagacja radarowych fal sprzyjają dodatkowo metalowe bariery bezpieczeństwa, umieszczone zwykle wzdłuż autostrad i szos - zwłaszcza na zakrętach. Sprawiają one, że radar może być wykryty nawet wtedy, gdy schowany jest za węglem.

Urządzenia do wykrywania radarów drogowych są prawie zakazane i ich używanie grozi właścicielowi sankcjami, ale interwencja wynalazców jest niewyczerpana. Ich producenci potrafili nie nader sprytnie kamuflować. Właściciele samochodów coraz częściej używają różnych elektronicznych aparatów służących do zabezpieczenia aut przed złodziejami czy też pozwalających zdalnie otwierać bramy do garażu. Działają one często na tych samych zakresach fal co radary i - niejako przy okazji - służą mogą do sygnalizowania tych ostatnich. Zwłaszcza urządzenia antywłamaniowe są szczególnie skuteczne, bowiem praktycznie są nie do wykrycia. Są pasywne i emite - bez pobudzenia - nie emitują żadnych sygnałów.

Nie wiem - i zapewne nikt nie wie - ile tego rodzaju urządzeń antywłamaniowych jeździ po polskich drogach. (Ich właścicielom nie zależy na reklamie). Można jednak przyjąć, że wraz ze znaczną liczbą trafiających na nasz rynek zagranicznych aut trochę się ich pojawiło. Naszej policji drogowej zapewne problem ten słu z powiek nie spędza, ale w krajach, gdzie stosowane

są one masowo, rzecz wygląda inaczej.

I tu smutna wiadomość dla posiadaczy radarowych wykrywaczy. Policje niektórych zachodnioeuropejskich krajów są właśnie wyposażone w nowe, trudne do wykrycia radary. Przede wszystkim nie działają one w sposób ciągły - co tak ułatwiło ich wykrywanie. Radar zostaje sprzężony z fotokamerką, której pole widzenia jest identyczne, jak zasięg radaru. Gdy nic się w tym polu nie dzieje - urządzenie pozostaje pasywne, ale skoro tylko fotokamera dostrzeże jakiś ruch - następuje błyskawiczny pomiar i urządzenie znowu się wyłącza. Nawet jeśli kierowca kontrolowanego samochodu dysponuje wykrywaczem, jest już za późno - pomiar został dokonany.

Firmy produkujące nowego typu radary drogowe poszły jeszcze dalej, skonstruowały ruchome radary, które instalowane być mogą na policyjnych autach, jadących za przekraczającymi limit prędkości delikwentami. Pokładowy komputer dokona stosownych pomiarów, biorąc pod uwagę różnice szybkości samochodów: ściganego i ścigającego. Również w tym przypadku przekraczający przepisy kierowca nie ma praktycznie szans na wcześniejsze rozpoznanie zagrożenia.

Można powiedzieć, że tym razem „koty” - znowu będą góra - ale czy na długo? Wiadomo przecież, że wojsko od dawna już stosuje różnego rodzaju anty-radarowe materiały, farby czy elektroniczne urządzenia zagłuszające. Czy można być tak zupełnie pewnym, że coś z tych wynalazków nie trafi do motocyklistów?

(...)

BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI

GRZEJNIKI RADSON

NOWA GENERACJA GRZEJNIKÓW PŁYTOWYCH

REWELACJA NA RYNKU POLSKIM!
WIEKSZA EMISJA CIEPŁA!
GWARANCJA - 5 LAT!

80-557 GDAŃSK
ul. Marynarki Polskiej 59
tel./fax (058) 43-75-00

TCZEW
ul. Rokicka 13
(069) 31-64-75

ELBLĄG
ul. Warszawska 128
(055) 32-84-07

NADLATUJĄ BOCIANY - DOCIEPLAJMY ŚCIANY 4

Poprzednie odcinki naszego cyklu poświęcone były omówieniu cech systemu dociepleń ścian zewnętrznych Atlas Stopter przygotowaniu podłoża przyklejeniu styropianu oraz wykonaniu warstwy zbrojącej. Ostatnim etapem prac w tym systemie jest ułożenie tynku szlachetnego. Firma Atlas proponuje tutaj dwa rodzaje tynków Atlas Cermit, różniące się fakturą: "drobny baranek" o symbolu SN i "rustykalny" - DR. Każdy z nich występuje w osiemnastu pastelowych kolorach, tak że możemy dobrać taki kolor, aby pasował kolorystycznie do otoczenia. Ponieważ jednak w przypadku tynków mineralnych nie jest możliwe uzyskanie intensywnych barw, Firma Atlas wprowadziła na rynek barwną paletę intensywnych w kolorze tynków akrylowych. Ponieważ cena ich jest zdecydowanie wyższa niż tynków mineralnych, możemy wykorzystać je tylko we fragmentach elewacji w zależności od naszej fantazji. Czynnności związane z tynkowaniem tynkami szlachetnymi możemy rozpocząć nie wcześniej niż po upływie trzech dni od wykonania warstwy zbrojącej, gdyż w tym czasie zaprawa klejowa osiąga pełną wytrzymałość. Najpierw jednak należy wykonać podkład z Atlasu Cerplastu, którego zadaniem jest izolowanie tynku od podłoża oraz zwiększenie przyczepności. Podkład ten sprzedawany jest w postaci cieczy o konsystencji gęstej smietany i w takiej właśnie postaci bez rozcieńczania, należy go nanieść wałkiem lub pędzlem. Po około pięciu godzinach można wreszcie przystąpić do nakładania tynku szlachetnego. Prace należy wykonać w zespole trzyosobowym, bo chociaż mieszanka po rozrobieniu zachowuje swoje właściwości przez półtorej godziny, to tzw. czas otwarty pracy jest dość krótki i wynosi około 5-10 minut. W systemie trzyosobowym jedna osoba rozrabia tynk, druga naciąga go na ścianę, trzecia natomiast zbiera nadmiar i zaciera. Rozrobiona mieszanka tynkarską nanosi się na powierzchnię ściany przy pomocy gładkiej pacy metalowej a następnie zaciera pacą z tworzywa sztucznego, aż do wydobycia odpowiedniej faktury. System dociepleń ścian zewnętrznych Atlas Stopter przede wszystkim kojarzony jest z renowacją budynków już istniejących, tym bardziej, że, jak już pisaliśmy, istnieje program termorenowacji dotyczący przede wszystkim wadliwego budownictwa lat siedemdziesiątych, istnieje jednak jego nowe wykorzystanie, a jest to projektowanie ścian jako dwuwarstwowych, zamiast tradycyjnych trójwarstwowych. Zaletami takiego rozwiązania jest znaczne obniżenie kosztów, pełna kontrola stanu technicznego ściany docieplanej oraz kształtowanie elewacji według własnego gustu i estetyki.

WALDEMAR JASICA

KOTŁOWNIE

VISSMANN VAILLANT BLOWTHERM

WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2 500 KW

- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancji i pogwarancji)
- Palniki gazowe, olejowe i olejowo-gazowe "RIELLO"
- Instalacje MIEDZIANE z polietylenem REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax (069) 31-66-70

TORMET

- okna drewniane
 - STOLBUD SOKÓŁKA
 - okna typu EURO
 - okna z tworzyw sztucznych
- wszystkie wymiary i kształty

Ponadto:

- drzwi, oszczędne, podłogi, listwy, deski, kleje, pianki, kety c.o., bojlery, instalacje c.o., grzejniki c.o. i inne wyroby dla domu

Zapewniamy transport

PRUSZCZ GDAŃSKI
ul. Grunwaldzka 62
tel. 82-30-75
tel./fax 82-35-52

DOMEX

PRODUCENT OKIEN PCV

- system PANORAMA
- system niemiecki KBE

poleca:

- ROLETY ZEWNĘTRZNE
- POAZERIE PLASTIKOWA

NA ELEWACJE ZEWNĘTRZNE SIDING
ceny już od 17,85 zł/m² + VAT

oferujemy sprzedaż ratalną

DOMEX MALBORK (Płaski), ul. Saperów 13, tel. (065) 72 12 13

Zakład Hydrauliczny
WOD-BUD
83-110 Tczew,
ul. Reymonta 36a
☎ (069) 31-11-85

INSTALACJE MIEDZIANE
SYSTEMY OGRZEWANIA
SPRZEDAŻ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
VAILLANT I VISSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE
KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

USŁUGI SPRZĘTOWO-TRANSPORTOWE
● ZIEMNE WYKOPY
● ŁADOWARKA Ł 34
● WYWROTKI „KAMAZ”
tel. (069) 31-02-97
(069) 36-98-92

SKLEPY I HURTOWNIA ART. BUDOWLANYCH I METALOWO-SANITARNYCH
Tczew - Górki, ul. 30 Stycznia 35
tel./fax (069) 31-06-67, 31-11-04

oraz wiele innych artykułów metalowych, sanitarnych, drewnianych, malarskich
Zapraszamy!

BOAZERIE PCV
wewnętrzne i elewacyjne
ceny netto od 15,30 zł/m²
PODŁOGI PANELOWE
sklep ABC Tczew, ul. 1 Maja 26
☎ (069) 31-20-03 (055) 71-21-83

HURTOWNIA BHP „WEGA” s.c.
Złotów ul. Kiełczyńska 11 tel. 81-71-68
Tczew ul. 30 Stycznia 43 tel. 31-19-85
Gdańsk ul. Szymanowska 417 tel. 52-38-54
Gdynia ul. Czarnostawska 3 przy Słonecznej tel. 27-12-36

oferuje:
- obrona drewnianych konstrukcji przed ogniem
- obrona konstrukcji stalowych przed korozją
- prace w zakresie wykończenia i malowania
- malowanie i lakiernictwo
- sprężenie powietrza
- sprężenie gazów i ciekłych gazów
- malowanie i szlifowanie
- prace w zakresie obrabiania i szlifowania
- prace w zakresie obrabiania i szlifowania
- prace w zakresie obrabiania i szlifowania

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:
- elektrody (BILDON) przedstawieli handlowy
- tarcze do cięcia stali i betonu
- drut spawalniczy o Ø 0,8, 1,0 i 1,2
- sprężenie powietrza

OKNA I DRZWI PCV I ALU
PRODUKCJA - MONTAŻ
Raty! 1,31%
- ZALUŻE WSZYSTKICH TYPOW
- MARKIZY, ROLETY, PŁYTY
- REKLAMY WSZYSTKICH TYPOW
- ROLETY ANTYWŁAMANIOWE

84-230 Tczew ul. Wojska Polskiego, tel. 312-534
84-230 Rumia ul. Myrska 8, ul. Sobieskiego 14
tel. 76-037 11 545; tel./fax 712-282
81-859 Sopot ul. 3 Maja 56 tel. 50-29-68

SAKOR
POLECA
● GLAZURĘ, TERAKOTE
● TAPETY KRAJOWE I IMPORT
● FARBKI, LAKIERY, IMPREGNATY, PĘDZLE
● ARMATURE SANITARNA
● WODOCIĄGOWA I GRZEWCA
● KOMPAKTY, MISKI USTĘPOWE, UMYWALKI
● BATERIE
● RURY I KSZTAŁTKI MIEDZIANE I PLASTIKOWE
● WANNY BLASZANE I AKRYLOWE
● ZLEWOZMYWAKI EMALIOWANE
● NIERDZEWNE „FRANKE”
● KUCHNIE „AMICA”
● LUSTRA, SZAFKI I KOMPL. ŁAZIENKOWE
● ZAMKI I NARZĘDZIA
● OTULINY NA RURY
● DRZWI ANTYWŁAMANIOWE IZRAELSKIE
● DRZWI DREWNIANE, HARMONIKOWE
HURT, DETAL RATA !!
ADRES: TCZEW, ul. Żwirki (obok Manhattanu)
tel. 31-05-64; tel./fax 31-52-37
czynne: pon.-piątek 8.00-17.00
soboty 9.00-13.00
ZAPRASZAMY!

SZAFY, GARDERORY, WNĘKI RUCHOME ŚCIANY DZIELĄCE Z DRZWIAMI SUWANYMI
RAUMPLUS - NIEMCY LUCCI - HOLANDIA
„ALUDOR”
Pruszcz Gdański, ul. Podmiejska 5, tel. (058) 82-20-33
EKSPOZYCJE:
- „WTC EXPO”
Gdynia, ul. T. Wendy 7/9 tel. (058) 28-62-04
- CENTRUM TARGOWE stoisko 35
Gdańsk, ul. Beniowskiego 5 tel. (058) 52-00-71 do 76 wew 2292
- SALON DRZWI „STOREM”
Gd. Wrzeszcz, ul. Partyzantów 27 A
- SKLEP MEBLOWY „BOVA”
Gdańsk, ul. Chmielna 74/76
- SKLEP METALOWO-SANITARNY
Gdańsk, ul. Piłsudki 3

30 LAT OBCENOŚCI NA RYNKU PRODUCENTÓW MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
DBASZ O ZDROWIE SWOICH BLISKICH KUPUJĄC
EKOLOGICZNY BETON KOMÓRKOWY
OFERUJEMY RÓWNIEŻ CIEPŁOCHRONNĄ ZAPRAWĘ MURARSKĄ **TĒRMOR**
DZIŚ TELEFON-DZIŚ DOSTAWA
PREFABET REDA
centrala 058 - 78 32 41 do 43 PPU „PREFABET” REDA
dział handlowy 058 - 78 31 15 84-240 REDA
marketing 058 - 78 32 41 wew. 32 ul. Golewowska 5
fax 058 - 78 31 01 NIP 589-000-78-46